

„A hétköznapi ünnepek közé szürkült ez a nap, s ehhez bizonyosan hozzájárult hazánkban az is, hogy a római katolikus egyház nem a napján, január 6-án ünnepli, hanem a következő vasárnapon.”
Vízkereszt, amit akartok ▶ 2. oldal

„A sokat emlegetett szociális védőháló nem magától van: szőni kell.”
Mi kerülhet a Batyuba? ▶ 4. oldal

„Leginkább pedig azt nem érti, egyáltalán hogyan juthatott el a tudatáig az igehirdetés üzenete, hiszen teljesen részegen állított be az istentiszteletra. Az alkalom végén mégis késztetést érzett arra, hogy a prédikátorral beszélgesse.”
Minden néphez utat táró Isten ▶ 9. oldal

„Jól vezetni csak a vezetett ember képes. A »taníts meg utaidra« mondasd úgy is fordítható, hogy »mutasd meg nekem útjaidat.«”
A hónap igéje ▶ 11. oldal

Ünnepekre (vissza)tekintő ▶ 3. oldal
Más Jézus, más lélek... ▶ 5. oldal
Vallásháború Afrikában? ▶ 6. oldal
Az EKME melléklete ▶ 8-9. oldal
Kérés az új évre ▶ 11. oldal
2012 elé ▶ 12. oldal

Az év igéje: „Elég neked az én kegyelmem, mert az én erőm erőtlenség által ér célhoz.” (2Kor 12,9a)

Az aktív időskor és a nemzedékek közötti szolidaritás éveként hirdette meg 2012-t az Európai Parlament. „Tart Ön az öregedéstől? Aggodalommal tölti el az, hogy 60, 70 vagy 80 évesen milyen szerepet tölt majd be Ön a társadalomban? Hatvanéves kor felett is sok mindent tartogat az élet – és a társadalom egyre inkább értékeli mindazt, amit az idősebb emberek adni tudnak...” – olvashatjuk az Európai Bizottság nyilatkozatát. Szép gondolatok, bárcsak igazak is lennének az új esztendőben...

2012 egyházunkban a reformáció és nők tematikus éve. Vajon mit jelent a reformáció egyházaiban az úgynevezett „gyengébbik nem” szolgálata? S hogyan értendő az év gyönyörű, hitvalló mottója: „Hivatásunk az élet”? Remélem, ezekre a kérdésekre is választ találunk a következő tizenkét hónapban...

Különleges intonációt ad az induló esztendőnek az év igéje. Pál apostol meglepő választ kap Urától kitarító könyörgésére, amelyben szabadulást kér kínzó betegségéből. Testi gyógyulás helyett hangzik a furcsa terápia: „Elég neked az én kegyelmem, mert az én erőm erőtlenség által ér célhoz.” (2Kor 12,9a)

Ennek az igének a fényében akár úgy is láthatjuk az Úr 2012. esztendőjét, mint ami az erőtlenek éve. Nemcsak az időseké, nemcsak a nő-

ké, hanem fiataloké és férfiaké is, minden olyan emberé, aki felismeri és beismeri gyöngeségét. Ha mindent őszinte imádságban Isten elé tárjuk, akkor a megújuló kegyelem évébe léphetünk.

Timothy Radcliffe dominikánus szerzetes karácsonyra magyarul is megjelent könyvében (*Miért járjunk misére? – Az Eucharisztia drámája*, Vigilia Kiadó, 2011) meglehetősen bizarr, profán képet használ az Istenre nyitott élethelyzet szemléltetésére: „Olyanok vagyunk, mint egy szatyor, amit egyre nagyobbra kell széthúzni, hogy elég nagy legyen ahhoz, amit Isten adni akar.” Majd Szent Ágostont idézi, aki szerint „Isten, amikor várakoztat, így tágtítja a vágyadat, és e vágyakozással tágtítja lelkedet, és a tágt lélekbe majd többet tudsz befogadni”. Vajon mennyire tudunk ilyen tágt lélekkel indulni az új esztendőbe?! Felvállaljuk-e

2012 – az erőtlenek éve

FOTÓ: KISS TAMÁS

őszintén erőtlenségeinket, gyengeségünket?

2012-ben adunk hálát Istennek a száz éve született *Túrmezei Erzsé-*

ragyog: Isten ereje, áldása, miután koldus szívünket meggazdagította a hit, a szeretet, a fény ajándékaival, rajtunk keresztül, mások felé kiáradva akar célba érni. Nem én vagyok a végállomás, hanem a másik ember, akivel megoszthatom a kapott kincseket.

A magyar költőnő után hadd idézzek egy talán kevésbé ismert angol író, D. H. Lawrence-t, aki így vallott erről a nagy titokról: „Nem én, nem én, hanem a szél, ami átfúj rajtam.” Közismert, hogy a Biblia nyelvén a szél, a pneuma maga a Lélek, aki szeretne 2012 minden napján „átfújni” rajtunk, hogy koldus szívünk megteljen a Lélek – aki, többek között, „az erő, a szeretet és józanság lelke” – ajándékaival.

Jó érzés már így, a tél derekán a nyárra gondolni. 2012 nemcsak olimpiai esztendő, de a Szélrózsa 9. országos evangélikus ifjúsági találkozó éve is. Nemcsak Londonra

készülünk reménységgel, hanem Fonyódligetre is, ahol – július 12-től 18-ig – sokat sejtető, sokat ígérő mottóval várnak minket: „Meríts! – Örömmel merítke a szabadulás vízből.” (Ézs 12,3)

Természetesen szomjas lelkünknek nem kell a nyár közepéig várnia a merítési lehetőségre. A bibliaolvasó *Útmutató*, melynek évi igéje alapján jó reménységgel meghirdethetjük az erőtlenek esztendőjét, kiporciózva számunkra az ige mindennapi kenyérét, az élő víz frissítő kortyait. Ha csupán a naponkénti, két sms-nyi igeversre jut időnk, már az is több a semminél. Ez a napi két morzsa, két korty is megmenthet minket a lelki leépüléstől, kiszáradástól. De persze ennél jóval bőségebb a kínálat, jóval többre van szükségünk, ha meg akarjuk őrizni lelki egészségünket, erőnlétünket.

„Meríts!” Merjünk rendszeren, bátran és mélyen meríteni az ige élő forrásából. 2012 sem ígérkezik könnyű esztendőnek. Fontos az év eleji alapozás, melynek egyik lehetősége a hamarosan kezdődő ökumenikus imahét, amikor feltölthetjük közös Urunk élő és ható szavával, és megoszthatjuk egymással gyöngeségeinket éppúgy, mint felülről kapott kincseinket.

■ GÁNC S PÉTER
elnök-püspök

Szökni mindenáron! – Pillangó életének ez vált az egyedüli hajtőere-jévé.

Sokan ismerik az 1970-es év nagy franciaországi könyvsikerét vagy a belőle készült filmet. A regényben Charrière, alvilági becenevén Pillangó meséli el kalandos szökéseinek történetét, miután 1931-ben egy selemfű meggyilkolásáért – hamis tanúk közreműködésével – életfogytiglani kényszermunkára ítélték.

Pillangó sohasem tudott beletörődni az ítéletbe, mindenáron meg akart szökni a fegyencelepről, hogy bosszút álljon az ügyészen, az esküdteken, a rendőrökön és a hamis tanúkon. Tizenkét év próbált megszökni, végül tizenhárom év múlva a tizenharmadik kísérlete sikerült.

Szabadulás mindenáron. *Ézsaiás próféta könyve* ezen részének ez a hajtőereje. Elérkezik Isten szolgálója, aki véget vet a szolgáltatásnak. Csak rövidlátó történelmi szemlélet az, hogy a perzsa-méd birodalom megerősödése, babilóniai inváziója áll az események mögött. Ézsaiás pontosan tudja azt, hogy a perzsa uralkodó, Círus Isten szolgálója.

A keresztyénség természetesen nem áll meg itt. A szolgáltatást kiragadja az adott történelmi korból, relativizálja, általánosítja a szabadság és a rabság fogalmát, és az Úr szolgáját Krisztusban fedezi fel. Így jele-

VÍZKERESZT ÜNNEPE – ÉZS 42,5-7

nik meg számunkra vízkereszt ünnepe Krisztus szabadítóként.

Az ártatlanul szenvedő rabnak a börtönben sajátos társa akadt, Louis Dega. Míg Pillangót *Steve McQueen* alakítja, addig ezt a fegyencársat *Dustin Hoffman* vastag lencsés szemüvegben. Louis Dega soha nem akar szökni. Bár segíti Pillangót, de inkább alkalmazkodna. Ő azt keresi, hogy a fogságot hogyan lehet elérhetővé tenni. A film utolsó jeleneteiben egy kopár, sziklás szigeten vannak, körben a végláthatatlan tenger. Pillangó tutajt ácsol, hogy a meredek magaslatról leugorva elhajózzon valahogy. Dega csirkéket tenyészt.

Ézsaiás próféciáinak kiterjesztése ugyanakkor nem engedi meg azt, hogy ne foglalkozzunk némileg az eredeti élethelyzettel, különösen azért, mert ez körülírja a keresztyénségben elhangzó mondanivalót is.

A próféták szabadságról szóló örömmélete minden bizonnyal más-hogy és máshogyan érintette az egyes ember személyes sorsát. A hetvenévi babiloni fogság egy egész embe-

Kényszerszabadság

AZ ÜNNEP IGÉJE

ri élet. Voltak olyanok, akik ott születtek, és ott is haltak meg anélkül, hogy egyszer is látták volna igazi hazájukat. Csak kevesen lehettek, akik szemtanúként emlékeztek arra, honnan jöttek el. A hazavágyás mítosszá vált. Ez a mítosz tartotta fenn a nép öntudatát.

Ugyanakkor a szabadulás azt is hozta magával, hogy ott kellett hagyniuk a megszokott tájat, az ottani barátokat, talán a boltot vagy a földet. Lehet, hogy voltak olyanok, akik azt mondták: „Mi értelme ennek az egész szabadulási mániának, nem vagyunk itt jól?”

Ahogy nézzük Pillangó és Louis Dega párosát, felvetődik bennünk a kérdés, mi értelme ennek az egész szökési mániának, hiszen úgysem sikerül. Nem is sikerülhet. El kell érkeznie annak a pillanatnak, amikor az ember azt mondja: „Vállalom ezt

a sorsot, a rabságot.” Aztán persze meglátjuk Louis Degát, aki ténylegesen ezt mondja, és a csirkéket. Egy kopár, sziklás szigeten csirkéket tenyészteni – ez az élet perspektívája? Akkor inkább a mélység bizonytalansága!

Mitől kellene szabadulnia a keresztyénségnek? Nem vagyunk így jól? Miért kellene valami távoli vagy közeli, más lelki életforma után vágyakoznunk, amikor ez az élet annyi szép pillanatot, nagyszerű eseményt hoz számunkra? Gyönyörű világ vesz körül. Számos feladatunk van, amelyeknek a megoldása életünk értelmét teremti meg. Miért kellene szabadulásra gondolnunk, amikor nem érezzük raboknak magunkat? Készek vagyunk arra, hogy mítoszként ott tudjuk az üzenetek között a rabság tudatát, csak ne kerüljön sor arra, hogy szembesüljünk szabadság és rabság valódi dilemmájával.

Pillangó a magas sziklaszirtről lehajítja a kezdetleges tutajt a tengerre, hogy utánaugorjon maga is. Előtte való napon főpróbát tartott. Dinnyé-

ket dobott le a tutajjal, amelyek apró darabokra törtek. Rá is ez a sors vár. Mégis mennie kell. Kész kockára tenni az életét a majdnem biztos halál sejtésével, de nem tűrheti a rabságot. Szerencséje van. Kiúszik a partra, szabad életet kezd. Dega pedig hosszan néz utána, és visszatér a csirkéihez.

Vízkereszt az epifánia, a megjelenés ünnepe. Jézus eljövetele sokakat hidegen hagyott egykor, ma még inkább. A keresztyénség berendezkedett a maga életformája szerint. Számunkra Jézus eljövetele a gyülekezeti életben valósul meg. Nem bánt minket. Talán még javul is az életünk minősége néhány csendes végiggondolt óra után. Jézus radikális üzeneteit ki tudjuk annyira magyarázni, hogy ne borítsák fel az általunk kialakított létformát.

Azoknak a keveseknek azonban, akik úgy érzik, hogy számunkra nem élet a kopár sziklaszirten való csirke-tenyésztés, ezt mondja az Úr: „Megtörekedj, kihozlak börtönödből, a fogházból kivezetlek a világhosszra!”

Még több történet! Ahogy Krisztus személyével, a kereszten magát megmutató Istennel találkozunk, hirtelen kibírhatatlanul szűkké, értelmetlenné válik az a kopár szirt és a csirkék.

■ KOCZOR TAMÁS

Oratio œcumenica

Urunk, vízkereszt fénye világítja be utunkat ezekben az időkben. Túl vagyunk a betlehemi jászol meg-hittségén: az egész világot betölti dicsőség ragyogása. Az ünnepélyes napokat elhagytuk, a farsang vidám hetei találak ránk. Add, hogy önfel-lelt együttléteinkben se feledjük el jelenlétedet, és szereteted hatóságá-rában élve tudjuk megélni derűs napjainkat.

Add, hogy ebben a fényben lássuk saját életünket is. Ne mentegessük vétkeinket, ne találjunk magunknak kibúvókat, de ne is ítéljük el magunkat: segíts, hogy kegyelmedre tudjuk bízni életünket. Láttasd meg velünk, hogy csak tebenned moshatjuk meg arcunkat.

Add, hogy ne feledkezzünk el a világról, amely körülvesz bennünket, a teremtett világról, amelyben élhetünk: nyisd fel szemünket, hogy lás-suk, mekkora felelősségünk van irán-ta. Emlékeztess bennünket arra, hogy mekkora ajándék, hogy van egy ország, ahol élhetünk, egy anya-nyelv, amelyen beszélhetünk, és add, hogy ennek öröme akkor se hagyjon el bennünket, ha körülöttünk minden és mindenki a válságról beszél.

Emlékezzél meg a szegényekről, akiket nyomaszt a jövő terhe; a jómó-dúakról, akik oly nehezen látják meg az igazi értékeket; a gyermekekről, akik bizonytalanul néznek a jövő felé; az életük delén járókról, akik ma sokakért vállalnak felelősséget; és az öregekről, akik a betegségektől és a haláltól félnek. Állj az újszülöttek és a halállal vívódók mellé. Kérünk, te adj éltünknek keretet. Te adj mindenkinnek erőt ahhoz, amit rábíztál.

Hadd könyörögjünk végül azokért is, akiket legjobban szeretünk. Te Betlehemben emberré lettél, jól tudod hát, mit jelent embernek lenni, szeretni, másokat félteni, mások mi-att haragudni. Ezért kérünk most: vigyázz azokra, akiket szeretünk, adj mindenkinek valakit, akit szerethet, és aki mellette áll. Adj reménységet, hogy ne rettegjünk a ránk bízottak jövőéért. És adj derűt, bölcsességet, hogy senki iránt ne hatalmasodjék el szívünkben a harag. Áldj meg ben-nünket, Urunk! Ámen.

SEMPER REFORMANDA

„De amiképpen az Újtestamentum a kegyelmi tanítás mellett másnemű tanításokat is ad, azaz a test irányítá-sára való törvényeket és rendelése-ket – hiszen a lélek ebben az életben nem jut tökéletességre, és a földön nem csak a kegyelem igazgat –, úgy az Ótestamentum a törvények mel-lett néhány ígéretet és kegyelmi mondást is megjövendöl, amelyek ál-tal a szent atyák és próféták a törvény alatt Krisztus hitében, hozzánk ha-sonlóan, megtartattak.”

► Luther Márton:

Előszó az Ótestamentumhoz
(Szita Szilvia fordítása)

**FIZESSEN
ELŐ
LAPUNKRA!**

VÍZKERESZT ÜNNEPE UTÁN 1. VASÁRNAP – 4MÓZ 14,10B–23

Mózes – törvényadóból közbenjáró

Mózes az ószövetségi nép törvény-adójaként vonult be a történelembe. Nem alaptalanul, hiszen ő hozta le a Sínai-hegyről Isten kőbe vésett pa-rancsolatait. Mózes nevét hallva egy fénylő arcú, szigorú tekintetű, szakál-las férfi jelenik meg lelki szemünk előtt, aki méltóságát, mégis fenye-gető mozdulattal emeli magasra a *Tízparancsolat* két kőtábláját.

A ma előttünk álló történetben ép-pen ezért alig ismerünk rá a törvény magabiztos és kérélhetetlen örére. Egy Istennel vakmerően vitába szál-ló ember áll ma előttünk, aki bár pon-tosan tudja, hogy a törvény alapján Isten joggal pusztíthatná el népét, mégis el akarja téríteni Istent az imént bejelentett szándékától, és ir-galomért könyörög az átélt nagy csodák ellenére folytonosan Isten ellen lázadó, Isten számtalan jellel ta-núsított szeretetét gyűlölettel vi-szonyzó nép számára. Életért könyö-rög azok számára, akikről maga is tudja, hogy nincs semmi mentségük, méltók a halálra.

Pedig az ajánlat, amelyet Isten Mózesnek tesz, nagyon is csábító. Nemcsak azért, mert Mózes és utó-dai a kedvezményezettek, hanem mert megfelel a Mózes által addig mindenben precízen megtartott törvény szellemének: pusztuljanak a bűnösök, és helyüket vegye át az igazak nemzetsége.

Az már csak hab a tortán, hogy az igazak nemzetsége történetesen azonos Mózesrel és leszármazottai-val, akik soha nem vettek részt a nép lázadásában, hanem inkább szenvedtek miatta. Mózes és fiai, a lévíták Józsué vezette maroknyi se-regével együtt, fájdalommal szem-lélték a nép halálanságát, mert ők nem feledték, hogy Isten hatalmas

dolgokat vitt véghez a megmentésü-kért: csapásokkal sújtotta és szétzúz-ta az akkori világ vezető nagyhatal-mát, Egyiptomot, majd csodásan kettéválasztotta előttük a Vörös-tenger vizét, a fáraót pedig seregé-vel együtt a tenger vizébe fojtotta.

Mózes előtt nem volt kétséges, hogy ha Isten ilyen hatalmas dolgok-ban mutatta meg népe iránti szere-tét, akkor a pusztában felmerülő, nagyságrendekkel kisebb nehézség-ekkel szembenézve sem fogja cserben-hagyni őket. A nép azonban lépten-nyomon úgy zúgolódott, hogy Isten csak azért hozta ki Egyiptomból, és azért szabadította fel őket a rab-szolgasorból, hogy utána a pusztában vesztse el.

Mózes most hallatlan vakmerősé-gel odaáll Isten elé, és éppen a nép zúgolódásából formál érvet a meg-mentésére. De egy fondorlatos csa-varral a nép zúgolódó beszédét az egyiptomiak feltételezett vélemé-nyeként tolmácsolja: „Hallották az egyiptomiak, hogy te hoztad ki közü-lük hatalmaddal ezt a népet, és el-mondták a föld lakosságának. Hallot-ták, hogy te, Uram, e nép között vagy; hogy te, Uram, szemtől szembe megjelentél, és hogy a te felhőd áll fö-löttük, és felhőoszlopban jársz előttük nappal, éjjel pedig tűzoszlopban. Ha most mind egy szálig megölné ezt a népet, akkor ezt fogják mondani azok a nemzetek, amelyek hallották a hí-redet: Mivel nem tudta az Úr bevin-ni ezt a népet arra a földre, amelyet esküvel ígért nekik, azért mérsárolta le őket a pusztában.” Mózes egyene-sen arról akarja meggyőzni a minden-kor szent és igaz Istent, hogy neki lesz rossz, mert az ő nevére hoz gyaláza-tot, ha fellázadt népét igazságos íté-lettel sújtja.

Nem mást tesz Mózes, mint a látszatra hivatkozva érvel. Mintha Is-ten a hiú politikuskokhoz lenne hason-ló, akik mindennél fontosabbnak tartják jó híruk megőrzését, ezért még a látszatát is el akarják kerülni a gyengeségnek, a tehetetlenségnek. Mózes azt mondja, hogy a világ nem Isten igazságos büntetéseként fogja értékelni a sivatagon átkelő nép pusztulását, hanem Isten gyengesé-gének jeleként: hiába zúzta szét Egyiptomot, a Kánaánt lakó erős népeket nem tudta legyőzni. Ezért in-kább elpusztította népét a pusztában, nehogy tanúi legyenek a kánaániak-kal szembeni erőtlenségének és tehe-tetlenségének. A világ azt fogja mon-dani, hogy Isten inkább elpusztítot-ta népét még a pusztában, mielőtt Kánaán határához érve csúfosan megszégyenült volna előttük.

Bármennyire meghökkenítő, de Mózes vakmerő érvelése nem marad hatástalan. Isten talál olyan megol-dást, hogy az igazság sem csorbul, de a nép is életben maradhat. A lázadók ugyan nem mehetnek be Kánaánba, nekik a pusztában kell meghalniuk, Isten mégsem fosztja meg őket hát-ralevő éveiktől. Viszont az ő utóda-ik, akik a pusztában születtek, be fog-nak menni az ígéret földjére. Így összességében mégis a nép lesz az Ábrahámnak adott ígéretnek örököse, és az ígéret nem száll át Mózesre és családjára.

Mindez azt mutatja, hogy Mózes, a törvény embere már ismerte azt a világosságot, amely a törvény világos-ságánál is fényesebben ragyog. Ez a világosság nem esik a törvény hatá-lyá alá, hanem teljesen független tőle, fénye mégis sokszorosan meg-haladja a törvény világosságát. Ez a mindennél nagyobb világosság a ke-

A VASÁRNAP IGÉJE

gyelem fénye. És Mózes abban sem téved, hogy ennek a fénynek a forrá-sa Isten.

Mózes megértette, hogy a bűnös emberre nézve Isten semmilyen okot sem találhat, hogy megkegyel-mezzen. Az ok magában Istenben van, sőt maga Isten az ok. Ezért Mó-zes Isten jogos haragjával szemben nem az embert próbálja mentetet-ni, hanem Istenre hivatkozik: Isten érdeke, hogy a bűnös embernek megkegyelmezzon.

Es itt Mózes már az új szövetség húrjait pengeti – még ha a dallam kissé hamisan szól is! Mert Isten bizonyára nem azért kegyelmez meg a bűnösnek, hogy dicsőségének lát-szatát a világ előtt megtarthassa. De az igaz, hogy a kegyelem oka Is-tenben van! Am nem dicsőségét fél-tő hiúságában, hanem szeretetében. Krisztus, a második isteni személy, a Fiú ezért lett emberré, és ezért vet-te magára a világ előtt a keresz-t gyalázatát.

Övé számára azonban a Golgota keresztje nem Isten gyalázatát hír-de-ti, hanem felfoghatatlan szeretetét. Azt a világosságot, amelyet ha befogadunk, valóban képes kiűzni éle-tünkben a bűn homályát. Krisztusban Isten azért lett emberré karácsony-kor, hogy a Golgota kereszttéről szeretetének fényét a szívünkbe áraszthassa, és ezzel új terem-tménnyé, eljövendő országának részé-sévé tegyen.

■ VÉGHÉLYI ANTAL

Vízkereszt, amit akartok

vasárnapra esik...) Mi, evangélikusok megtartottuk az ősi gyakorlatot: ak-kor is 6-án ünneplünk, ha hétköznap-ra esik.

A liturgia csodálatosan építkezik a vízkereszt időszakában az ünne-pől az azt követő vasárnapokon át (idén három ilyen lesz) egészen a víz-kereszt ünnepe utáni utolsó vasárna-pig (a húsvét időpontjától függően kettő-hat vasárnap követheti bőjtelő-ig a vízkereszti időszakot).

Jó tisztában lenni azzal is, hogy húsvét mellett a kereszténység legré-gebbi ünnepe ez. *Epifánia* – ahogyan egykor nevezték, azaz megjelenés: Is-ten dicsősége megjelent ebben a vi-lágban. A korai kereszténységben még nem az volt hangsúlyos, hogy mi is történt a betlehemi jászolnál. Nem véletlen, hogy a négy evangéliumból csak kettő foglalkozik ezzel az ese-ménysorral. *János evangéliuma* azon-ban kifejezetten így hangsúlyozza: Is-ten úgy jött közzénk, hogy emberré lett. „Az Ige testté lett...” S nyomban hozzáfűzi: „...láttuk az ő dicsőségét, mint az Atya egyszülöttjének dicső-ségét...”

A sötét világba beragyogott Isten dicsőségének fénye. Nem úgy, ahogy az emberek elképzelték és várták, de úgy, hogy ez a világosság az életet (sőt az örök életet) hozza el. A *Liturgikus könyv* az ünnepre ezt a vezérgondo-latot írja ki: Jézus Krisztus a világ vi-lágossága.

Nem lehet hát úgy az egyház né-pe, mintha nem jelent volna meg az életet adó világosság ebben a világ-

ban. Erről a fényességről szól az ün-nep szoltárának keretverse is (*Mala-kiás próféta könyvéből*): „Íme eljött az Úr, akit kerestek: övé a dicsőség, az erő és a hatalom, benne nyer áldást a föld minden nemzetsége.”

Érdemes megfigyelnünk azt az ívet is, amelyet az időszak mottói épí-tenek fel. Hétről hétre kibomlik elő-tünk, mit is jelent az, hogy megjelent az Isten dicsősége ebben a világ-ban. Minden egyes vasárnap új rész-lettel egészíti ki a nagy témát. Az el-ső vasárnap mottója: Jézus Krisztus-ban látható az Isten dicsősége. Ezt folytatja a következő vasárnap: Jézus Krisztusban látható Isten akarata. Majd ezt követően: Jézus Krisztusban látható az Isten szeretete. A negye-dik vasárnap: ...látható az Isten ha-talma. Az ötödik vasárnap pedig így: Jézus Krisztusban Isten szól. Majd az utolsó vasárnapon „a meg-dicsőült Krisztus” áll a középpontban, akit megpillanthattak a tanítványok mennyi valójában. Így akár három alkalomból, akár hét ünnepnapból áll a vízkereszt utáni időszak, megragad-hatjuk a titkok titkát, s személyes va-lóságként is megélhetjük az Isten-je-lenést.

Azt sem feledhetjük, hogy víz-kereszt az egyik leggazdagabb tartalmú ünnepünk. A háromkirályok (napke-leti bölcsek) története elsősorban a nyugati kereszténységben határozza meg a napot. Az alexandriai tradíció szerint ez Jézus megkeresztelésének ünnepe. A korai időkől kezdve ekkor tartották a kánaeni menyegző emlékün-

RÉGI-ÚJ LITURGIKUS SAROK

napét is. A háttérben tehát olyan evangéliumi szakaszok állnak, ame-lyek mind-mind Isten dicsőségének megjelenését illusztrálják.

Vallástörténeti szempontból is sok párhuzamot találunk, hiszen volt ez a nap korábban Dionüszosz-ünnep, Ozirisz-ünnep, Aión-ünnep és Nílus-ünnep is. A kereszténység ezekre is építhetett, amikor megmu-tatta az igazi valóságot és az igazi vi-lágosságot. (Később hasonlóan törté-nt ez karácsony ünnepének időzi-tésével is.)

Vízkereszt ünnepében és az ün-nepkörben láthatóvá válik, élénk tár-ul mindaz, amire szükségünk van, amit valójában minden vágyunk-ban, kérésünkben, igényünkben meg-fogalmazunk. Amit akarunk: maga az élet. Ezért kölcsönözhetjük *Shakes-peare-től* híres darabjának címét – természetesen kissé átalakítva –: *vízkereszt, amit akartok*.

Mit akarunk, mit szeretnénk? Vi-lágosságot! Több világosságot. Erre van szükségünk – nemcsak a téli időben, hanem – szívünk, gondola-taink, indulataink és világunk sötét-jében. De megjelent! Őt akarjuk. Vízkereszt, amit akartok...

■ DR. HAFENSCHER KÁROLY (1FJ.)

Ünnepekre (vissza)tekintő

Társadalmi jelenség, hogy a búcsúzás összehozza az embereket, a családokat. De mi a helyzet az érkezéssel? Advent. *Az Úr érkezése. Ady Endre* hasonló című versében magányról ír: „Mikor elhagytak, / Mikor a lelkem roskadozva vittem, / Csöndesen és váratlanul / Átélt az Isten.”

szakban minden gyülekezet. Sorozatokat, gyertyagyújtásokat, estéket rendeznek. Ezt a szolgálatot fokozta 2011 adventjében a soroksári, *Ez a te advented* címmel megrendezett ökumenikus adventi est. Talán egyedüli az országban, hogy katolikusok, reformátusok együtt vesznek részt az

kus esperes igei köszöntőjét. A katolikus kórus éneklését, az evangélikus új *Hermons zenekar* szolgálatát tetőzte be a Győri Jánosné, Manyika komponálásában és rendezésében előadott, *Csodálatos világ* című fényszínházi produkció (*képünkön*).

Karácsony az év legsötétebb napjaira esik. Ősi vágya az embernek a világsötétséggyújtás a sötétben. Ezért volt különösen is találó a remek fényszínház összeállítás, hiszen itt csak a fehér kesztyűs kezek látszottak, semmi más. Bizony, erre kell fölkészülnie a keresztyénségnek minden „sötét”, lelketlen korszakban. Ha szorgos kezünk látszik, már fölismerhető Krisztus érkezése és munkálkodása.

Ezek a szorgos kezek terítették asztalt szeretetvendégségre a *Kiss Péter* református lelkész vezette befejező éneklés, szavaltat és igemagyarázat után.

Reméljük, érkezik a folytatás, s jövőre ismét „ünnepünk és várunk” – együtt!

■ GYŐRI JÁNOS SÁMUEL evangélikus lelkész * vdm!

A SZERZŐ FELVÉTELE

Az Úr érkezése előtti magányt már évezredek óta próbálja enyhíteni a keresztyén közösségek sokasága. Ezért elevenedik föl az adventi idő-

evangélikusok szervezte adventi műsoros esten és szeretetvendégségen. Sok vers, ének- és orgonaszám követte *Szerencsés Zsolt* római katoli-

Tradíciók ma is születnek

Soltvadkerten immár több éve hagyomány, hogy a református és az evangélikus templomból kijövő híveket karácsonyeste ünnepi dalokkal fogadja egy helyi muzsikusból álló együttes. A zenekar vezetője református presbiter, mi több, e hónapban a gyülekezet főgondnoki tisztébe iktatják. Ő *Martin János*, aki nemzedékeknek muzsikált lakodalmakon és bálókban...

A karácsonyi zenés hagyomány az évek során további „elemekkel” bővült: helyi aktivisták forralt bort, teát és süteményt kínálnak a híveknek. Nem csoda, hogy a templomok melletti parkoló évről évre mind több békés vadkertivel telik meg. Nem volt ez másként 2011 szentestéjén sem, amikor az eső ellenére is sokan álltak meg hallgatni a muzsikát és kívánni egymásnak áldott ünnepeket.

■ IFJ. KÁPOSZTA LAJOS

FOTO: TEREPI TEA

Hagyományelevenítő és -teremtő betlehemezők

Szép hagyományt elevenítettek fel (reménység szerint egyúttal hagyományt is teremtve) a bakonytamási evangélikus hittanos gyermekek: azt kérték lelkészüktől, hogy a hagyományos szentesti vagy karácsony első napi szereplésen túl hadd indulhassanak – betlehemezzen.

Kérésük meghallgatásra talált: *Szakos Csaba* helyi lelkész szervezésében és kíséretével karácsony hetében nemcsak saját településükön, hanem Pápateszén, Csóton és

Nagygyimóton is kopogtattak családok ajtajain. A lelkes és kezdeményező hittancsoport kész lett volna más gyülekezetbe is útra kelni, de végül a helyi fiatalok is mindenhol vállalták a betlehemezést, a gyülekezetek öröme.

Minden felkeresett családnál két ének csendült fel – az egyiket dramatizálva adták elő –, és minden hittanos elmondta a köszöntését. Több mint hatvan család ajtaja nyílt ki a karácsonyi hírnökök előtt, mindazok-

hoz sikerült eljutni, akik ezt kérték. Amint *Erdélyi Zoltán* gyülekezeti pénztáros elmondta, huszonhat éve nem volt ilyen a faluban.

Egy-egy délután – négy-hat óras örömteli szolgálatuk alatt – jó pár kilométer megtettek a gyerekek, ennek ellenére végig nagyon fegyelmeltettek, fáradhatatlanok voltak, minden elismerést megérdemelnek. Sok helyen útközben is megcsodálták őket – Máriát, a pásztorokat, a királyokat és angyalkákat –, minthogy legtöbbször még akkor is énekeltek...

Ajándékozók akartak lenni, és közben azt élhették át, hogy valójában ők lettek a megajándékozottak. A betlehemezésnek jó visszhangja volt, és az ünnepek alatt – talán ennek köszönhetően is – szép számmal gyűltek össze a hívek az istentiszteleteken. A gyerekek lelkesedéséről a betlehemezés utáni kérdésük árulkodott leginkább: „Mikor megyünk legközelebb betlehemezni?” A lelkész válasza ez volt: „Legkorábban egy év múlva.”

■ SZAKOSNÉ MIHÁTSY ZÍLIA

FOTO: MARKÓ IMRE

Egy négygyermekes édesanya karácsonyi feljegyzései

Öt éve így imádkoztam az Úrhoz: „Add, Istenem, hogy a gyermekeim (négy fiókám) az óvodai és iskolai szünetekben legyenek csak betegek, hogy a munkahelyemről ne kelljen hiányoznom!” Az én Uram egy jót nevelt, és azt mondta: Rendben! Ám legyen! Te kérted!...

Az első évben talán csak a különleges afrikai betegségek nem értek el minket, de a skarlát, a himlő, a tüdőgyulladás, a Lyme-kór... minden jött, ahogy a vakáció első napja beköszöntött, évszaktól függetlenül. Gyorsan rájöttem, hogy mekkora butaságot kértem! Kézzel-lábbal-térden próbáltam módosítani az imán, és korigálni, hogy ha lehetne, esetleg, talán... ne legyenek betegek a gyerekek a szünetekben sem, de a Teremtő hosszúra nyújtja a leckét.

Teltek-múltak az évek, és most már vitaminokkal, mesekönyvekkel felvértezve várjuk a megkötött szövetség édes terhét. Édes, mert rengeteg áldás lett ezeken a bajokon; nem haragból, megleckézetően, hanem szeretettel küldte-küldi az Isten. Tanulunk és gazdagodunk. A rohanó napok után egy „lázás”, csendes lefélézés és összebujás is ajándék.

Ötéves Dorkánk angyal lett volna gyülekezetünk pásztorjátékában, de báránnyá változott: a himlős és fertőző fajtából. Így kipróbáltuk kettesben, az otthon melegében, hogy milyen imádkozni szenteste délutánján „Máriáért”, „Gáspárért” és – soha nem gondoltam volna – „Heródesért”: szerepekbe bújt gyermekeimért, férjemért, a közösség jelmezes és jelmeztelen aprajáért és nagyjáért. Adtunk itthon a lányommal egy lelki háttérzólámot a kórusunknak!

A SZERZŐ FELVÉTELE

Este a csillagszórók és gyertyák fényében felolvastuk a születés történetét, énekelünk, és kibontogattuk a karácsonyfa alatt lapuló ajándékokat. Az első ajándék egy hatalmas rajz volt, amelyet a négy gyerek együtt rajzolt nekünk, talán ez a pillanat volt a legszebb számomra az ünnepen. És az utolsó, adventi csen-

det idéző meghitt perc! Utána megtört az életünk.

Új időszámítás kezdődött: ezután meg kell különböztetnünk a „dobfelszerelés” előtti és utáni időszakot! Legidősebb fiam a nyári Partitúra zenei táborban beleszeretett a dobolásba. Trombitásként ment el a gyülekezet zeneszerető fiataljaival eltölteni egy hetet, de dobfelszerelésről álmódó kiskamaszként kaptuk vissza. Ősszel a használtcikk-piacon találtunk egy gyerekleptékű hangszert, és megvettük! De nem tudtuk, mit cselekszünk! Azóta tudom, hogy senkiben nincs nagyobb szeretet, mint azokban a szülőkben, akik dobot vesznek fiaiknak.

Karácsonyesténket jelbeszéddel tudtuk csak folytatni a család többi tagjával..., de jelbeszédben érkeztek a karácsonyi jókívánságok is.

Néhány éve húsz-harminc képeslapot is elküldtem a rokonoknak, barátoknak, de egyre kevesebb érkezett hozzánk. A konyhában kifeszített színegen nem gyűltek már tavaly sem a karácsonyi üdvözlések, de jöttek még cirkalmas, képzavaros sms-ek. „Az angyalok fénye és karácsony öröme árásszon el és gyújtson láng-ra...” Inkább viccesek voltak, mint meghatóak, de idén rájöttem, hogy ennél mélyebbre is lehet süllyedni kommunikációs téren. Három-négy telefonos üzenetet is kaptunk, amelyben „Áldott karácsony!” kívánnak aláírás nélkül, azonosíthatatlan telefonszámmal vagy monogramokkal. Eltűnnek a papírok, a képek, a mondatok, a szavak, a nevek...

De nem adjuk fel! Képeslapjainkkal mendikálunk jövőre is, elérjük azokat, akiket nem tudunk személyesen meglátogatni, vagy akiknek írásban is ki akarjuk mondani, hogy a

Megváltónk születésnapján legyen fény az emberi szívekben is. Írunk addig, amíg újra el nem érjük a személyes találkozás örömeit, amíg az ölelések mellé nem ajándékozunk vírusokat és bacilusokat.

Ez a mi személyes történetünk, és reméljük, átadhatatlan!

■ PAPP ANDREA

A szolgálat a régi

Csak a neve változott meg
a Soproni Evangélikus Nyugdíjasháznak

► **Fabricius Endre Evangélikus Szeretothon** néven folytatja szolgálatát 2012. január 1-jétől a Soproni Evangélikus Egyházközség fenntartásában működő, 2004-ben indult soproni idősek otthona. A nyolcadik születésnapját ünneplő intézmény kérését a fenntartó is támogatta, és kiadta az új működési engedélyt.

Ki is volt *Fabricius Endre*? Ezt olvashatjuk róla: „Fabricius Endre Sopronban született mint Fabricius Theofil gombkötőmester és Straner Katalin fia. Szorgalmával és tehetségével már az elemi iskolában kitűnt. Ugyancsak mesterségre készült, és alsóbb tanulmányai befejeztével asztalosműhelyben kezdte meg pályáját. Baleset folytán 15 éves korában karja úgy megsérült, hogy mesterségének gyakorlása szinte lehetetlenné vált, így – apja már nem élén – a soproni evang. egyház sietett anyagi támogatással további tanulása lehetőségének biztosítására. A soproni evang. líceumban tanulmányait befejezván, 1794–96-ban a pesti egyetem joghallgatója, majd Pesten ügyvédjelölt. 1798-ban nyert Pesten ügyvédi oklevelet, és hazatérve Sopronba, ügyvédi irodát nyitott. 1808-ban Sopron sz. kir. város tanácsnokává, 1815-ben Sopron sz. kir. város kapitányává, majd Zólyom vármegye táblabírájává választották.

1823. febr. 3-án Sopron sz. kir. város polgármesterévé választották. Ugyanez év március havában a soproni evang. egyház elnöke lett. Utóbbi tisztségében az 1823. aug. 23-i konventgyűlésen az evang. líceum újjáépítését javasolta. 1824. szept. 30-án az újjáépülő ev. líceum alapkövét mint a soproni ev. konvent elnöke letette. Az elkészült új líceumi épületet 1825. okt. 4-én díszes ünnepség keretében avatta fel. Ugyanezen évben Sopron vármegye táblabírájává választotta, ebben a minőségben részt vett a megyegyűléseken.

Polgármesteri ciklusa lejártaival – a városi szabályzat értelmében az evang. vallású polgármestert katolikus vallásúnak kellett felváltania – 1827-ben másodszer is városkapitánnyá lett. 1832-ben Sopron sz. kir. város országgyűlési követévé választották. Az 1836-i országgyűlésen ugyancsak Sopron város követe volt. 1836-ban a breslauer természettudományi akadémia (Carolina Academia) tiszteletbeli tagjává választotta. 1840-ben a soproni ev. líceum felügyelője. 1841-ben a Soproni-Vasi Szederügylet alapító tagja, és mint ilyen Széchenyi Istvánnal többször tárgyalt. 1846-ban a soproni Casino Egylet alapító tagja. Ugyanez évben a Magyar Orvosok és Természetvizsgálók VIII. közgyűlése – melyet 1847-ben Sopronban tartottak – előkészítő bizottságának tagja és ugyanakkor, mint a városi tanács hivatalból legidősebb tagja, polgármester-helyettes. Városkapitányi tiszte lejártaival, mint Sopron város tanácsnoka, a város kereskedelmi ügyeit kereskedői biztosként irányította. Városház téri lakásán 1847. ápr. 9-én hunyt el, és a líceum mögötti evang. temetőben volt családi sírboltban temették el.” (Forrás: Fabricius Endre: *Adalék a soproni Fabricius-ház történetéhez*)

Fabricius Endre fia még életében családi alapítványul kötötte le a házat, és kezelését a soproni evangélikus konventre bízta. A Fő téren álló, államosított házért kárpótlásként kapott összeget a Soproni Evangélikus Egyházközség az otthon létrehozására fordította.

Most így – a nemes szívű egykori soproni polgár nevének felvételével – emlékeznek a soproni lutheránusok arra, aki a múltban is sokféle módon jótékonykodott, s akinek egykori vagyona – valamint a Széchenyi terv nyújtotta támogatás – megteremtette az otthon létrejöttének alapját.

■ MIHÁCSI LAJOS

Mi kerülhet a *Batyuba*?

Szülőknek és gyermekeiknek is segít
a nyíregyházi Oltalom Szeretetszolgálat

► **Kusza sorsok – mégis leegyszerűsíthető történetek: vagy egy brutális férfi, vagy a reménytelen nincstelenség, hajléktalanság vezeti az asszonyokat gyermekekkel a nyíregyházi Csillag utcába. Az Oltalom Szeretetszolgálat Családok Átmeneti Otthonában egyszerre harminc személy, tíz-tizenegy család kaphat biztonságos menedéket. Az intézmény nevében minden szónak jelentősége van. Az átmenetnek különösen...**

Ahhoz, hogy a végzetesen nehéz helyzetbe került családok egyszer konszolidált körülmények között folytathassák életüket, nem csak időt kell nyerniük. Az anyaozó munkatársai azért indították el a *Batyu* elnevezésű projektet, hogy az intézmény szolgáltatásain túl további segítséget tudjanak ehhez nyújtani.

– Azoknak a csonka családoknak, amelyek ide menekülnek az anyaozóba, szükségük van olyan „bátyura”, amellyel vissza tudnak találni a közösségi életbe – erősíti meg *Laborci Géza*, az Oltalom Szeretetszolgálat nyíregyházi igazgató lelkes. – Akik a mi látókörünkbe kerülnek, azoknak nemcsak az a bajuk, hogy elvesztették, amijük volt, hanem az is, hogy kikerültek a közösségükből, s mi szeretnénk őket hozzásegíteni, hogy talpra tudjanak állni, szak kifejezéssel élve: elősegíteni a társadalmi integrációjukat.

A két évig futó, európai uniós támogatással megvalósuló programban hatvan-hatvan gyermeket és har-

leszkedni akár csak az osztályközösségbe is. A program számítástechnikai ismereteket is kínál, illetve az iskolai előmenetel érdekében felzárkóztató és tehetséggondozó foglalkozások is lesznek.

A szülők számára az *Első lépcsők* az önismereti, személyiségfejlesztő, konfliktuskezelő tréning, de segítséget kapnak a gyermekneveléshez is: nem a kiabálás, a lekevert po-

mény mindezekben szorosan együttműködik azokkal a nyíregyházi intézményekkel és szervezetekkel, amelyek hasonló munkát végeznek, ugyanannak a célcsoportnak a támogatása érdekében dolgoznak. A nyertes projektben tehát partner a Területi Gyermekvédelmi Központ s annak átmeneti családi otthona, a Magyar Vöröskereszt Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Szervezetének Anya-Gyer-

mek Segítőotthona, s támogatóként működik közre a Nyíregyházi Városi Rendőrkapitányság az ügynevezett *DADA* programmal, vagyis a drog, AIDS, dohányzás, alkohol elleni felvilágosító tevékenységgel.

– A sokat emlegetett szociális védőháló nem magától van: szőni kell – állapítja meg ezzel kapcsolatban *Laborci Géza*. A lelkes szerint a kapcsolati hálót egy másik irányban is ki kell terjeszteni:

– Kertvárosi gyülekezetünk ifjúsága minden pénteken találkozik az itt élő gyerekekkel, hogy az ő elszigeteltségükből kitérési pontokat találjunk, a gyerekeket ért traumák feldolgozásában segítsünk. Hogy kortárs közösséget találjanak, azt segíti elő az ügynevezett reszocializációs táborunk, ahol a gyülekezet gyermekei és az itt lakó, sérült családból érkező gyermekek együtt vannak. Ezt egyébként évek óta csináljuk, nincs is benne semmi különös, de most bekerült a „Batyuba”.

Nyíregyházán egyedülként nyerte el a *Társadalmi megújulás operatív program* pályázatán a nem egészen harmincmillió forintos támogatást az Oltalom Szeretetszolgálat,

minc-harminc szülőt kívánnak segíteni mintegy két éven át. Hogy miként, azt már *Daskóné Sós Anita*, a családok átmeneti otthonának részlegvezetője, a projekt szakmai vezetője ismerteti:

– Ez egy összetett szocializációs program, amely mintákat, értékeket közvetít, esélyegyenlőséget igyekszik teremteni a gyermekek számára, az anyáknak pedig a szülői szerepükben való megerősödésre kínál lehetőséget. Az előttünk álló időszakban tehát foglalkozunk külön a gyerekekkel, külön a szülőkkel, és lesznek közös programjaink is.

Mindabból, amit a gyermekeknek nyújtanak, az egyik legfontosabb a drámapedagógiai foglalkozás, mert ez alkalmas eszköz arra, hogy az erőszakmentes kommunikáció formáit begyakorolják, és megtanulják az önérvényesítés elfogadott módjait. Mintát kapnak a gyerekek a normakövető magatartás elsajátításához is – ez már a játékos illemtanórák célja –, amely nélkül lehetetlen beil-

hetik meg a családi erőszakot, az áldozattá válást a további életükben. De mert az összetartozás érzését, az együttléti örömet is tanulni kell, családi napok, közös mozi- és színházlátogatások is szerepelnek a projektben.

Az evangélikus diakóniai intéz-

de különösen fontosnak tartják, hogy a segítség minden rászorulóhoz eljusson, s azt is, hogy a projektben való részvétel révén minden intézmény szakembere, munkatársa tanuljon, így is kamatoztatva a támogatást a rászorulóknak hasznára.

■ VESZPRÉMI ERZSÉBET

HIRDETÉS

Az Erős Vár Alapítvány a Kispesti Evangélikus Gyülekezetért hálásan köszöni támogatóinak az adományokat. 2010-ben 260 438 Ft gyűlt össze. Az összeget a jövő évben kerítésfestésre és nyári gyermek- és felnőtt-táborok rendezésére használjuk föl.

HIRDETÉS

Meghívó

A Magyarországi Luther Szövetség és az Ordass Lajos Evangélikus Oktatási Központ közös szervezésében tartjuk a *Luther-konferenciát* január 27–28-án. *Tervezett program:*

Január 27., péntek • 18.00 Kezdet (vacsora, köszöntés és bemutatkozás) • 19.00 *Ittész János*: Mit jelent lutheri módon gondolkodni a 21. századi magyar valóságban? • 20.00 *Dr. Fabiny Tibor*: Az 51. zsoltár lutheri magyarázata • 21.00 *Weltler Sándor*: Zsolozsmáskönyv – imádkozunk együtt Lutherrel • 21.30 Vespera

Január 28., szombat • 8.00 Laudes • 8.30 Reggeli • 9.00 *Isó Dorottya*: A pedagógus Luther • 10.00 *Véghelyi Antal*: A prédikáló Luther • 11.00 *Dr. Hafenscher Károly*: Egy elfeledett könyv – Vajta Vilmos: Az istentisztelet teológiája Luthernél • 12.15 Matutinum • 12.30 Ebéd • 14.00 Záró istentisztelet – *Ittész János* ny. püspök
Részvételi díj 5000 Ft. Jelentkezni lehet: 8253 Révfülpö, Füredi út 1. vagy revfulop@lutheran.hu

Más Jézus, más lélek...

Szalai András hitvédelmi kézikönyve második kiadásban

► Érdeklődéssel vettem kezembe Szalai András könyvét. A *Más Jézus, más lélek, más evangélium – Határkeresés a keresztény és az annak tűnő felekezetek között* című munka a Harmat Kiadó és az Apológia Kutatóközpont kiadásában jelent meg. Nem csalódtam: nagyszerű és hasznos segédkönyvet kaptunk a szerzőtől. Valódi szakkönyvet, kézikönyvet írt, elsősorban nekünk, akik a lelki szolgálatban forgolódunk. Ez a szerző bevallott szándéka is: „Kinek készült a könyv? Elsősorban keresztény teológiai és bibliaiskolai hallgatóknak, hitoktatóknak és vallásánároknak, lelkészeknek és misszionáriusoknak, ifjvezetőknek, gyülekezeti munkásoknak és teológiai műveltségre törekvő laikusoknak». Olyanoknak, akiktől a hívők, a keresők és a más meggyőződésűek konkrét válaszokat és felelős iránymutatást várnak, és akiknek ehhez szükségük lehet egy ilyen kézikönyvre.”

Abban a vallási, szellemi dzsungelben, amelyben élünk, az egyetlen megbízható támpontunk a tájékozódásban az apostolok tanúságtétele, igehirdetése. Ez az a hagyomány, amelyen az egyháznak, de az egyes keresztény embernek a hite is alapozik. Ezt a felismerést tartom a könyv leglényegesebb mondanivalójának. Valójában Pál apostol is erről ír az efezusiaknak: „Mert ráépítetek az apostolok és a próféták alapjára, a sarokkö pedig maga Krisztus Jézus...” (Ef 2,20) Szalai András a könyv utolsó, 9. fejezetében tárgyalja ezt a kérdést részletesebben, de valójában ez a szemlélet határozza meg a munka minden fejezetét. Ezért a szentírási igehelyek felsorolása mellett bőségesen közli minden felmerülő kérdésnél az ókeresztény írók gondolatait is.

Igaza van, amikor megállapítja, hogy bizonyos protestáns evangéliumi köröknek történetien a Szentírásához való viszonyuk, és még ma is mellőzött és tisztázatlan köreikben a hagyomány értékelése. Megállapítását így summázza (230. o.): „A hagyomány újszövetségi, ókeresztény és lutheri szemléletének megismerése tehát nem csupán a mindenkor hamis tanítókkal szemben szolgál tanulságokkal. A mai egyház egy részének lelki egészségéhez is hozzájárulhat, ha az egyház történelmietlen szemlélete helyett ráébred a kereszténység alapvető, központi, lényegi tanainak történelmi folyamatosságára, ezt megtanulja becsülni és akár a hit mai védelmében felhasználni.”

Az első három fejezetben a szerző szól a téma aktualitásáról, valamint előszámlálja a keresztény hit „közös nevezőit”, és bemutatja a hamis tanítások, eretnekségek keletkezését, illetve kitér arra is, miben áll a vonzerejük.

A negyedik fejezetben azt tárgyalja, hogy a lelkipásztori és evangélizációs szolgálatban miként kell a más Jézust, lelket és evangéliumot vallók között szolgálni. Őt bevalóttan a „féléstés” motiválja ebben a szolgálatban. S akik olvasták Szalai András Jehova Tanúiról írott nagyszerű – nemzetközi összehasonlításban is páratlan – könyvét (*Jehova és a szervezet*), azok ismerik ezt a „féléstést”. Ismerik azt a bizalmas, tegező stílusban megnyilvánuló, türelmes szeretetet, amellyel a szerző igyekszik felrázni az igézet kábulatában élő keresztény testvért, ráébreszteni megtevésztett voltára s visszavezetni a helyes útra.

A következő fejezetekben az eretnekségek tipológiájáról esik szó, sor-

ra véve Írás-ellenes kijelentéseiket, majd a könyv – több mint száz oldalon – vallási közösségeket ismerteti. Hat közösségről részletesen, tizenhatról pedig vázlatosan ír. Ezek közül mi leginkább a Jehova Tanúival és a mormonokkal találkozunk. Szalai András az eretnek vallási csoportok közé sorolja az unitáriusokat is: meggyőződése és kutatásai alapján – szerintem is helyesen – nem tartja őket keresztényeknek...

A már említett záró fejezetben rendkívül fontos kérdések kerülnek elő: az eretnekek részéről erősen bírált Szentháromság kérdését, Krisztus istenségének a dolgát (krisztológia) és a reinkarnációt tárgyalja. Azzal az állandóan hangoztatott váddal szemben, hogy az egyház a Bibliából kiiktatta azokat a részeket, amelyek a lélekvándorlást igazolnák, Szalai András az ókeresztény írók idézeteit sorakoztatja fel, amelyek egyértelműen bizonyítják, hogy az egyház soha nem tanította a lélekvándorlásnak ezt a keleti hiedelmét. Ezt a gondolatot azok a gnosztikus keresztény csoportok tették magukévá, amelyekkel az egyház az első pillanattól kezdve élesen szemben állt.

gálatom során nekem több gondom volt az „és”-sel, mint a „más”-sal.

Azért említettem ezt a két kérdéskört, mert a könyv érinti mindkettőt. Az adventista látnok prófétánóval, Ellen G. White-tal részletesen foglalkozik *Az eretnekségek tipológiája* című fejezet. De itt olvasom – bizonyos meglepetéssel – a jegyzetben (69. o.): „Az adventizmusról azért nem lesz külön ismertető, mert Ellen G. White írásai nem váltak szentírássá, és a korai adventistákkal szemben a mai Hetednap Adventista Egyház vallja a háromságot. Keresztény közösségről van szó, amely a White életművére is épülő identitása miatt elszigetelődött a többi keresztény egyháztól.”

Adventista testvérekkel való találkozásaim során soha nem került elő White testvérnőnek a prófétai megítélése, de a törvény értékelése, a szombat kérdése annál inkább. Meggyőződésük szerint a vasárnap megünneplése nyílt lázadás Isten törvénye ellen. Esetükben látványosan igaz a köplet: Jézus és a szombat...

A kötet első kiadásának *A jólét és egészség evangéliuma* című fejezete – melyben a Hit Mozgalomról (Faith Movement) nagyszerű elemzést olvashattunk – az új kiadásból kimaradt. A „miért?”-re az előszóban ez a részlet utal: „Az első kiadásban ismertetett vallási közösségek közül többnek is változott a tanítása, jelentősége vagy hazai jelenléte, illetve újak jelentek meg. Saját tanulmányaim, illetve oktatói és tanácsadói munkám tapasztalatai révén pedig bennem is teljesen átalakult a témakör szemlélete.” A változás kétségtelesen szembevetendő: nincs most már tudomásunk olyan – pszichológiai manipulációnak tűnő – jelenségekről, mint például a hanyatt zuhanás, a rázkódás, az állati hangok utánzása vagy a torontói áldás, amikor az áldást kapott illető hosszú ideig a földön fetrengve nevet. És arról sem, hogy a résztvevők megáldanak a saját fejüket...

Természetesen ennek a konzolidált istentiszteleti formának, illetve a változásnak szívből örülök. De ez számtalan kérdést is felvet: Ha a Szentlélektől voltak ezek a jelenségek, akkor miért maradtak abba? Nincs már szükség ezekre az extrém jelenségekre? Miért? Csakugyan megváltozott ezeknek a csoportoknak a teológiája? Vagy ahogyan mondani szokták: a kocsí gurul már magától is? Kiépitették a struktúrákat, melyek biztosítják munkájuk feltételeit és a létüket?!

Nem sorolom tovább a kérdéseimet. De abban biztos vagyok, hogy az Apológia Kutatóközpontnak reflektálnia kell ezekre a kérdésekre, még akkor is, ha ez nagyon kényes terület. Várjuk a +és szempontjából végzett kutatások eredményeit is. Segítségre szorulunk a tájékozódásban!

■ ID. PINTÉR KÁROLY

Szalai András: *Más Jézus, más lélek, más evangélium – Határkeresés a keresztény és az annak tűnő felekezetek között*. Harmat Kiadó – Apológia Kutatóközpont, Budapest, 2011. Ára 3200 forint.

Honatyák hozta egyházügyi törvény

Ismét tizennégy felekezetet ismert el a parlament

Ismét tizennégy egyházat ismert el a parlament, ugyanazokat a vallási közösségeket, mint a nyáron elfogadott, ám az Alkotmánybíróság (AB) által közjogi érvénytelenség miatt megsemmisített egyházügyi törvényben. Az új jogszabályt december 30-án, pénteken fogadta el az Országgyűlés 256 igen és 36 nem szavazattal.

Eszerint a parlament, csakúgy, mint júliusban, a Magyar Katolikus Egyházat, a Magyarországi Református Egyházat, a Magyarországi Evangélikus Egyházat, a Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetségét, az Egységes Magyarországi Izraelita Hitközséget (Statusquo Ante), a Magyarországi Autonóm Ortodox Izraelita Hitközséget, a Budai Szerb Ortodox Egyházmegyét, a Konstantinápolyi Egyetemes Patriarchátust, a Magyarországi Bolgár Ortodox Egyházat, a Magyarországi Román Ortodox Egyházmegyét, az Orosz Ortodox Egyház Magyarországi Egyházmegyét, a Magyar Unitárius Egyházat, a Magyarországi Baptista Egyházat és a Hit Gyülekezetét ismertte el. (Ez utóbbit a Jobbik törölte volna a felsorolásból, és erről név szerinti szavazást is kért, a parlament azonban elutasította az ellenzéki párt indítványát, amelyet negyvenkét képviselő – köztük öt kormánypárti politikus is – támogatott.)

Azok a vallási közösségek – több mint hetven –, amelyek az elmúlt hónapokban kezdeményezték a szakminiszternél jogállásuk fenntartását, január 1-jével nem veszítik el egyházi státusukat, arról február végéig dönt a parlament. A többi, jelenleg egyházként működő, de újbóli nyilvántartásba vételét nem kezdeményező vallási közösség egyesületként működik az év elejétől. Ugyanakkor e szervezeteknek regisztrációs kötelezettséget ír elő a törvény, amely alapján 2012. február végéig kezdeményezniük kell az egyesületként történő nyilvántartásba vételüket. Ha ezt elmulasztják, 2012. március 1-jén jogutód nélkül megszűnnek.

Változnak annak szabályai, hogy miként válhat egy vallási tevékenységet végző egyesület egyházzá. Ezt az érintett egyesület legalább ezer ember aláírásával kezdeményezheti, majd a kérelemről az Országgyűlés vallásügyekkel foglalkozó bizottsága törvényjavaslatot terjeszt a Ház elé. A júliusban elfogadott, de a megsemmisítése miatt hatályba sem lépett egyházügyi törvény alapján a nyilvántartásba vételre irányuló kérelmet a közigazgatási és igazságügyi miniszterhez kellett volna benyújtani.

Az egyesületek egyházzá nyilvánításának feltételei között az szerepel, hogy alapcélként vallási tevékenységet végezzenek, tanításuk lényegét tartalmazó hitvallásuk és rítusuk legyen, tevékenységük ne legyen ellentétes az alaptörvénnyel, ne ütközzön jogszabályba, illetve ne sértse az egészséghez való jogot és az emberi méltóságot, valamint hogy az egyesülettel szemben működése során nemzetbiztonsági kockázat ne vetődjön fel. További feltétel, hogy a szervezet legalább száz éve működjön nemzetközi szinten, vagy legalább húsz éve szervezett formában, egyesületként Magyarországon.

A vallásügyi bizottság a szervezet tevékenységével, tanításával és múltjával kapcsolatos feltételek fennállásáról a Magyar Tudományos Akadémia elnökének állásfoglalását kéri. Ha a parlament valamely egyesület egyházként való elismerését nem támogatja, az erről szóló döntést országgyűlési határozat formájában kell közzétenni. Az ettől számított egy éven belül az egyesület egyházként való elismerésére irányuló ismételt népi kezdeményezés nem indítható.

A törvény kimondja, hogy az egyház jogutód nélkül szűnik meg, ha a legfőbb szerve az egyház feloszlásáról határoz; ha tevékenységével felhagy, és vagyonáról nem rendelkezik; vagy ha tevékenysége – az Alkotmánybíróság elvi véleménye alapján – az alaptörvénybe ütközik. Az egyház jogutódlással szűnik meg más egyházzal való egyesülése és különválás esetén. A kormány e megszünetési okok valamelyikének fennállása esetén kezdeményezi az Országgyűlésnél az egyház törlését a törvényből.

Azoknak az egyházaknak, amelyek január 1-jétől egyesületnek minősülnek, az állam 2012. augusztus 31-ig költségvetési támogatást biztosít az általuk fenntartott közoktatási intézmények működtetéséhez, szociális intézmények esetében pedig az év végéig.

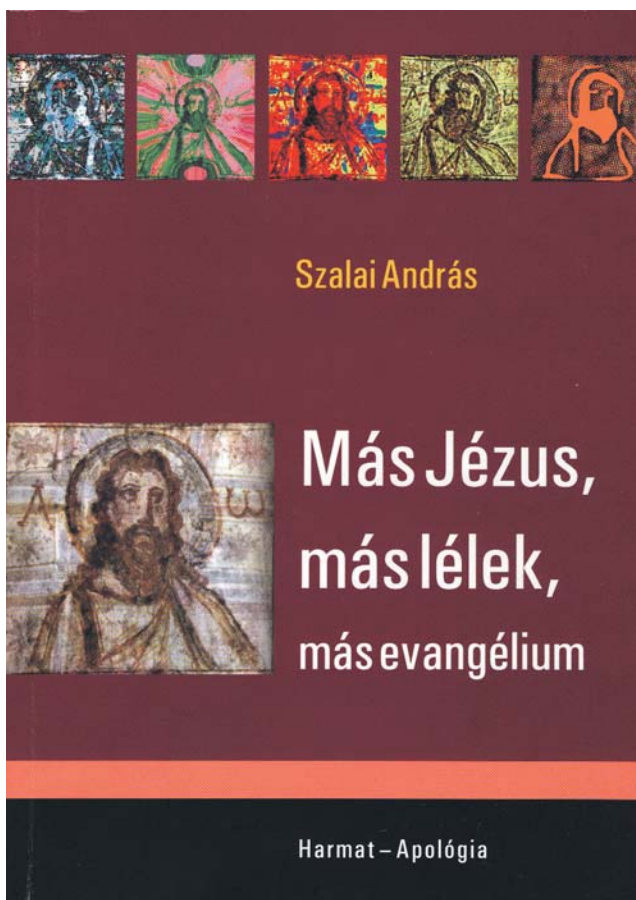
A parlament július 12-ére virradó éjszaka fogadta el az AB decemberi döntése miatt nem hatályosult egyházügyi törvényt. A javaslatot eredetileg KDNP-s politikusok jegyezték, ám a szavazás előtt néhány órával a Fidesz-frakció kezdeményezésére az alkotmányügyi bizottság alapvetően átírta. A parlament nyári rendkívüli ülésének utolsó napján emiatt többször is szünetelt a határozathozatal.

A jogszabállyal az Országgyűlés a már említett tizennégy egyházat ismertte el, közülük a Hit Gyülekezete az egyetlen, amely a kereszténydemokrata képviselők jegyezte törvényjavaslatban nem szerepelt a bevett és elismert egyházak között. Ugyanakkor az alkotmányügyi bizottság módosító javaslatának elfogadásával a parlament a többi vallási közösséget nem nevesítette és kategorizálta. Rögzítették viszont, hogy az utóbbiak nyilvántartásba vételéről a Fővárosi Bíróság helyett az Országgyűlés dönthet, kétharmados többséggel. Ilyen döntés azonban mindaddig még nem született.

Az Alkotmánybíróság december 19-én semmisítette meg a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló törvényt, közjogi érvénytelenség miatt. A testület megállapította, hogy a törvény megalkotása során az egységes javaslatához képest a zárószavazás előtti módosító javaslat elfogadása lényeges változásokat eredményezett az egyházi jogállás megszerzésének szabályozásában, mivel – a többi között – az egyházi jogállás megszerzését (illetve a jelenleg egyháznak minősülő szervezetek többsége esetén annak megtartását) az országgyűlési képviselők kétharmadának támogató szavazatától tette függővé.

A most elfogadott egyházügyi törvényt december 21-én nyújtotta be a Fidesz a parlamentnek.

► MTI

Lelőtték az LVSZ által üzemeltetett kenyai menekülttábor két biztonsági vezetőjét

► Megerősítették a Dadaab menekülttáborok biztonsági erőt Északkelet-Kenyában, miután a Közösségi Béke és Biztonsági Szolgálat (CPST) két vezetőjét is lelőtték az elmúlt héten. A menekültek által szervezett biztonsági szolgálat több mint 463 ezer szomáliai menekült férfi, nő és gyermek testi épségéért felelős.

A tábor menedzsmentjétől származó információk szerint 2011. december 29-én lötték le Ahmed Mahmud Mohamedet, a CPST által biztosított Hagadera-ban lévő menekülttábor vezetőjét. Két ismeretlen személy

a házához közel támadt rá, amikor este hazatért a munkából. A tettesek aztán egy rájuk várakozó személygépkocsival tűntek el.

2012. január 1-jén a CPST egyik szekciójának vezetőjét lötték le az Ifo táborban. A helyi rendőrség vizsgálja az eseteket, de eddig még nem tartóztattak le senkit sem az ügyben.

Mohamed már három éve vezet a Hagadera CPST-tábor, együttműködve az Egyesült Nemzetek Szervezetének menekültügyi vezetőivel (United Nations High Commissioner for Refugees – UNHCR), a kenyai vezetőséggel, és a menekültközösség rendkívül tisztelt, mindenki által elfogadott vezetőnek tartotta.

„Gondolataink és imádságaink a CPST vezetőivel vannak” – mondta Lennart Hernander, a Lutheránus Világszövetség (LVSZ) Kenya–Dzsibuti programjának koordinátora, aki a Dadaab menekülttáborok felelőse is egyben. Elmondta, hogy a világ legnagyobb menekülttáborában a CPST közösségi rendőrsége, amely a tábor tagjainak önkénteseiből áll, továbbra is jól végzi feladatát. Az LVSZ megbízza a CPST vezetőségében.

A CPST munkatársai éjjel-nappal őrzik a táborokat, és közreműködnek az ott lakók közötti nézeteltérések elsimításában, valamint védik az emberek vagyonát is.

A munkatársak képzési programban vesznek részt, mielőtt az LVSZ fenntartotta táborokban ellátnák rendkívül fontos munkájukat. A tragikus események felderítésében azonban szorosan együtt fognak működni a helyi rendőrséggel, valamint az ENSZ-erőkkel.

A dadaabi menekülttábor még 1991-ben hozták létre, akkor 90 ezer menekült számára. Szomáliából azonban folyamatosan érkeznek a menekültek, így a táborban élők száma jelentősen megemelkedett. 2011 júliusában például – átlagosan – ezer ember jött naponta.

■ Forrás: Evangélikus.hu/
HORVÁTH-BOLLA ZSUZSANNA

2012 az iszlám–keresztyén vallásháború éve lesz Afrikában?

Ha ilyen az „istenállam”, kinek kell Nigériában?

► A karácsony első napján elkövetett nigériai merényletben, amelyet az ezer ember részvételével tartott fővárosi ünnepi misén öngyilkos robbanószerkezettel hajtott végre a Boko Haram szélsőséges iszlamista szervezet, sokan meghaltak, illetve súlyosan megsebesültek. A nyugat-afrikai ország elnökének felhívása ellenére hamarosan újabb merénylet történt, ezúttal egy Korán-iskolában. Aztán egy négytagú keresztyén családot irtottak ki. December 30-án, pénteken pedig az egyik mecsetben robbantottak, négyen ott is meghaltak. Bosszú vagy provokáció ez, netán az iszlám–keresztyén vallásháború kezdete? Az egyre veszélyesebbé váló helyzetről nigériai és külföldi politikusok, vallási vezetők is nyilatkoztak, és sürgetik az ENSZ-közgyűlés összehívását. Milyen év vár a nigériaiakra?

Nigéria fővárosában és az ország más vidékein a Boko Haram szélsőséges iszlám szervezet tagjai brutális „ünnepet ültek” a keresztyének karácsonyán, halottakat, súlyos sebesülteket hagyva maguk után.

Vallásháború a láthatáron?

Tovább fokozták a nemzetközi felháborodást a karácsony után történt újabb erőszakos cselekmények. A Niger folyó deltájánál, ahol a keresztyének alkotják a lakosság többségét, ismeretlenek gyújtóbombát dobtak az egyik Korán-iskolára, a támadásban hét gyermek súlyosan megsérült. A közép-nigériai Jos város közelében egy négytagú keresztyén családot irtottak ki; a tettesek a muszlim, nomád fulani népcsoporthoz tartoznak. Az még nem tisztázott, hogy ez a gyilkosság összefüggésben áll-e a karácsonyi vérengzéssel, vagy inkább etnikai konfliktus húzódik meg a háttérben.

Közben a Damaturu nevű északkeleti városból és környékéről – amely a katonák és a Boko Haram mozgalom visszavonulási területe – közel kilencven ezer ember menekült el. A BBC jelentése szerint egész városrészek váltak néptelenné a kiújuló harcok következtében.

A szakértők és a nemzetközi megfigyelők, illetve a vallási vezetők óva intenek attól, hogy a konfliktus vallásháborúhoz vezessen keresztyének és muszlimok között. Ugyanis az ismétlődő provokációk és a kilátásba helyezett újabb erőszakos cselekmények mintha a vallási konfliktust akarnák kiterjeszteni, jóllehet a háttérben másfajta politikai és katonai spekulációk állhatnak.

Boko Haram a Nyugat ellen

A muszlim szervezet tagjai „elkötelezik magukat a próféta tanításai és a dzsiháid propagálása mellett”. A mozgalom főként a nyugati befolyás megakadályozásáért küzd, minthogy bűnnek tartja a nyugati nevelést (a Boko Haram szó szerinti jelentése „a nyugati oktatás bűn”). De küzdenek mindenfajta nyugati, „romlott és romboló” kulturális és modern tudományos befolyás ellen is.

A nigériai muszlimok mintegy száz éve szálltak szembe a brit és a nyugati befolyással, egész pontosan 1903-ban, amikor Sokoto kalifátus brit kézre jutott.

A Boko Haram befolyása főként az ország északi és keleti tartományában erős. Központjukat 2002-ben Maiduguri városába helyezték, ahol „szellemi” atyjuk, Ustaz Mohammed Jusuf – a szélsőséges szervezet stratégiájának kidolgozója – élt. Hatására befolyásuk felerősödött a mecsetekben és az iskolákban, ahová szegény családok gyermekeit gyűjtötték össze Nigériából és a szomszédos országokból. Az iskolákból

együttal a dzsiháid – azaz az iszlám „szent háború” – harcaihoz toboroztak fiatalokat.

2004-ben áttették központjukat Yobe szövetségi államba. Jusuf a helyi háború folytatását és kiterjesztését ígérte, amely – hirdette – hosszú lesz, s végcélja a nyugati politikai és nevelési befolyás teljes felszámolása. A Boko Haram állítólag az Al-Kaida terrorszervezettel is kapcsolatban áll. 2011-ben mintegy négyszázötven gyilkosságot írtak a számlájukra Nigériában.

Jusufot 2009-ben őrizetbe vették, s a börtönben végeztek vele.

Vallásháború tehát? Hogyan látják a helyzetet a nigériai vezetők abban az országban, ahol a létminimum ötven dollár körül van, és amely a korrupció tekintetében „vezető nagyhatalom”?

Keresztyén államelnök, muszlim szultán a vallásháború megelőzéséért

Nigéria elnöke, a keresztyén Goodluck Jonathan már az első, súlyos vasárnap merénylet után megszólalt a rádióban és a televízióban, s felszólította a keresztyéneket, hogy tartózkodjanak a bosszútól, ne válaszoljanak erőszakkal az erőszakra, mivel az nem old meg semmit.

A nigériai muszlimok vallási vezetője, Sokoto szultánja, Mohammed Saad Abubakar az elnökkel folytatott megbeszélés után kijelentette: az országban nincs vallási konfliktus. Az AFP hírügynökség kérdésére válaszolva a szultán így fogalmazott: „Minden nigériait biztosíthatok arról, hogy semmiféle konfliktus sincs a muszlimok és a keresztyének, az iszlám és a keresztyénség között”. A muszlim vallási vezető úgy véli, konfliktus inkább a jó és a gonosz emberek között áll fenn. „A jó emberek sokkal többen vannak, mint a gonoszok, ezért a jó embereknek össze kell tartaniuk, hogy legyőzzék a gonoszokat” – fogalmazott a szultán. Az államelnök viszont a szultánnal folytatott kilencvenperces megbeszélés után nem nyilatkozott a sajtónak...

A Nigériai Keresztyén Egyesülés nevű szervezet északi területi titkára, Saidu Dogo arra szólította fel a kormányt, hogy ne pusztán a keresztyének és a muszlimok egymás mellett élését igyekezzen biztosítani. *Nemcsak az egymás mellett élést, hanem a normális együttélést is biztosítani kell.* Ha ez nem sikerül, akkor – Dogo szerint – nem lesz ember, aki megakadályozza a vallásháborút.

Külföldi nyomásgyakorlás:

az ENSZ is foglalkozzon a helyzettel

A német politikusok közül Volker Kauder, a CDU/CSU parlamenti frakcióvezetője ez év elején Nigériába utazik, hogy a szégyenletes események után személyesen segítse a viszony normalizálását. Az iszlám vezetőknek ebben a helyzetben nem tanácsos hallgatniuk, hanem világszerte a muszlimok békekedzségét kellene hangsúlyozniuk – mondta

a politikus a Deutschlandfunk rádióknak. Hozzátette: mindent megtesz annak érdekében, hogy a keresztyénüldözés témájával mind az Európa Tanácsban, mind az ENSZ közgyűlésén foglalkozzanak.

A bombamerényleteket a német sajtó a keresztyénüldözés újabb véres jeleként értelmezi. A szövetségi elnök, Christian Wulff nyilatkozatában elmondta: a durva erőszakot nem lehet semmiféle vallással igazolni. Guido Westerwelle német külügyminiszter pedig egyenesen világméretű összefogást sürgetett a terrorizmus, az erőszak és az elnyomás egyre inkább elhatalmasodó jelenségével szemben, kiváltképpen Afganisztánban, Szíriában, Fehéroroszországban vagy éppen Nigériában.

Iszlám istenállam véres eszközökkel?

A nigériai főváros római katolikus érseke, John Olorunferni Onaiyekan szerint az újabb iszlám terrorhullám nem pusztán a keresztyének, hanem az egész ország ellen irányul. A jelenlegi helyzetben az iszlám vezetőknek különleges felelősségük van abban, hogy a Boko Haram szélsőségeinek a „lelkismeretere hassanak”. A vatikáni missziós újságnak, a Fidesnek a nigériai érsek kijelentette: Nem elég, hogy a muszlim vezetők elítélik a merényletet, és annyit mondanak, hogy a tettesek nem tartoznak az igazi iszlámhoz. Hiszen akárhogyan nézzük, ők is muszlimok. A vallási vezetőknek sokkal aktívabban kell fellépniük a terror ellen.

Az érsek emlékeztetett arra, hogy a vasárnap robbantásnak nemcsak keresztyén, hanem muszlim áldozata is voltak, járókelők, akik éppen a templom környékén tartózkodtak: „Itt a nyers és brutális terrorizmussal állunk szemben, amely senkit sem kímél – mondta Onaiyekan érsek. – Ha ezek az emberek iszlám istenállamot akarnak ilyen eszközökkel létrehozni, akkor abban még a muszlimoknak sem lesz maradásuk.”

A Vatikán nigériai apostoli nunciusa, Augustine Kasujja érsek rádiónyilatkozatában elmondta: működik az országban egy állami vallásközi bizottság – e testületnek most meg kell mutatnia, mit tud tenni az igazságosságért és a békéért a felzárkott országban. Ő is megállapította: a támadások és a robbantások háttérben első rendben politikai, nem vallási megfontolások és motívumok húzódnak meg.

Az országban, illetve több tartományban választások lesznek. Éppen ezért is – fogalmazott az államelnök – mielőbb normalizálni és stabilizálni kell a helyzetet a jó százötvenmillió lakosú Nigériában. Ha ott valami végzetes lépés történik, csakhamar egész Közép-Afrika lángba borulhat. Ennek elkerülése érdekében mindent meg kell tenni Nigériában és a nemzetközi porondon egyaránt, hogy a nigériai keresztyének és muszlimok békében élhessenek együtt, nem csak egymás mellett – s legfőképpen nem egymás ellen.

■ DR. BÉKEFY LAJOS

Jegyzetlapok

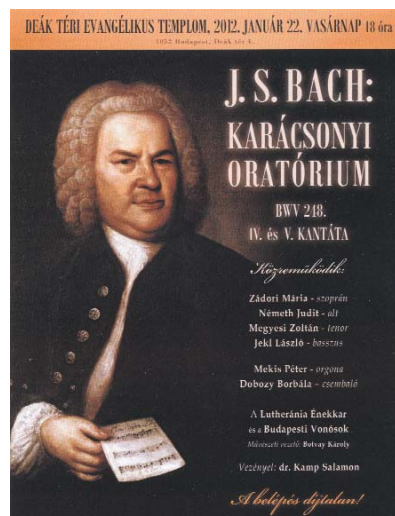
(Napló, 2012)

Új esztendő. Első napja verőfényes. Plusz öt fok. Az előző napokban langyos eső is esett, és föltámadt a góromba szél. A csendes, üres utcán sétáltam lefelé a bezárt templomig. Mindenütt az elmúlt éjszakák nyomai: szétszórta papírszemét, üvegszilánk, összetört padok a megállóknál.

Az emberek lelkében zavar, elégedetlenség, tájékozatlanság. Mivé lesz a világ? Hová hull? Kis háborúkba vagy a szétszakadás örvényébe? Vagy lehet, hogy Isten segítségével a béke dereng föl az arcokon.

Arra gondoltam, hogy a kínai, egyiptomi, görög, római kultúra emberei, a középkor tömegei, sőt később is az emberek a maihoz hasonló sötétben éltek. Esti világításra csak keveseknek futotta, s miféle pislákoló mécsfény lehetett az, amely *Gali-leinek*, *Shakespeare-nek*, *Luthernek* világított? Évezredek át derengő félhomályban éltek és alkottak hétköznapi emberek és lángelmék egyaránt. És mégis, milyen nagyszerű tárlalmánnyal, magasrendű kultúrával ajándékozták meg korukat és az utánuk jövőket! Ebben reménykedem most, a sötétben felszikkadó gondolatokban, a reménytelennek tűnő napok teremtő lázában.

J. S. Bach. Kantáta karácsony napjaira. Az elmúlt esztendő egyik legszebb estje megint a Deák téri templomban volt. A Lutheránia énekkar mindent betöltő hangja fölemelte a szíveket! Isten háza zsúfolásig megtelt jóakarató emberekkel, a szó igaz értelmében.

Dob, trombita, csembaló, fenséges orgonamuzsika zengte: „Hogyan fogadjalak Téged, / hogyan találkozzam Veled? Te, akire az egész világ vágyik, / szívem ékessége, / Ó, Jézus! Te add nekem a fényt, hogy ami neked kedves, / azt meglássam és megértsem.” Az evangélista mondta a jó hírt: „*Ne féljete, mert íme, hirdetek nektek nagy örömet, amely az egész nép öröme lesz: Üdvözítő született ma nektek, aki az Úr Krisztus, a Dávid városában.*” Végül a kórus hömpölygő hangja búcsúzott: „Mennyek Ura, hallgasd meg esdeklésünk, / add, hogy tetszen Neked erőtlen énekünk...”

És bizonyára tetszett, mert fölmelegedtek a lelkek, és taps helyett maradtak az emberek, beszélgettek, a szentestéről kérdezték egymást a téren.

Demokrácia. A magyarok legtöbbször úgy képzelik, hogy a társadalom minden tagját – még a ma született csecsemőt is – besorolják a legmagasabb fizetési osztályba! És hozzá adják a legjobb gépkocsit, vásárlási utalványt... s ha lehet, a teljes elsszedséget nyugdíjnak, télire száraz, elvagdostott tüzelőfát. És türelmet és nyu-

galmat, hogy kitaláljanak új és új kívánságokat...

Vörösmarty és Arany. Mennyi kitérő, mennyi készület a tragédia kimondására. De végső kétségbeesésükben mindig nemzetet láttak maguk körül, Magyarországot, nagy veszélyben! Mi, ma élő méltatlan utódok csak a veszélyt érzékeljük, a nemzetet – nem. Alig vesszük észre haldoklását, kifosztottságát; a sok szegényt, a kivándorló fiatalokat. Talán az új évben kinyílik szemünk, és látni is fogunk. Megállunk egy-egy pillanatra, eltöprengünk: mit tehetnénk megmentéséért és jobbításáért.

A betűszedő. Vajon hányan tudják még, kit takar ez a szó? Ki volt, és mit csinált régen a nyomdász? Tavaly szeptemberben volt kétszáz éve, hogy megszületett „a magyar könyvkiadás aranyembere”, a reformkor nyomdásza, *Heckenast Gusztáv*. A cenzúra és az engedmények miatt sok bírálat érte társával együtt. A krónikák szerint egyetlen megbocsáthatatlan „bűne” volt: 1848. március 15-én távol maradt a Szép és a Hatvani utca sarkán álló nyomdájától. Így nélküle nyomtatták ki a *Nemzeti dalt* és a tizenkét pontot a lelkes márciusi ifjak.

Az utókor hamar felejtett, jeles írók, politikusok fogadták el szolgálatát. „Heckenast volt az a magyar kiadó – írta *Jókai Mór* –, akinek eszméi voltak. Áldozatos tevékenységével a polgárosodás kibontakozásának egyik segítője lett.”

Az Országos Széchényi Könyvtárban március 30-ig látható emlékkiállítás betekintést enged gazdag életútjába. A *Kossuth* szerkesztette *Pesti Hírlapot*, a *Vasárnapi Újság* töredezett példányait láthatjuk. A *Magyar Remekírókat*; *Berzsenyi*, *Csokonai*, *Kölcsey*, *Vörösmarty* első válogatásait a vitrinekben. Lexikonok, szépirodalmi művek sorakoznak pilismaróti kúriájának berendezési tárgyai mellett. Hihetetlen: több mint ezer kiadvány fűződik nevéhez, s akkor még nem említettem hatalmas levelezését, amelyben munkára, a közösség jobbítására buzdította kortársait.

Sandai evangélikusok. Kicsiny lutheránus közösség a japán városban. Az istentisztelet a gyerekek összejövetelével kezdődik. Mivel kevesen vannak, a szomszédos falvakból is jönnek családok, apró csomagokkal: benne omlós süteménnyel és sűrű teával. Norvég misszionáriusok alapították, építették az egyszerű templomot – hetvenöt évvel ezelőtt.

Most is itt van egy fiatal lelkész, ő beszél vasárnap délelőtt, és a huszonöt-harminc felnőtt hallgatja figyelmesen. „Japán a felkelő nap országa, Isten igéje is a fény, világol örök melegével!” – mondja befejezésül. Imádkoznak, felolvassnak a Bibliából. Késő este szeretettel kísérik haza a meredek úton az öregeket.

Kenyérsütés. Nézem az idős parasztasszonyt, ahogy hozzáfog a dagasztáshoz. Előtte imádkozik, hogy legyen ereje, és jól sikerüljön. Ne égen meg, hanem ropogósra süljön és izesre. Egy-két bizonytalan mozdulat után máris rátalál az ősi ritmusra. Mintha újszülöttet mosdatna, olyan szeretettel csinálja, fordítja hátára, hasára az engedelmes téstát.

Azután váratlanul énekelni kezd. Valamilyik régi évszázadból, önfeledt örömből buggyan föl a dal. Nem az asszony énekel, hanem a föltámadt múlt, időtlenül.

Falusi templom. Két lehajló fenyőfa mellett a karácsonyi istálló. Jézus születése dereng az éji csillagfényben. Nézem az ismeretlen régi mestert, a szeretet csodás alkotását, és nem hiszek a szememnek. Nemcsak Mária ölelő, féltő kezét, de a szárar és az ökör alakját is áhítattal faragta. A részletek olyan gazdagsága, harmóniája van itt, hogy alig bírok mozdulni. Egyedül József üldögél a szalmapárnán jászol előtt. Magányosan? Búsan? Nem, inkább töprengve: mi is történt itt igazából?

Nagy László: Napló. Nagy költőnk élete utolsó három esztendejében írta jegyzetlapjait. Eredetileg csak az álmait akarta megörökíteni, később azonban a valóság is diktálta drámai sorait. A mindig nyitott lélekkel figyelő és szigorúan ítélkező költő felbecsülhetetlen értékű dokumentumot hagyott az utókorra. 1978. január 1-jén írta: „Rosszul aludtam, rossz virradás az új esztendőre. A bárányok csengői közel szólnak. M. si-et a pásztorhoz, átbeszélük a folyót, harsog a szél. Átdobja a férfi a somfabotját, megvizsgálom, szép kosfej van rajta, a nyakán örvöcske, ő faragta. Boldog újévet kívánunk, s el a szélben, ő a két pulikutyájával. Este óriási csillagok, a vihar elállt. Énekelgetek a karácsonyfa alatt, M. muzsikál Kondor Béla szájharmonikáján.”

Ézs 40,31. „De akik az Úrban bíznak, erejük megújul, szárnyra kelnek, mint a sasok, futnak, és nem lankadnak meg járnak, és nem fáradnak el.” Egy-egy ilyen mondat kora reggel egész napra kimeríthetetlen erőt ad. A könyvek könyve mégis a legnagyobb erőforrás. Intelmei olykor vitára készítenek, de a legfontosabb: az emberséges élet követelménye szüntelenül munkál bennem. Látszólag könnyűnek tűnik, de ahogy öregszem, egyre jobban érzem, nehéz ezt a létezést akarattal, jó cselekedettel megtölteni. Nagyon nehéz. De napi igyekezettel nem lehetetlen.

Kallós Zoltán. A Kolozsváron és Sepsiszentgyörgyön tanult, 1946-ban tanítói oklevelet szerzett néprajzkutató, népzene gyűjtő hatalmas munkája, a *Balladák könyve* 1970-ben jelent meg, ezt követte az *Új gazdaságyam mellett* 1973-ban, majd a *Tegnap a Gyimesben jártam...* – *Gyimes-völgyi lírai dalok* gyűjteménye látott napvilágot 1989-ben.

Bejárta Moldvát, majd Erdélyt, táncosokat, zenészeket, énekeseket kutatót föl, ő az egyik életrehívója az erdélyi és a magyarországi táncmozgalomnak, népzenei és néptánc-táborok fardhatatlan szervezője... „Nem magamnak, a köznek dolgoztam – mondta tavaly, nyolcvanötödik születésnapján –, gyűjtöttem a veszendő értékeket!”

„Még nem harangoznak, de már este van” – mondták a Mezőségből az öregek. Megértjük, de azért a régi szeretettel kérjük: adjon Isten még sok hasznos évet Kallós Zoltánnak, hogy minden veszendő éneket és balladát életet lemezzre tudjon menteni!

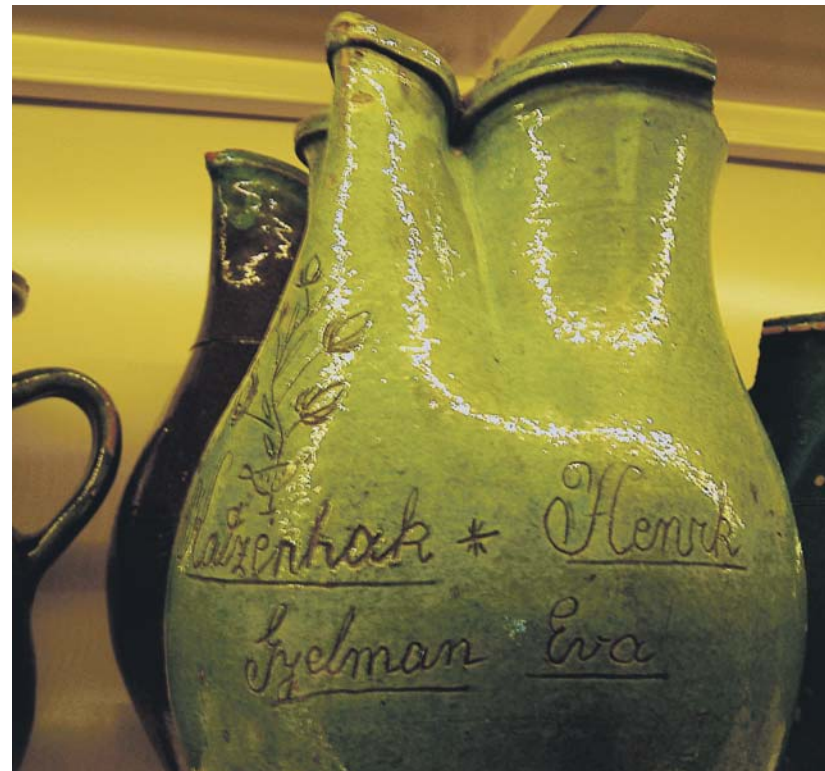
■ FENYVESI FÉLIX LAJOS

Elírták a nevét az evangélikus párnak

Igaz, nem az anyakönyvvezető, nem is a lelkész, hanem a – fazekas-mester. Nem tudni, mennyire érintette súlyosan a soltvadkerti ifjú házaspárt, *Katzenbach Henriket* és *Gszelmann Évát*, amikor megkapták esküvői ajándékukat: egy kézzel festett, mázas kancsót. Merthogy így került rá a nevük: *Katzenhak Henrik* és *Gyelman Éva*. Am talán soha nem is fogjuk megtudni, hiszen az eset több mint száz éve történt, és a nevezett személyek már a temetőben pihennek.

karácsonyuk volt a múzeumbarátoknak – és velük együtt minden érdeklődő történelemkedvelőnek. A Thorma János Múzeumban fényes külsőségek közepette megnyitották a *látványraktárt*, amely TIOP- (Társadalmi infrastruktúra operatív program) támogatás keretében egy év alatt épült fel.

Az új szárny a már meglévő épületekhez csatlakozik. Lift és más kényelmi berendezések is helyet kaptak benne. Azonkívül, hogy gyönyörű és látványos, a Kiskőrösi kis-

FOTÓ: LATVANYRAKTAR

És vajon tudja-e valaki, milyen értékes bútort kapott egy másik vadkerti evangélikus ifjú pár: *Katzenbach Nicolaus* és *Gillich Katarina*? 1849-ben készült, díszes szekrényük ugyancsak megvan, sőt – szebb, mint valaha!

Mégis honnan tudjuk mindezt? A nevezett tárgyakat decemberben állították ki – több száz társukkal – Kiskunhalason. Ott ugyanis szép

térségnek ugyancsak különösen értékes. Hogy miért? Számos helyi tárgyat, amely a múzeum birtokában van, itt mutattak be. Ládák, szekrények, tányérok és más használati eszközök, rajtuk keceli, kiskőrösi, vadkerti, bócsai nevekkel, adatokkal.

Érdekes hát elmenni és megnézni ezeket a tárgyakat – köztük a hibás feliratú cserépedényt (*képiünkön*)...

■ IFJ. KÁPOSZTA LAJOS

Bolygósomszédunk

A szakmai körökben elismert asztrológust, a régi korok megfigyelési eredményeit feltáró csillagászatörténészt, az ismeretterjesztő író és előadót, valamint a Biblia természettudományos vonatkozásainak elismert kutatóját, *Ponori Thewrewk Aurélt* tavaly tavasszal kilencvenedik születésnapja alkalmából köszöntötték. A legszebb születésnap ajándék azonban kétségkívül új kötetének nyári megjelenése volt.

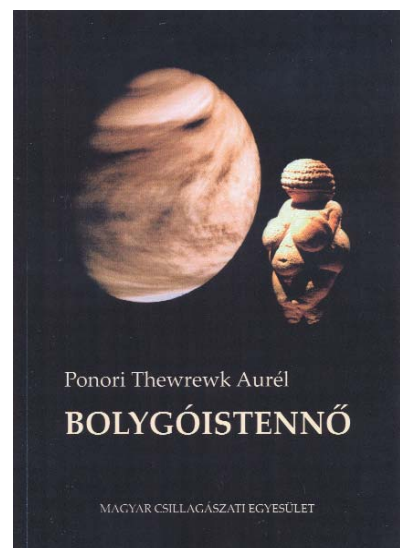
Lapunkban rendre beszámoltunk a központi égitestünkről szóló *A Nap fiai* (megjelent 2007-ben) és a Földünk hűséges kísérőjét bemutató *Az Ég Királynője* (megjelent 2009-ben) című műveiről.

A *Bolygóistenő* a trilógia záró kötete. „Főszereplője” a planétánkhoz legközelebbi bolygó, a *Vénusz* – a népvelvén a szürkületi és pirkadati feltűnésére utaló *Esthajnalcsillag*. A könyv egyik célja a természettudományos és műszaki ismeretterjesztés. A szerző bemutatja a Vénusz extrém fizikai viszonyait, valamint az űreszközök segítségével végzett megfigyelések eredményeit.

A másik cél – mint az előző két kötet esetében is – a kultúrtörténeti elemek számbavétele: csokorba szedve olvashatók – Európát, Ázsiát, Afrikát és az Újvilágot egyaránt bejárva

– az ősi civilizációk és középkori birodalmak népeinek gyakran valós megfigyeléseken nyugvó elképzelései a Vénuszról.

Természetesen a bibliai vonatkozások sem maradnak el: a szerző elem-

zi a Vénusz mint istenség tisztelével összefüggő ószövetségi utalásokat.

■ REZSABEK NÁNDOR

Ponori Thewrewk Aurél: Bolygóistenő – A Vénusz és kultúrtörténete. Magyar Csillagászati Egyesület, Budapest, 2011. Ára 1800 forint.

Az Evangelikus Külmisziói Egyesület (EKME) nem véletlenül tartogatta vízkereszt ünnepére, hogy – egy panorámaoldal terjedelmét kihasználva – ismét részletesebben mutathassa be szolgálatait az *Evangelikus Élet* olvasóinak. Legutóbb 2009-ben készült hasonló melléklet. Akkor az egyesület centenárium ünnepéhez kapcsolódva az elmúlt száz esztendőben végzett szolgálat története került terítékre – mostani összefoglalónk az EKME jelenéről kíván számot adni.

Az egyesület vízkereszt fényében végzi szolgálatát, tudván, hogy Isten dicsőségének meglátása nem csupán egy szűk elit privilégiuma, hanem minden ember lehetősége. Bárki találkozhat Istennel, aki hagyja magát megtalálni. A napkeleti bölcsek, a „pogányok” is felismerték a csillagot, hittek az égi jelnek, és így eljutottak a betlehemi jászolhoz. Ama csillaggal az Isten vezérelte a bölcsek útját – önmagához. Hogy azután e „napkeleti” tudósok – hazatérve – bizonyosságot tegyenek róla, az emberi létbe alázkodott valódi királyról.

Karácsony és vízkereszt tehát nem csupán az öröm és a hálaadás ünnepe, hanem a felelősségre ébredés alkalma is. Isten használni akarja a „megtaláltakat”, hogy minden embernek találkozási lehessen övele.

B. P. M.

Lélekszakadva – Misszió és nemzetmentés

A fenti címmel tartjuk közgyűléssel egybekötött csendesnapokat február 18-án, szombat 10 órától 15 óráig a Deák téri gyülekezet nagyertermében. Az alkalom meghívott fő előadója *Szemerei János*, egyházunk missziót felügyelő püspöke. A napra mindenkit sok szeretettel hív és vár az EKME vezetősége.

Nyári külmisziói konferenciánkat Piliscsabán, a Béthel Evangelikus Missziói Otthonban tartjuk július 5–8. között. Meghívott előadóink *Ulrike Hansen* Tanzániában szolgált misszionárius, a bajor *Mission Eine Welt* referense, aki kongói munkatársa kíséretében a kultúrák közötti párbeszéd lehetőségéről és az afrikai nők helyzetéről tart beszámolót.

A felnőttek konferenciájával párhuzamosan külmisziói gyermek- és ifjúsági tábort szervezünk.

Az Evangelikus Külmisziói Egyesület szolgálatait a következő bankszámlaszámra küldött adományával támogathatja: 11711034-20804538.

Az egyesület életéről további információt kaphat honlapunkon: <http://ekme.lutheran.hu>, illetve levélben: EKME, 1085 Budapest, Üllői út 24., továbbá szervező titkárrunktól, *Szirmai Zoltán*nétól (e-mail: margit.szirmai@lutheran.hu, mobiltelefon: 20/620-2789).

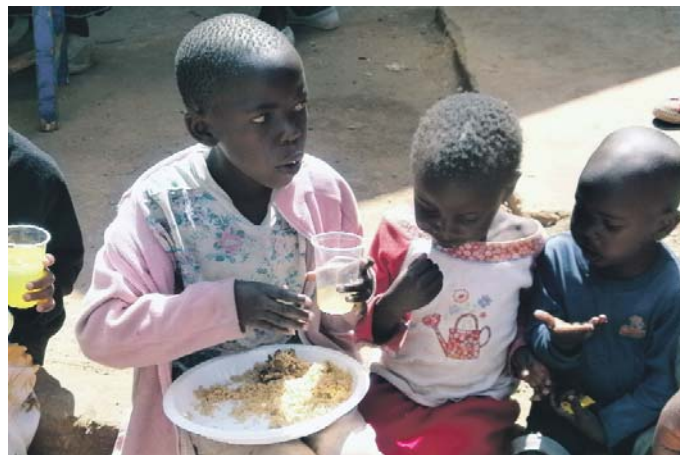
Az Evangelikus Külmiszió

Karácsony Kenyában

A hangos kacagástól, vidám kiabálástól alig halljuk egymás hangját; mintegy száz kiskisiskolás gyerek játszik, rohángál körülöttünk. A gimnazisták csoportokba verődve beszélgetnek, nevetgélnek, ismerkednek, vagy régi barátokként üdvözlik egymást. Az özvegyasszonyok és férfiak illedően vitatják meg a nap eseményeit, de időnként felharsanó nevetésük még a gyerekek ricsáját is túlszárnyalja. A gyengék, betegek csendesen üldögélnek a fűvön. Az utcagyerekek szokásuk szerint körbejárnak, és kezét fognak, bemutatkoznak a többi résztvevőnek, míg a vendégek igyekeznek feltalálni magukat, mosolyogva váltanak pár szót a társaság különféle tagjaival.

Az óriási edényekben, faszénnel fűtött kis tűzhelyeken csábítóan illatozik, gőzölög a már szinte kész ebéd. Több mint kétszázötven ember lakik itt jól hamarosan. Mindenki reménykedve pillantgat a sürgő-forgó szakácsok irányába: mikor hangzik már el az a hívó szó? Nagy tányér rizses hús a menü, helyesebben húsos rizs, de a fejenként tíz dekagramm hús, amelyet szűkös költségvetésünkből kigazdálkodtunk, ritkán látott, pazar felelőséget elutasít. Mindannyian együtt vetünk részt a tartalmas déli előtti programon: áhitat, sok éneklés; minden csoport kis műsorral, biznyságtétellel vagy színdarabval készült – Jézus születéséről. Nairobi Kawangware nyomornegyednek evangelikus templomában és annak udvarán az immár öt éve minden decemberben megrendezett karácsonyi ünnepségen vagyunk.

Mindezt anyagilag az Evan-

Osztokodás

gelikus Külmisziói Egyesület teszi lehetővé; a szervezést, kivitelezést pedig itt Nairobi-ban az Heart to Heart Alapítvánnyal végezzük. Ilyenkor meghívjuk az alapítvány által támogatott összes gyermeket és felnőttet – azokat a „kicsiket”, akik nem tudják viszonzni a vendéglátást –, és együtt ünnepeljük, hogy Jézus értük is megszületett, és az ő megváltójuként is jött a földre.

Nairobi-ban közeledik a karácsony. December elején véget ért az esős évszak, s a nap most itt, az Egyenlítő-től száz-

ötven kilométerre teljes erejével tűz. A növények dúsak és zöldek, a virágok élénkpiros, sárga, kék és narancsszínűkben pompáznak. Az otthoni hűvös, ködös decemberi napokra gondolok, a fényfűzésekkel díszített városokra, üz-

Az asszonyok kórusának főpróbája

letekre és házakra, az utcai fenyőárusokra, a hatalmas vásárlási lázra. Itt mindennek nyoma sincs.

Fenyőt nem lehet kapni – na meg a többségnek úgysem telne rá. Csak néhány üzletben árvalkodik egy-egy műfenyő. Az itt élő fehér emberek többsége elutazik, a helyiek pedig, ha csak tehetik, hazamennek vidéken élő rokonaikhoz. „Megyünk kecskét enni!” – mondják várakozással teli tekintettel, és amint alkalmuk nyílik rá, feltalakszanak a távolsági buszokra, melyeken a jegyárak ilyenkor megduplázódnak. A város szinte kiürül; Nairobi kellemesen lakhatóvá válik. Az istentiszteleten sokkal kevesebben vagyunk, mint az év más szakában.

ra, megjutalmazuk a tíz legjobb tanuló az általános iskolások csoportjából. Elismerésnek és buzdításnak szánjuk ezt; szép kis könyvet kapnak keresztyén történetekkel. A gimnazista korosztályból ötven részesülnek hasonló elismerésben, az ő jutalmuk egy-egy Biblia.

Pár nappal ezelőtt egész napos foglalkozásra hívtuk azt a mintegy negyvenöt fiatalt, akiket a Heart to Heart támogat, jó részüket az EKME segítségével. Szünetben azok is el tudtak jönni, akik távolabban járnak iskolába. Első ízben az augusztusi iskolaszünetben volt ilyen. Akkor kérték, ha lehet, rendezzünk máskor is hasonló találkozót.

Témaként mindkét alkalommal a keresztyén értékrend alapuló életvitel legaktuálisabb területeit választottuk. Augusztusban a kábítószerek használat veszélyei és formái, ezúttal az Isten szerinti, felelősségteljes szexuális élet volt a középpontban.

A sok komoly szó és sok vidámság után a fiatalok most már nemcsak azt kérték, hogy máskor is szervezzünk csendesnapot részükre, hanem egyikük bátran megkérdezte: „Nem lenne lehetőség esetleg egy néhány napos táborra?” Mivel részvételi díjat semmiképp sem tudnának fizetni, így jelenleg tábor szervezése szóba sem jöhet.

Közben elkészült az ebéd, tányérosztás, sorban állás van, a szakácsok adagolják a gőzölögő ételt. Egyik vendég csodálkozva kérde: „Hát kanalat nem kapnak?” Azt bizony nem, hiszen otthon is kézzel esznek. Alig pár hónapja annak, hogy az étkezési programban részt vevőknek kanalakat vettünk, azóta tanítjuk, szoktatjuk a gyerekeket a használatára.

Minden az étkezési programmal kezdődött. Több mint öt évvel ezelőtt, mikor ebben a nyomornegyedben megismertem azt a harmincöt – hat és tizenhét közötti – árva gyermeket, akikről azt hallottam,

hogy ebéd nélkül, gyakran napi egyetlen szűkös tányér ételen töltik napjaikat, az EKME-hez fordultam. Tudnánk-e segíteni?

Akkor azonnal rendelkezésre állt a heti két alkalommal való ebédosztásra. Szakácsnak két utcagyerekből – segítségünkkel – rendezett, komoly fiatalemberre vált fiú jelentkezett, s a harmincöt árva kedden és csütörtökön részesülhetett ízletes főztyűkből.

Otthoni beszámolóim eredményeként annyi adomány érkezett erre a célra, hogy hamarosan heti öt ebédet tudtunk biztosítani a gyerekeknek. A közös étkezések nyomán a kis csapat egykettőre összekovácsolódott. A vasárnapi iskolások száma megduplázódott, a gyerekek elhozták az istentiszteletre testvéreiket, nevelőszüleiket.

Az évek folyamán sok-sok keresztes, konfirmáció zajlott. Annyira megnövekedett a gyülekezet, hogy a misszionáriusok által egykor épített templomot bővíteni kell.

Most az étkezési programban részt vevő gyerekek kórusa énekel. Sokkal többen vannak harmincöttnél, hiszen a kisebb testvérek is beálltak az énekkarba. Szünetben ők is eljönnek ebédidőben nagyobb testvéreikkel, remélve, hogy nekik is jut valami. Több élt nem tudunk kiosztani nekik, de az idősebbek megosztják adagjukat kicsi öccsükkel, húgukkal, szeretettel etetik őket, mint madár a fiókáit.

A gyerekek szépen énekelnek Jézus születéséről.

Ha a Heart to Heart – az EKME jelentős háttérével – nem tenné lehetővé számukra, hogy iskolába járhasanak, és

Ma bőven jut a tányérokra mindenkől...

nem nyújtana rendszeres étkezést, többségük egész nap az utcán csellengne, azzal az egyetlen céllal, hogy bármiféle módon némi ételmet szerezzen magának. Az ilyen árva gyermekek kimondhatatlan testi és lelki veszélyeknek vannak kitéve.

„Ki akar segíteni nekem egy kicsit?” – kérdezem az ének befejeztével. Tolakodás kezdődik, ki ne szeretne segíteni *Beátának*? Az özvegyasszonyok ajándékát kell behordani a templom melletti kis szobába. Nyolcvan csomagot készítettünk el *Zolival*, mind egyikben lapul két kilogramm kukoricaliszt, fél kiló zsír, fél kiló só és egy nagy darab mo-

A kis testvér is eljött

sószappan. Értékes karácsonyi ajándék, egy magyar család adományának köszönhetően.

Ezek az özvegyek óriási szegénységben élnek, munkájuk nincs, gyakran súlyos betegek. Az ügyesebbek ékszeret, kis ajándéktárgyak készítésével igyekeznek fenntartani magukat, melyek eladásában magam is segítek. Mikor hazamegyek, minden alkalommal viszek belőlük, ismerőseink és számos gyülekezet nagy öröme. A segítségnek ezt a formáját szeretem a legjobban: nemcsak kapnak, hanem adnak is.

A karácsonyi ünnepség lassan a végéhez közeledik. Befejező énekünk messze száll: „Christ the Saviour is born, Christ the Saviour is born” – „Krisztus, a Megváltó megszületett, Krisztus, a Megváltó megszü-

letett” Mindannyiunk Megváltójaként. És azonosult a nélkülözökkel, a betegekkel, a gyengékkel. Nekünk pedig azt mondta: „Ha mindezeket megtettétek akárcsak egygyel is e kicsinyek közül, velem tettétek meg.”

■ BÁLINTNÉ KIS BEÁTA

Missziói Egyesület melléklete

A mellékletet szerkesztette: B. PINTÉR MÁRTA

Finnugor nyelvrokonaink

„Isten hozott, drága rokon!” – köszöntött finn házigazdám egy öleléssel, amikor Tampereben részt vettem egy ifjúsági táborban. Ez volt az első és nagyon meghatározó élményem finn nyelvrokonainknál. Innentől kezdve mindig nagy szeretettel gondoltam rájuk, és büszke voltam, hogy ilyen „rokonaim” vannak. A későbbiekben kiderült, hogy ez a rokonság szélesebb, mint gondoltam. Addig csupán tankönyvekből ismertem finnugor nyelvrokonainkat, de ezután egy kicsit közelebb éreztem magam hozzájuk. A nyelvrokonság témájával igazán azonban most kezdek foglalkozni, amikor megkértek, hogy gyűjtsék anyagot egy finnugor missziós konferenciára. A következőkben pár mondatban összefoglalom, mit találtam.

Az uráli nyelvcsalád finnugor ágába tartozó nyelveket beszélő népek között a legnagyobb lélekszámú a magyar, a finn, az észet – egyúttal e három bír saját államisággal –, illetve a mordvin. Jó néhány, ezeknél kisebb lélekszámú finnugor nép – például a komi-zürjén, komi-permják, udmurt, mari, inkeri finn, karjalai, vepsze, de az említett mordvin is – él az Oroszországi Föderáció területén többféle formációban (önálló köztársaságban, önálló autonóm körzetben vagy szétszórtan). Finnugor nyelvet beszélnek továbbá a négy államban – Oroszországban, Finnországban, Norvégiában, Svédországban – élő számik (nálunk ismertebb nevükön lappok), illetve a Lettországból élő lívek is. (Érdemes megem-

líteni, hogy a magyar nyelvnek az uráli nyelvcsalád másik, úgynevezett szamojéd ágába tartozó nyelvek – nyenyec, enyec, nganaszan, szölkup – is rokonai.)

A magyar legközelebbi rokon nyelvei a hanti és a manyisi – a magyarral együtt ezek az úgynevezett ugor nyelvek –, beszélőik ugyancsak Oroszországban, az Ob folyó közepső és alsó folyása mentén, a Hanti–Manyisi Autonóm Körzetben élnek. Ma is hagyományos életmódot folytatnak (réntenyésztés, halászat, vadászat, boggyógyítás), miközben a technikai civilizáció adta eszközöket is használják, például a motoros szánt, motoros fűrészt, motorcsónakot, mobiltelefont és internetet. Gyermekük, fiataljaik közül sokan bentlakásos iskolákban tanulnak, ez viszont hozzájárul az anyanyelvvesztéshez, hiszen az oktatás nyelve az orosz.

Sajnos általánosságban elmondható, hogy a kisebb finnugor népek hagyományos életmódjának nem kedveztek a 20. század történelmi-politikai viszonyai, gazdasági folyamatai – a kultúráváltás elkerülhetetlennek látszik. Több negatív tendencia tapasztalható egyidejűleg: lélekszámuk jellemzően csökken, gyors ütemű az anyanyelvvesztés, az asszimiláció, egészségügyi mutatóik rosszak.

Ugyanakkor például a hanti körében végzett kutatások azt mutatják, hogy az elmúlt két-három generáció életmódváltozásai ellenére a hanti kultúra alapvonásai tovább élnek, nem vesztett ki hiedelemviláguk, meséik,

mondáik, tehát még megvan a hanti népben az a tudás, az a kulturális potenciál, amely a negatív tendenciák ellenére segíthet elkerülni a teljes asszimilációt.

Finnugor szempontból jó hír az is, hogy a 2010-es népszámlálás adatai szerint Mordóviában nőtt a mordvinok száma és aránya is, illetve a Hanti–Manyisi Autonóm Körzetben is gyarapodtak a velünk nyelvrokon őslakosok.

A Szovjetunió felbomlása után (1991) lendületet vettek a kisebb finnugor népek nemzeti mozgalmi. Mivel az orosz hatóságok ezt nem nézték jó szemmel, a nemzeti mozgalmak sok esetben kulturális és vallási színezetet öltöttek, és elhatárolódtak a helyi keresztény (pravoszláv) egyháztól. Így a protestáns misszióknak is nagyon nehéz volt megszólítani őket, mert számukra a kereszténység egyenlő a pravoszláv vallással és az orosz irányítással.

A gyors politikai gazdasági, társadalmi változásokkal problémák is együtt jártak-járnak: alkoholizmus, nihilizmus, családon belüli erőszak, bűnözés. Nyelvrokonainknak is szükségük van arra a világosságra, amelyet számunkra Jézus Krisztus hozott el – ezt elhívott és kitartó misszionáriusok közvetíthetik számukra.

Lehet, hogy minket nem fognak úgy fogadni, mint engem a finn testvérek, mégis az a feladatunk, hogy Krisztushoz vezessük őket, hogy örömmel köszönthessük valamennyiüket: „Isten hozott, drága rokon, a Krisztus országában!”

■ TRIFÁN KRISZTINA

Minden néphez utat táró Isten

▶ Ezekben a napokban zárul a 2012-es Aliansz-imahét, amelyre minden esztendőben január első hetében kerül sor. A Magyar Evangélikumi Szövetség azonban nem csupán imaközösségre várja a különböző keresztény felekezetek híveit, hanem közös szolgálatra is hív. Ezért hívta létre többek között a külmissziói hálózatát, amelynek munkájába az EKME is bekapcsolódott. Így kapott felkérést egyesületünk lelkes elnöke arra, hogy részt vegyen a Világosság a népeknek missziói szervezet által 2011. november 11–13. között rendezett finnugor konferencián Stockholmban. Itt nyílt módja arra, hogy nyelvrokonaink közül kettőt jobban megismerhessen.

Diana Csernobrovszkina udmurt nemzetiségű. Sokáig nem ismerte anyanyelvét, hiszen a szovjet időkben büntetés járt azért, ha valaki nem oroszul beszélt. Szülei otthon sem mertek udmurtul megszólalni. Diana most már ismer néhány kifejezést az anyanyelvén. Például azt, hogy „shumpoton”, ami örömet jelent. Hattagú együttesük is ezt a nevet viseli, hiszen arról a boldogságról akarnak szólni dalaikban, amelyet Krisztusban élhet át a hívó ember.

Diana szeme csillog, amikor a szolgálataikról szól. Az Izsevszk környéki falvakat járják évek óta, koncerteznek, hogy anyanyelvükön, saját népi hangszereikkel kísérve tegyenek bizonyosságot Jézus szabadító erejéről. Azon a vidéken sokak élete teljesen kilátástalan. Munkalehetőség alig akad, a nyomorúságot a legtöbbben úgy próbálják felejtetni, hogy alkoholmámorba menekülnek.

Diana édesapja is ilyen ember volt. „Szinte sosem volt józan” – emlékezik vissza a lány a megterése előtti évekre. Egyik alkalommal annyira

berűgött, hogy az árokban aludt el. Csak rövid ideig feküdt ott, de az ottani időjárási viszonyok között ez is elég volt arra, hogy a jobb karja teljesen elfagyjon. A kórházban meg tudták ugyan menteni az amputálástól, de ezt a lebéntul kezét soha többé nem tudta már használni.

Miután teljesen munkaképtelen lett, még inkább depresszióba esett, és még keményebben ivott. De egyik délután – ő sem tudja, hogyan – elkeveredett egy evangélikus alkalomra. Ott hallott először Jézusról és arról, hogy ő gyógyító. Amikor az igehirdető felkínálta, hogy együtt imádkozik azokkal, akik Krisztushoz szeretnének tartozni, Diana apja is előrement. A bűneitől, nyomorúságos élete terheitől szabadult ott meg azokban a percekben. De – szó szerint – egy csodát is átélhetett: lebéntul karjába erő költözött, újra tudta mozgatni. A család élete így változott meg. Férje gyógyulását látva az édesanyja is hitre jutott, majd Diana és a húga is. A Shumpoton együttes csillogó szemű énekesé még ezt fűzte hozzá élettörténetükhöz: „Engem mégsem a csoda győzött meg Krisztus hatalmáról, hanem az, ahogyan megváltozott az apám élete. Ez nem a test, hanem a lélek gyógyulása volt, szabadulás.”

Borisz Ruszkalamovot hosszú ideig árulónak tartották hanti falujában. Nagy vétket követett el azzal, hogy elfogadta megváltójául az „oroszok Istenét”. Mai napig úgy vélekednek ugyanis a népcsoport tagjai, hogy a kereszténység egyenlő a pravoszláv vallással. A hantik viszont nem követhetnek mást, csak őseik sáman hitvilágát. Borisz tehát megtagadta az elődöket, és elárulta népét.

Tovább rontott a helyzeten az a tény, hogy nagyapja és apja is sámanok (varázslók) voltak. E tisztség ugyanis családon belül öröklődik..., Boriszra tehát a faluban mindenki úgy tekintett, mint sámanra. Ez persze nem tartotta vissza őt sem az alkoholizálástól. Sőt éppen a részegségbe menekült démonai, az őt kínzó gondolatok elől.

Félelmei mellett leginkább az a kérdés foglalkoztatta, hogy egyáltalán mi célja van az ember életének. Olvasni nagyon szeretett, de egyetlen elé kerülő könyvben sem talált a lét értelmére vonatkozó kielégítő választ. Míg fel nem fedezte a „könyvek könyvét”, a Szentírást, amelynek tanulmányozásával azóta sem bír betelni. Előtte azonban drámai módon kellett találkoznia Krisztus erejével...

Sorkatonai szolgálatát letöltve néhány éve már ismét a faluban élt, halászatból tartotta fenn magát. A peresztrojkat követően a Szovjetunióban is kicsit szabadabban szolgálhattak már a keresztény felekezetek, így náluk is megjelent néhány evangélikus. A falu közepén állítottak fel egy sátrat, ide hívták esténként az embereket. Borisz igazából nem is tudja, miért ment el az alkalmukra. Leginkább pedig azt nem érti, egyáltalán hogyan juthatott el a tudatáig az igehirdetés üzenete, hiszen teljesen részegen állított be az istentiszteletre. Az alkalom végén mégis készletet érzett arra, hogy a prédikátorral beszélgesse. De valaki megragadta a karját, és visszatartotta. A falubeli vajákosszony volt az, aki hisztérikusan kiabált: „Nem mehetsz oda, te sáman vagy. Megátkozlak, ha engedsz a papnak.” Ekkor a prédikátor az asszony felé fordult, és intette, ne szálljon szembe Isten erejével. De a nő tovább ordította. Nagy volt a zűrzavar. Borisz még hallotta, hogy a pap ezt is mondja a nőnek: „Ne állj ellen, mert Isten ítéletét vonod magadra, és meghalsz.”

Borisz csak másnap délután értesült arról a balesetről, amely reggel történt, és a falubelieket érthető módon nagyon megrázta. A vajákosszony figyelmen kívül hagyta a teherautót, szörnyethalt. Borisz is megrendült, szívét mégsem a félelem töltötte be, hanem – számára is érthetően módon – olyan érzés, mintha súlyos láncok estek volna le róla. Szabad lett félelmeitől, kínzó kérdéseitől. Felismerte az igazi erőt, és átadta magát annak a Krisztusnak, aki minden hatalom mennyen és földön. Beiratkozott egy bibliaiskolába. Szolgálata nyomán alakult egy gyülekezet – abban a hanti faluban, ahol egykor vállalta Krisztusért, hogy árulónak tartsák.

■ B. PINTÉR MÁRTA

Jó hírrel jött afrikai vendég

Emlékkép a nyári külmissziós konferenciáról

A piliscsabai evangélikus missziói otthonban barátaim azzal a hírrel fogadtak, hogy az afrikai vendég, René Mwamba Sumaili, a Kongói Evangélikus Egyház elnök-püspöke már megérkezett. Készültem a vele való találkozásra, vágytam, hogy kezébe adhassam szerény ajándékomat, a hazai gyümölcsökkel megrakott kis kosarat.

Hamarosan alkalom is kínálkozott arra, hogy megismerhessem, és beszélgethessek vele. Örömmel fogadta kis adományomat. Csak később tudtam meg, hogy az ovális formájú gyümölcsös-kosár azokra a halászajókra emlékeztette, amelyeket finn keresztények ajándékoztak a közösségüknek. Gyülekeztük tagjai ugyanis halászatból tartják fenn magukat, a piacon eladott halakért kapott bevételből pedig a diákjaik tanul-

mányait támogatják. Ebben talán épp az apostolok példáját követik, akik szintén halászatból éltek.

A püspök a Tanganyika-tó környékén él, Kelet-Kongóban, amely hosszú ideig volt háborús terület. Bár a küzdelmeknek már vége, sajnos még

mindig gondot okoznak azok a lázadók, akik erőszakkal akarják megszerezni Kongó ásványkincseit. Sokat szenvedett tőlük a helyi lakosság,

a testi-lelki sebek lassan gyógyulnak. Ezért is jelentős segítség az EKME évenként érkező adománya, amelyet százötven árva diák iskoláztatására fordíthatnak. Amikor megkérdeztem a püspök urat, hogy milyen csodát élt át a háborúban, elmondta: Isten különleges oltalmaként élte meg, hogy sohasem fogták el a lázadók. A menyeyi Atyára hallgatott, aki így bátorít: „Ne féljete!” Tudta, ha nem fél a lázadóktól, nem fogják bántani őt.

Miután kezét fogtuk, megmutatta püspöki aranygyűrűjét, amelyből három kereszt mintázata domborodik ki. Az ékszer ábrázolása Jézus halálára és feltámadására utal. A püspök ezt tartja szolgálata lényegének: bizonyosságot tenni arról a Krisztusról, aki a Golgota hegyén mindent elvégzett üdvösségünkért.

■ LÁNG EDIT

„MIKOR VI. evangélikus népzenei találkozó, GULYÁSBOJTÁR 2012. február 3–5. VOLTAM”

Az idei találkozón a pásztorok élete és dalai kerülnek előtérbe. Akik segítenek megismerni ezt az életformát: Pál István, az utolsó dudás Tereskéről, Juhász Zoltán és Dsupin Pál furulyások, Bakay Péter és sokan mások. Lesz táncház, játszóház, és népzenei istentisztelettel zárjuk a találkozót. Mindenkit szeretettel várunk!

Újdonság a 0. nap! Február 2-án, csütörtökön azokat várjuk, akik szeretnének citerázni vagy furulyázni tanulni. Hangszert – korlátozott számban – biztosítunk.

Részvételi díj:

- felnőtteknek (14 év felett): 12 800 Ft;
- gyermekeknek (3 és 14 éves kor között): 7000 Ft.

Péntek vacsorától vasárnap ebédig teljes ellátást nyújtunk.

Csak szombatra 4000 Ft/fő a részvételi díj, amely tartalmazza az ebéd árát is.

A 0. nap részvételi díja február 2., csütörtök vacsorától péntek ebédig:

- felnőtteknek (14 év felett) 6000 Ft;
- gyermekeknek (3 és 14 éves kor között): 3000 Ft.

Kezdés csütörtökön 15 órakor,

oktatás a találkozó kezdetéig, pénteken 15 óráig.

Jelentkezés intézményünk honlapján:

<http://balatonszarszo.lutheran.hu>.

Érdeklődni a 20/824-3143 -as számon lehet.

Kérés az új évre

„Nehéz leereszkedni Istenhez, / de nézd: / Üres korsóiddal fáradozol – / És hirtelen mégis: / Gyerekek lenned, leánykának, asszonynak, / Elég ahhoz, / Hogy neki tökéletesen megfelelj. / Ó a víz. Te csak formálj edényt két kérges kezedből, / S ha még térdre is ereszkedsz: ő pazarlón felülmúlja legnagyobb várakozásod.”

Akkor bukkantam erre a versrészletre, amikor épp minden sötétnek és kilátástalannak tűnt a számomra. Úgy éreztem, hogy a gyarló emberi szavakon keresztül az Isten üzen, és azt mondja nekem:

– Úgy érzed, nehéz meghajolnod akaratod előtt, gyermekem...? Ne félj, csak kiálts! Kiálts hozzá, és kérd ehhez az erőtl! Kérj engem, és én újra lángra lobbanthatom szívedben azt a tüzet, amely benne égett valamikor régen, az első szeretet idején, amikor úgy határozta, hogy beengedsz engem az életedbe. Én maradtam, ahol voltam, és aki voltam. Te vagy az, aki messze eltávolodtál tőlem... És te vagy az, aki most visszatértél, és érzem, hogy nem is akarsz eresztetni, míg be nem borítanak áldásaim. Hidd el, én ennek örülök. Nagyon. Hiszen te meg én összetartozunk, emlékszel...? Tudod te ezt jól, mégis küzdöttél ellene... Ellenem. Önmagad ellen.

Én pedig így felelek neki:

– Most már nem harcolok, Uram, elengedek minden aggódást, félelmet, és rád bízom magam.

És mikor így szólok, kicsit azt érzem, amit az anonim alkoholista érezhetnek talán, amikor az úgynevezett tizenkét lépésbe foglalt iránymutatáshoz igyekeznek tartani magukat. Bár nem vagyok alkoholibeteg,

mióta olvastam, gyakran felidézem ezeket a tanácsokat, mert úgy érzem, sokat tanultam és tanulhatok belőlük.

E pontok a következők:

1. Beismertük, hogy tehetetlenek vagyunk az alkohollal szemben – hogy életünk irányíthatatlanná vált.

2. Meggyőződünk arról, hogy egy nálunk felsőbb rendű erő helyreállíthatja lelki egészségünket.

3. Elhatároztuk, hogy akaratunkat és életünket Isten gondviselésére bízjuk.

4. Alaposan és bátran erkölcsi leltárt készítettünk magunkról.

5. Beismertük Istennek, magunknak és egy embertársunknak hibáink valódi természetét.

6. Teljességgel készen álltunk arra, hogy Isten megszabadítson bennünket jellembeli hiányosságainktól.

7. Alázatosan kértük őt fogyatékoságaink felszámolására.

8. Számba vettük mindazokat, akiknek valaha kárára voltunk, és készek voltunk mindnyájuknak jóvátételt nyújtani.

9. Közvetlen jóvátételt nyújtottunk mindazoknak, akiknek tudunk, kivéve, ha ez sérelmes lett volna rájuk vagy másokra nézve.

10. Folytattuk az önvizsgálatot, és haladéktalanul beismertük, ha hibásnak találtuk magunkat.

11. Igyekeztünk imával és elmélkedéssel elmélyíteni tudatos kapcsolatunkat – a saját felfogásunk szerinti – Istennel, kérve velünk kapcsolatos akaratának felismerését és erőt annak kivitelezésére.

12. E lépések követésének eredményeként lelki ébredést tapasztaltunk, igyekeztünk ezt az üzenetet továbbadni más alkoholistáknak, és megpróbáltuk ezeket az alapelveket éle-

tünk minden megnyilvánulásában alkalmazni.

Én – mint mindig – természetesen most, egy új esztendő kezdetén is a „saját felfogás szerinti Istent” a mindeneke teremtő Úrral, az Atyával „helyettesítem be” a magam számára. Különösen akkor, amikor úgy érzem, az életem irányíthatatlanná vált. Mert tavaly meggyőződhettem arról, hogy Isten helyreállíthatja lelki egészségemet. Sőt igazából egyedül ő az, aki ezt meg tudja tenni... Ezért hát akaratomat és életemet gondviselésére bízom azután, hogy most, az új év elején bátran szembenéztem önmagammal – az erényeimmel éppúgy, mint a hibáimmal és a gyengeségeimmel.

És miután egyfajta „erkölcsi leltárt” készítettem, és beismertem fogyatékoságaim Isten és önmagam előtt is, úgy határoztam, keresek egy lelki vezetőt is az idén. Valakit, aki meghallgat, és ha kell, biztat és erősít. Aki feloldoz gondolattal, szóval és cselekedettel elkövetett bűneim terhe alól. Akivel együtt kérhetem Istent, hogy Lelke által apránként megszabadítson mindentől, ami elválaszt tőle, és felszabadítson az élettel teli életre és a teljes és végleges megbocsátásra – akár önmagammal, akár másokkal szemben...

És ami a legfontosabb: igyekszem imával és elmélkedéssel elmélyíteni és még tudatosabbá tenni a kapcsolatomat Istennel, kérve, hogy felismerjem és meg is cselekedhessem akaratát. És nagyon remélem, hogy ennek eredményeként ébredést is tapasztalhatok majd – valódi változást magamban és magam körül.

■ GAZDAG ZSUSZANNA

A HÓNAP IGÉJE

„Taníts engem utaidra, Uram, hogy igazságod szerint járjak!”

(Zsolt 86,11)

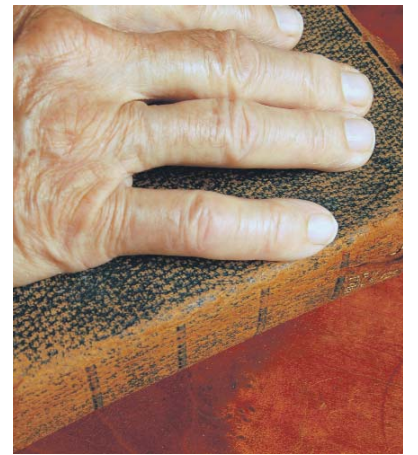
Dávid üldözés, nagy nehézségek közepette imádkozik így. Látjuk ebből, hogy mielőtt valamit is tenne, mielőtt válaszolna: imádkozik. Istentől kér bölcsességet és erőt. Neked vajon előbb jár a kezéd és szád, mint az imádkozó ajkad?

Dávid nagy király volt, mégis igényelte az Úr tanácsát. Éppen ezért volt bölcs. Jól vezetni csak a vezetett ember képes. A „taníts meg utaidra” mondás úgy is fordítható, hogy „mutasd meg nekem útjaidat”. Gyakorlati tanácsról van szó. Az élet labirintusában, a mindennapi döntésekben sok út áll előttünk. Isten elénk tárja a lehetőségeket, megmutatja a követelményeket, és ajánlja a megfelelő utat. „...előtökbe adtam az életet és a halált, az áldást és az átkot. Válaszd hát az életet...” (5Móz 30,19)

Aki Isten igéjének a világosságát megkapja, az nem azt látja, hogy mennyi lehetőség van előtte, milyen zavarba ejtő az élet kínálata, hanem azt az egy utat látja, amelyik jó. Mert Jézus is azon járt, ha keskeny is az. De a menny felé vezet. Ez Krisztus keresztjének és a te keresztjednek az útja. Ám boldoggá tesz, mert meglátod, hogy „működik”. Sok zavarba ejtő helyzettel fogsz megszabadulni, ha kéred, hogy az Úr mutassa meg az ő útját: elsősorban igéjében, aztán a közösségben, a testvéri tanácsban, az eseményekben.

Tanítható vagy-e, tanítvány ma-

radtál-e hívó életed kezdete óta? Vagy már te tudod a legjobban, már te ismered, már rájár minden mozdulatod arra, ami helyes? Ha így van, akkor tulajdonképpen szokássá lett a hit. Nekünk mindig van mit tanulnunk, mert az élethelyzetek sokaságára Isten igéjének végtelen tárházában megvan a felelet.

Ebben a hónapban se tűzzünk ki kevesebbet magunk elé, mint hogy az igazság lesz a mércénk. A tökéletes, a legjobb, a legtisztább. És ez csak ő, Jézus. „Én azért születtem, és azért jöttem a világba, hogy bizonyosságot tegyek az igazságról...” (Jn 18,37)

Ha ő a mérték, ha őt követed, akkor az ellenség nem buktathat le, és a nehézség nem terít a földre. Mint Dávid, járj tiszta és igaz úton!

■ SZÉLL BULCSÚ

Célra tartva!

Beköszöntött az új esztendő, elérkezett tehát az idő, hogy rá koncentráljunk. Jelentheti ez tervek készítését, célok kitzítését, esetleg új elhatározásokat szülhet. Ezek közül némelyiket az elmúlt évben elért eredményekre építjük – más esetekben pedig alig várjuk, hogy lezárjuk a múltat, és újat kezdjünk.

Vannak, akiknek az adott év nem tud elég gyorsan eltelni, mert rémes tapasztalatokat hozott számukra; reményeik szerint az új esztendő sokkal jobb lesz. Másoknak éppen ellenkezőleg: fájdalmas elbúcsúztatni az óévet, mert a személyes életükben vagy szakmai pályafutásukon emlékezetes, mérföldkövet jelentő eseményekben volt részük. Megint mások pozitívan tekintenek az elmúlt év küzdelmeire és hibáira egyaránt, azt remélve, hogy a belőlük levont fontos tanulságokat használni tudják a jövőben.

Miközben terveink és céljaink megvalósításán dolgozunk, bölcs dolog lehet tanulmányozni sikeres vállalatok néhány fontos alapelvét. Gyakorlatilag minden ilyen cégnél vannak világos, gondosan megfogalmazott dokumentumai – például hivatalos emlékeztetők formájában –, amelyekben a vállalat a céljairól tájékoztatja dolgozóit, ügyfeleit, beszállítókat vagy egyéb partnereit. Megfontolandó, hogy ezek az anyagok segíthetnek választ találni az olyan kérdésekre, mint például: „Miért vagyok itt?”, „Hová tartok?”, „Honnan tudhatom, ha már megérkeztem?”

Barátaim közül már többen megtették ezt, mintegy gyakorlatként, és hasznosnak találták. Az ilyesféle kérdésekre adott válaszok nem korláto-

zást jelentenek, hanem sokkal inkább szabadságot és útbaigazítást. Hiszen ahogyan egy szólás emlékeztet: „Ha semmire sem célzol – no, azt mindenkor el fogod találni.” A cél meghatározása (vagy a „személyes küldetés” megfogalmazása) segít képet alkotni magunkról, segít körvonalazni, mit is szeretnénk elérni az életben, és hogy mindezért milyen utat kívánunk bejárni. A cél és az út, a „mikor” és a „miért” kijelölése irányvonalat ad tehát, látjuk, mit szándékozunk tenni, mivé akarunk lenni.

Ha valaki elhatározza, hogy egy célra tekintve kíván élni, akkor ezen keresztül szűrheti meg mindennapi „kis céljait”. Vagyis ha ezek nem állnak útjában a kitzított célnak, akkor fenntarthatók, ha viszont ellentétbe kerülnek vele, akkor jobb felhagyni velük vagy legalábbis félretenni és később megfontolni őket.

Egy ilyen célkitűzésben megfogalmazhatók értékek és eszmék, személyes és szakmai életutunk elerendő, kiemelkedő állomásai, illetve azok az egyedülálló ajándékok és képességek, amelyeket használnunk kell. *Dr. Rick Warren* – a Monday Manna (Mindennapi Kenyér) szolgálat munkatársa – azt írta *Céltudatos élet* című könyvében, hogy mindnyájunknak fel kell tennünk a kérdést: „Miért élek?” (A kötet magyarul is megjelent a Keresztény Ismeretterjesztő Alapítvány gondozásában.) Érdemes fontolóra venni könyvének végső következtetéseit:

– Isten arra tervezett engem, hogy a tetszésére éljek (imádat);

– Isten arra formált, hogy családjába tartozzak (közösség);

– arra teremtett, hogy hasonlónak váljak Krisztushoz (tanítványság);

– arra szánt, hogy őt szolgáljam (szolgálat);

– küldetésre alkotott (misszió).

Évekkel ezelőtt magamévá tettem egy célt, amely egy bibliai versen alapul; ezt Pál apostol írta a Filippiben élő gyülekezetnek: „Eltökélt célom, hogy egyre mélyebben és bensőségesebben megismerjem őt [Jézus Krisztust], még jobban és tisztábban megtapasztaljam, felismerjem és megértsem személyének csodáját.” (Fil 3,10; az Amplified angol nyelvű bibliafordítás után) Amikor a céljaimat átvizsgálom, mindig kiváló szűrőnek találom ezt a kijelentést: ennek fényében értékelhetem, amit tenni szándékozom – és azt is, hogy miért.

■ ROBERT J. TAMASY
Forrás: Monday Manna

HETI ÚTRAVALÓ

„Akiket Isten Lelke vezérel, azok Isten fiait.” (Róm 8,14)

Vízkereszt ünnepe után az első héten az *Útmutató* reggeli és heti igéi Isten gyermekei számára Isten Fia dicsőségének e világban való megjelenéséről tudósítanak. Jézus Krisztusban látható Isten dicsősége; benne „az Ige testté lett, közöttünk élt, és láttuk az ő dicsőségét, mint az Atya egyszerűen köztünk dicsőségét” (Jn 1,14; Lk). Jézus világosságú jött közénk, s örök életet hozott; ezért: „Szolgáljatok az Úrnak örvendezéssel!” (GyLK 739). János – engedve Jézus kérésének – a Jordánban megkeresztelte őt; s amikor kijött a vízből, „íme, megnyílt a menny, és látta, hogy Isten Lelke galamb formájában aláereszkedik, és őreá száll. És hang hallatszott a mennyből: »Ez az én szeretett Fiam, akiben gyönyörködöm.«” (Mt 3,16–17) *Dr. Luther* vallja és hirdeti: „Krisztusban lakik az Istenség egész teljessége. Rajta kívül nincs Isten, hogy megtalálhatnám, s hozzá juthatnék. Aki tehát Krisztust hallja s látja, legyen bizonyos, hogy Istent hallja s látja.” Ezért kéri Pál Isten gyermekeit: „okos istentiszteletként szánjátok oda testeteket élő és szent áldozatul, amely tetszik az Istennek” (Róm 12,1). S indoka: mivel gyermekeivé fogadott, így lettünk „örökösök Istennek és örökösök az Istennek” (Róm 8,17). Kornéliusznál elmondta Péter, mi történt: „A názáreti Jézust felkente az Isten Szentlélekkel és hatalommal”, s hirdette nekik az evangéliumot; közben „leszállt a Szentlélek mindazokra, akik hallgatták az igét.” Ő úgy rendelkezett, hogy ezek a pogányok is „keresztelkedjenek meg a Jézus Krisztus nevében” (ApCsel 10,38.44.48). János a Jordánban keresztelte Jeruzsálem népét. Ószövetségi előképe a csodálatos átkelés e folyón, hogy az ígért földjére eljussanak: „Az Úr szövetséglédáját vivő papok ott álltak szilárdan a Jordán száraz medrében. Egész Izráel átkelt...” (Józ 3,17) Isten gyermekei számára a legfontosabb, hogy „eljussanak az Isten titkáinak, Krisztusnak ismeretére”. S ha „már elfogadtátok Krisztus Jézust, az Urat, éljétek is őbenne” (Kol 2,2.6). Minden ember csak gyermeki hittel és nyitott szívvel tudja őt befogadni, mert „aki nem úgy fogadja az Isten országát, mint egy kisgyermek, semmiképpen sem megy be abba” (Mk 10,15). Az evangélium befogadása s továbbadása miatt meghasonlás támad(hat) a legkisebb közösségben is; és akit a Lélek Jézushoz űz, átélheti: az Úr követése nem feltétlenül „családbarát dolog”. Erről ő előre szólt: „Azt gondoltátok, azért jöttem, hogy békességet hozzak a földre? Nem – mondom nektek –, hanem inkább meghasonlást.” (Lk 12,51) A benne hívők kiálthatják: „Abbá, Atya!” (Róm 8,15), mondhatják ezt a megszólítást: „Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy!”, s fordulhatnak minden kérésükkel hozzá. Isten elfogadja gyermekei szájából a dicsőítést is, ha azt egész életfolytatásuk hitelesíti, s így tovább folyhat az imádat az örökkévalóságban is: „mert tied az ország, a hatalom és a dicsőség mindörökké” (Mt 6,9.13). Óh, „Add, fohászkodunk ne az ajkad, / De szívünk mélyén fakadjon!” (EÉ 72,1–9)

■ GARAI ANDRÁS

XXI. országos evangélikus hittanverseny

Téma: Családok a Bibliában

A visszajelzések, tapasztalatok és a folyamatos előkészítés alapján a gyermek- és ifjúsági osztály (GYIO), illetve bizottság szerint most érkezett el az idő, hogy megközelítően mindenki igényeinek megfelelő formát öltjön a 2012. évi hittanverseny.

Az országos fordulót – a VII. országos gyermeknappal összekötve – ismét kétnapos rendezvényként szervezzük meg.

Szeretettel adjuk hírül, hogy az idén az országos hittanverseny koncepciója az előző év gyakorlatához képest némileg módosul. Továbbra is hangsúlyozni szeretnénk, hogy a változtatásokat azért vezettük be, mert az a célunk, hogy az országos hittanverseny megújuljon, és ne csak tanulmányi verseny legyen, hanem élményekben gazdagabb, inspiráló, közösségépítő alkalmat jelentsen a gyermekeknek.

Ebben az évben négy korosztályban várjuk a csapatokat: 1–2. osztály, 3–4. osztály, 5–6. osztály, illetve 7–8. osztály.

A gyülekezetek és az iskolák csapatai az elmúlt évekhez hasonlóan külön versenyeznek, idén azonban külön feladatsor és helyszíni döntő is lesz.

Egy gyülekezet, illetve iskola egy korosztályból egy négyfős csapatot küldhet a megyei/területi fordulóra. Kérjük, a csapatok összeállításánál mindenki törekedjék arra, hogy kerüljenek bele gyerekek mind a két megjelölt gyülekezeti/iskolai osztályból! Négy első gyermek például könnyen hátrányba kerülhetne a verseny során. Kérjük, erre a kikötésre fokozottan figyeljenek, mert a jelentkezések során ellenőrizzük a csapatok korosztályi összetételét.

Kérjük továbbá, hogy az egyházi iskolában tanuló gyermekek ne gyülekezeti csapatként versenyezzenek, mert így a gyülekezetekből érkező gyermekek rosszabb eséllyel indulnak a hittanversenyen.

Jelentkezni lehet a mee.gyio@gmail.com e-mail címen 2012. március 5-ig.

Az első fordulót 2012. február 27., hétfőig kell lebonyolítani. Ez a gyülekezeti/iskolai forduló egyéni szintfelmérő jellegű, amelyen a gyakorlat mellett kiválaszthatják a megyei/területi versenyre továbbjutó versenyzőket.

A második forduló időpontja: 2012. március 31., szombat; helyszín: a területileg illetékes intézmények és gyülekezetek. Ezen a megyei/területi versenyen csapatok korosztályok szerint „mértékönként” meg egymással (azaz a fenti kiírás alapján egy-egy gyülekezet vagy iskola egy korosztályban egy-egy csapatot küldhet). Az országos fordulón pedig korosztályonként az összes csapatból egy-egy képviselheti az egyházmegyét és az oktatási intézményt.

Országos forduló:

– iskolai: 2012. május 5., szombat, Budapest;
– gyülekezeti: 2012. május 11–12., péntek-szombat, Piliscsaba, Béthel Evangélikus Missziói Otthon.

Az első napon a hittanverseny országos fordulójára továbbjutott felsős csapatok, a második napon az alsós csapatok a helyszínen kreatív formában megoldják a verseny feladatait. Az alsós korcsoportok most sem töltenek az éjszakát Piliscsában. A szombati napot megnyitjuk a korábbi és az iskolai fordulón versenyzők és a további érdeklődők számára, ahol – 2011-hez hasonlóan – különböző ingyenes gyermeknap koncerteket és programokat biztosítunk a gyermekek számára, és ekkor kerül sor a hivatalos eredményhirdetésre.

A gyermeknapra jelentkezni lehet on-line a GYIO honlapján, a www.gyio.hu oldalon a *Jelentkezés* menüpont alatt található jelentkezési lap kitöltésével.

A történeteket 2012-ben is az evangélikus hit-tankönyvek tematikája alapján választottuk ki. Az ígehelyek, amelyekből készülni kell a hittanversenyre, a következők:

1–2. osztály: Jézus Krisztus születése: Máté 1,18–25; Jézus születésének ígérete: Lukács 1,26–38; Mária és Márta: Lukács 10,38–42; Isten próbára teszi Ábrahám hitét: 1Mózes 22,1–19; Jákób csalással szerzi meg az apai áldást: 1Mózes 27,1–33; Józsefet eladják testvérei: 1Mózes 37,12–36.

3–4. osztály: Káin és Ábel: 1Mózes 4,1–15; Sámuel elhívása: 1Sámuel 3,1–21; Illés a sareptai özvegy-

nél: 1Királyok 17,8–24; Keresztelő János születésének ígérete: Lukács 1,5–25; Jézus születésének ígérete: Lukács 1,26–38; Jézus feltámasztja a naini ifjút: Lukács 1,11–17.

5–6. osztály: Jézus Krisztus születése: Máté 1,18–25; Keresztelő János születésének ígérete: Lukács 1,5–25; Jézus születésének ígérete: Lukács 1,26–38; Jézus bemutatása a templomban: Lukács 2,21–39; Mária és Márta: Lukács 10,38–42; Káin és Ábel: 1Mózes 4,1–15; Isten próbára teszi Ábrahám hitét: 1Mózes 22,1–19; Józsefet eladják testvérei: 1Mózes 37,12–36.

7–8. osztály: Ábrahám feleséget hoz Izsáknak: 1Mózes 24,1–67; Sámuel elhívása: 1Sámuel 3,1–21; Illés a sareptai özvegnél: 1Királyok 17,8–24; Jézus Krisztus születése: Máté 1,18–25; Jézus születésének ígérete: Lukács 1,26–38; A tizenkét éves Jézus a templomban: Lukács 2,41–52; A kánaeni menyegző: János 2,1–12; Lázár feltámasztása: János 11,1–44.

Felhívás lelkészeknek, pedagógusoknak!
Tisztelt Lelkész és Pedagógus Testvéreink!

Ismét felajánljuk annak a lehetőségét, hogy aki kedvet érez hozzá, és szeretne aktívan részt venni a hittanverseny szervezésében, az első és második forduló feladatírójaként ezt megteheti.

További információ a részletekkel kapcsolatosan *Pál Marietta* gyermek- és ifjúsági referenstől kérhető a 20/824-4454-es telefonszámon, illetve a marietta.pal@lutheran.hu e-mail címen.

XI. országos evangélikus bábfesztivál

Téma: Családok a Bibliában

Időpont: 2012. március 3., 10-től 17 óráig
Helyszín: Kolibri Gyermek- és Ifjúsági Színház, Budapest VI., Jókai tér 10.

A fesztiválon saját kézzel készített bábokkal lehet szerepelni. Az előadandó jelenetek időtartama lehetőleg 7–10 perc legyen.

Jelentkezési határidő: 2012. február 6., hétfő. Jelentkezni a következő címen lehet: Magyarországi Evangélikus Egyház Gyermek- és Ifjúsági Osztálya (GYIO), 1045 Budapest, Pf. 21.; vagy www.gyio.hu weboldalon *Jelentkezés* menüpontjában.

A GYIO szakmai konzultációs lehetőséget biztosít arra, hogy a jelentkező csoportok a fesztiválra való felkészülés során a zsűrivel egyeztetethessenek, illetve tanácsokat és szükség esetén segítséget kapjanak.

Kérjük, hogy a jelentkezéssel egy időben a bábjelenet tervezett szövegváltozatát is legyenek kedvesek elküldeni!

Az idei bábfesztivál különlegessége, hogy a GYIO a fesztiválozók számára „ajándékként” a bábfesztivál programján belül a *Kaláka bábszínház* című bábelőadón való részvételt is biztosítja! Kaláka bábszínház – gyerekszínház élő zenével, élő koncert bábszínházzal kicsiknek és nagyoknak.

Gyülekezeti gyermekcsoportok és gyermekes családok jelentkezését is várjuk szeretettel közönségnek!

A belépés ingyenes! A nézőtér befogadóképessége korlátozott, így csak az idejében érkezett, visszaigazolt on-line jelentkezéseket tudjuk elfogadni a szabad ülőhelyek erejéig. Minden jelentkező textil karszalagot kap a fesztivál napján, amely a programokon való részvételt biztosítja.

További információ a részletekkel kapcsolatosan *Pál Marietta* gyermek- és ifjúsági referenstől kérhető a 20/824-4454-es telefonszámon, illetve a marietta.pal@lutheran.hu e-mail címen.

Bár még csak néhány napja kezdődött el a 2012-es esztendő, talán már hallottatok az év ígéjének választott textusról. Itt, ezeken a hasábozon most Smidéliusz Gábor evangélikus lelkész, a Magyarországi Evangélikus Egyház Ifjúsági és Gyermekbizottságának elnöke fejt ki gondolatait az „Elég neked az én kegyelmem, mert az én erőm erőtlenség által ér célhoz” (2Kor 12,9a) igeszakaszról.

2012 elé

„Az erőforrások keresése, felkutatása a 21. század egyik legnagyobb kihívása” – nyilatkozta nemrégiben egy szociológusból lett vállalkozó egy rádióműsor riporterének kérdésére. A meglátás persze nem csupán gazdasági értelemben véve lehet igaz. Szellemi, lelki erőkre, munícióna is nagy szükségünk van, különösen abban a környezetben, amely mértéktelenül pazarolja a „nyersanyagot”, a kapacitást, minden lelkiismeret-furdalás nélkül éli fel a tartalékokat. A teljesítményre, lendületre, fogyasztásra optimalizált világban az erő megszerzése, birtoklása, szinten tartása a siker titka. Aki erős, offenzív, aktív, aki tovább bírja – az a győztes. A kigyúrt izmok tulajdonosai viszik el a pálmát. A „megedződöt”, szinte már mindenre érzéketlen gépmember-terminátoroké a jövő.

Csak az erős üzenetek képesek célba érni, erős színekre, erős hangokra kapjuk fel a fejünket. A hitek, hiedelmek, mítoszok konkuráló piacán is a megragadó, érthető, világos, karakteres gondolatok, jól követhető kritériumok a vonzóak sokak számára. Karizmatikus vezetők, fundamentalista megközelítések talán soha nem látott népszerűségnek örvendenek.

Az erőből soha nem elég. Szeretnénk erősnek és magabiztosnak tűnni. Olyanoknak, akik nem tévednek, nem vétenek. A döntéseikben korrektek. Akik kudarcok, félelmek, bizonytalanságok nélküli életet élnek, amelyben nincsenek tétova pillanatok, megtorpanások.

Nehéz beismerni, hogy az erő, a magabiztosság, a sikerek álarcá mögül éppen a bizonytalanságunk, az erőtlenségünk kandikál ki. Főlényes erőfitogtatásunk oka és mozgatórugója mindig a félelem.

A középkori lovagok vértjéről olvastam nemrég cikket egy történelemmel foglalkozó internetes portálon. A szerző felhívja a figyelmet arra, hogy a páncél kettős célt szolgált. Az egyik nyilvánvaló: hogy megvédje a vitézt a sebesüléstől. Volt azonban egy kevésbé ismert ok is (és ez biztos nem a kényelem volt), amely miatt szívesen viselték ezeket a páncélokot. Ez az ok pedig nem más, mint a félelemkeltés. Az erőfitogtatás. Hogy ijesztő, minél gigantikusabb, erőt sugárzó legyen a vértzet. Pedig a vastag és nehéz fém alatt ugyanúgy félelemmel, szorongással, bizonytalansággal küzdő ember rejtőzött, mint amilyen az ellenfél is volt, akinek a páncélos puszta látványától megfagyott az ereiben a vér. Úgy látszik, már akkor is tudtak valamit a pszichológiai hadviselésről.

Belebújni a magabiztosság páncéljába, leereszteni az erőrostélyát. Micsoda stratégia! Mert nehezen nézünk szem-

be azzal, hogy valójában gyengék és elveszettek vagyunk. Mert nincs más, amit jobban szégyellnénk, mint saját erőtlenségünket.

A 2012-es év vezéregéje – Jézus Krisztus mondja: „Elég neked az én kegyelmem, mert az én erőm erőtlenség által ér célhoz” (2Kor 12,9a) – eredetileg a feltámadott Jézus egészen személyesen Pálnak címzett, biztató üzenete, amelyet azonban az apostol velünk is megoszt, és egy meglepő lehetőségre irányítja a figyelmünket. A *Korinthusiakhoz írott*

második levél egész tizenkettedik fejezete sodró erejű vallomás, amelyben „a keresztteológiája” bontakozik ki. Meggyőző módon hirdeti minden mással szemben: az igazi, egyetlen erőforrás – Isten ereje az erőtlenségben. Kegyelme gyarlóságunkban, dicsősége a mi dicsőség nélküli valóságunkban formáló, alakító, megújító módon van jelen.

Azokkal szemben, akik alapvető kompetenciáját, apostolságát kérdőjelezzik meg, Pál különleges fegyvernemet, érvelési módot választ. Mivel a vele szemben állók kegyes kegyetlenséggel dicsekszenek – valószínűleg a származásukkal, a hittapasztalataikkal –, Pál is „dicsekedni” kezd, átveve ezzel – de valami nagyon mély, finom, elegáns és kicsit talán fanyar humorral – ellenfelei füstját. Egy tizenéves évvel korábbi élményéről számol be. Nem akarja leleplezni azt, ami az övé, de letagadni sem szeretné azt, hogy Isten megszólította, elhívta, szolgálatba állította.

A „balladai homály” nem takarja el a személyes bizonyágtétel megrázó erejét. A rendkívüli tapasztalaton, az eksztatikus élményen átragyog annak a valóságnak az átélte öröme, hogy életének és szolgálatának realitása egyedül Isten indításával és Krisztus közelségével kap értelmet.

Ez a tapasztalat, ez a felismerés az, ami a háterét és hitelét adja Pál munkájának. Ez az a tény, alapmotívum, amelynek a talaján biztosan áll, és képes arra, hogy az egész vita logikáján nagyot fordítson. Nem az erejével, nem az eredményeivel, a sikereivel dicsekszik, hanem a gyengeségeire utaló megpróbáltatásaival. Éppen azért, hogy az egyetlen, valódi erőforrásra, Isten meg-

tartó, hordozó kegyelmére irányítsa a figyelmet.

Pál apostoli tekintélye nem attól lesz hiteles, hogy ő emberként micsoda nagyszerű teljesítményekre volt képes, mennyire kegyes, milyen különleges kinyilatkoztatásban kapta meg az elhívást, milyen tehetséges rétor, hanem attól, hogy az ő ereje – az emberi kudarcok, félelmek, vívódás, erőtlenség, betegség ellenére is – a feltámadott Krisztus.

Az erőtlenség himnusza tehát nem tévedés. Sokkal inkább ma is, nekünk is aktuálisan szóló biztatás és útmutatás. Figyelmeztetés arra nézve, hogy nem sikerteológiára, erőfitogtatásra, hanem helyes önértékelésre van szükségünk. Ahhoz, hogy megérkezzünk önmagunkhoz, meg kell ismernünk és ell kell ismernünk a gyengeségeinket, erőtlenségünket, magányunkat, kudarcainkat, vereségeinket.

Abban az évben, amikor a közösségeinkben tisztújításra készülünk, reménység szerint egy újabb nemzedék is hangot kap majd. A 9., gyönyörű Balaton-parti helyszínen, Fonyódligeten rendezendő Széleírását készíjtük elő, és már az első erdélyi találkozó felé is fordulunk. Sokéves munka eredményeként Budapestben egy állandóan működő ifjúsági klub tervei körvonalazódnak. Megújuló, fiatalos istentiszteleti formák bontakoznak ki, az ifjúság köréből érkező kezdeményezések érhetnek be.

A tervek, álmok és a váratlan, kiszámíthatatlan tényezők között azonban fontos érzékelnünk, hogy a hiteles kereszténység fokmérője mindig az Isten színe előtt való őszinte leborulás marad. Ez az az erő-

tér, ahol Isten szeretetének a megújító, naponta lendületben tartó, soha ki nem apadó csatornáit is megnyílnak azok számára, akik keresik azt. Ez az az erőter, ahol nem várt, nem remélt lehetőségek is ki tárulhatnak előttünk. Éppen akkor, amikor saját erőtlenségünkkel küzdünk, a kegyelem bőven áradó forrásán keresztül a legnagyobbtól, legerősebbtől, magától az élet Urától nyerhetünk erőt. Éppen akkor, amikor erőtlenségünkkel küzdünk, a kegyelem bőven áradó forrásán keresztül a legnagyobbtól, legerősebbtől, magától az élet Urától nyerhetünk erőt. Éppen akkor, amikor erőtlenségünkkel küzdünk, a kegyelem bőven áradó forrásán keresztül a legnagyobbtól, legerősebbtől, magától az élet Urától nyerhetünk erőt. Éppen akkor, amikor erőtlenségünkkel küzdünk, a kegyelem bőven áradó forrásán keresztül a legnagyobbtól, legerősebbtől, magától az élet Urától nyerhetünk erőt.

■ SMIDÉLIUSZ GÁBOR

Erőtlenül is az erőnek erejével

Évzáró és évkezdő alkalmak az országos irodában

Istentiszteleti közösségben búcsúztatták az ó- és köszöntötték az új évet a Magyarországi Evangélikus Egyház (MEE) Országos Irodájának és püspöki hivatalainak munkatársai, valamint az Üllői úti épületben székelő további egyházi intézmények (könyvtár, levéltár, múzeum, Luther Kiadó) képviselői. A december 21-ei karácsonyi ünnepségen Szemerei János, a Nyugati (Dunántúli)

zei Erzsébet versét feldolgozó 290. énekének szavaival bátorította arra a józsefvárosi gyülekezet templomában jelen lévőket: engedjék, hogy Isten a nehéz külső körülmények közepette is megtöltse ajándékaival a szívüket, és így – az ige mindennapi kenyerével táplálkozva – váljanak erőtlenné mégis erőssé.

A prédikációt követő évnvítő beszédében Pröhle Gergely

nie azért, hogy felülről kapott erejét, belső „zöldellését” kifelé is képes legyen megmutatni.

Az országos felügyelő után az országos irodaigazgató szolt az egybegyűltekhez (*képünkön*). Kákay István arra kérte munkatársait, hogy dacoljanak a nehézségekkel: biztosítsák a gyülekezetek és az intézmények működéséhez szükséges háttértámogatást, így töltve

FOTÓ: T. PINTÉR KÁROLY

Egyházkerület tavaly nyáron beiktatott új püspöke, míg a január 3-ai évkezdő áhítaton Gáncs Péter elnök-püspök, a Déli Egyházkerület vezetője szolgált igehirdetéssel.

A 2012. év igéjére (2Kor 12,9a) fókuszáló alkalmon Gáncs Péter egy kiszikkadt talajon virágzó gyermeklancfűvet ábrázoló kép (lásd címlapfotónk), valamint az *Evangélikus énekeskönyv Túrme-*

az alkalmi gyülekezet tagjai között is kiosztott pitypanos fotót „gondolta tovább”. Az általános tisztújítás évében egyházunk országos felügyelője arra hívta fel a figyelmet, hogy a kilátástalanság közepette egyre nő az egyház felelőssége, értékkeltelettségét egyre nehezebb összeegyeztetni a modern világ kihívásaival, elvárásaival – mégis mindent meg kell ten-

be a rájuk bízott feladatot. Idézett egy kínai mondást: „Amikor a változás szelei fújnak, a kételkedők falakat húznak föl, az optimisták pedig vitorlákat.” Kákay István kifejezte abbéli reményét, hogy az országos iroda dolgozói azok közé tartoznak, akik inkább vitorlát bontanak, és meglovgolják a szél által korbácsolt hullámokat.

■ V. J.

HIRDETÉS

DIGITALSTAND
www.digitalstand.hu

Az Evangélikus Élet mostantól már digitálisan is olvasható, előfizethető!

Válogasson az első magyar platformfüggetlen online újságstand kínálatából, amely az asztali és a táblagépek után már okostelefonon is olvasható!

www.digitalstand.hu

Csatlakozzon hozzánk a Facebookon is!

HIRDETÉS

Felvétel az Evangélikus Hittudományi Egyetemre a 2012/2013-as tanévre

Az Evangélikus Hittudományi Egyetemen lelkészek, katekéták/lelkési munkatársak, kántorok, teológusok és hittanárak képzése folyik.

A képzés lehetőségei a következők:

1. Teológus-lelkész szak: egységes, osztatlan mesterképzés (MA)

Képzési idő: 12 félév

Megszerzendő kreditek száma: 360

A képzés Budapesten, nappali tagozaton folyik.

A képzés célja: felkészítés a teológia tudományának művelésére és az evangélikus lelkési hivatás betöltésére. A szak a keresztény teológiai hagyomány egészére épülő alapismereteket nyújt és követel meg, felkészíti a hallgatókat az önálló, evangélikus szemléletű teológiai gondolkodásra, továbbá az evangélikus egyházban, de elsődlegesen a Magyarországi Evangélikus Egyházban végzendő lelkési munkára, és kialakítja bennük az ehhez szükséges jártasságokat, készségeket és szemléleti jellemzőket.

2. Katekéta-lelképásztori munkatárs alapszak (BA)

Képzési idő: 6 félév

Megszerzendő kreditek száma: 180

A képzés Budapesten, nappali és levelező tagozaton folyik.

A képzés célja olyan felkészült gyülekezeti hitoktatók, illetve lelkési munkatársak képzése, akik gyülekezeti lelkész vagy hittanár felügyelete mellett önálló hitoktatói szolgálatot láthatnak el, illetve segíthetik a lelkész adminisztratív, lelkigondozói, gyülekezetépítési munkáját.

3. Kántor alapszak (BA)

Képzési idő: 6 félév

Megszerzendő kreditek száma: 180

A képzés Budapesten, nappali tagozaton folyik.

A képzés célja felsőfokú elméleti és gyakorlati ismeretekkel és kompetenciákkal rendelkező kántorok képzése, akik jól használható alapot kapnak a teológiai alapismeretek, az orgonajáték és a karvezetés mellett a pedagógia, az ifjúsági zene és a gyülekezetépítés területén is.

4. Hittanár-nevelőtanári mesterszak (MA)

Képzési idő: 5 félév

Megszerzendő kreditek száma: 150

A képzés Budapesten, nappali tagozaton, az EHE és az Eötvös Loránd Tudományegyetem Pedagógiai és Pszichológiai Kar (ELTE PPK) közös képzése keretében folyik.

A mesterképzés azoknak nyújt továbbtanulási lehetőséget, akik katekéta-lelképásztori munkatárs vagy kántor alapszakon végeztek, továbbá akik főiskolai hittanári oklevéllel vagy egyetemi szintű teológus-lelkész oklevéllel rendelkeznek.

A jelentkezésnél *feltétel nélkül* elfogadott a katekéta-lelképásztori munkatárs BA oklevél.

A jelentkezéshez *feltétellel* elfogadott oklevelek a következők:

- teológus-lelkész egyetemi oklevél,
- főiskolai szintű hittanár/hitoktató oklevél,
- kántor BA oklevél.

Az utóbbi három esetben előfeltétel 10 kreditnyi pedagógiai-pszichológiai modul elvégzése, amelyet szükség esetén az ELTE PPK biztosít.

Más alapszakokról való jelentkezés esetén a belépés feltétele legalább 50 kredit megszerzése az alábbi ismeretkörökből: alapozó rendszeres teológiai és/vagy filozófiai ismeretek, történeti teológiai ismeretek, biblikus teológiai ismeretek, gyakorlati teológiai ismeretek.

5. Teológus mesterszak (MA)

Szakirányok: biblikum, szociáletika

Képzési idő: 4 félév

Megszerzendő kreditek száma: 120

A képzés Budapesten, levelező tagozaton folyik.

A képzés célja olyan értelmiségiek képzése, akik a teológia tudományát magas szinten művelik, és be tudnak kapcsolódni az egyes egyházak, vallási közösségek szellemi vezetésébe.

A jelentkezéshez *feltétel nélkül* elfogadott oklevél:

- teológus BA oklevél,
- katekéta-lelképásztori munkatárs BA oklevél.

A jelentkezéshez *feltétellel* elfogadott a nem teológus szakon szerzett, legalább alapfokozatú (BA) oklevél.

További információk az Evangélikus Hittudományi Egyetem honlapján: <http://teol.lutheran.hu> található.

A melléklettel ellátott, kitöltött sajtó *jelentkezési lapnak*, valamint a *piros postautalványon feladott 4000 Ft felvételi eljárási díjnak február 15-éig* kell az Evangélikus Hittudományi Egyetem Rektori Hivatalába beérkeznie (1141 Budapest, Rózsavölgyi köz 3. Tel.: 469-1051, fax: 363-7454, mobil: 06/20/824-9263).

HIRDETÉS

Meghívó

Isten iránti hálával tudatjuk, hogy *Polgárdi Sándor*, a Veszprémi Evangélikus Egyházmegye esperese a *Nagyalásonban január 14-én 10 órakor* kezdődő istentisztelet keretében beiktatja a Nagyaláson–Dabrony–Nemesszalóki Társult Evangélikus Egyházközség hivatalába *Pethő Judit* megválasztott lelkészt, valamint felszenteli a nagyalásonyi templom új orgonáját. Szeretettel hívjuk erre az alkalomra Önt és családját!

A Nagyaláson–Dabrony–Nemesszalóki Társult Evangélikus Egyházközség presbitériumai

Három éve hagyomány szolnokon, hogy a város és az egyházak együttes szervezésében szombat esténként közösen gyújtanak meg egy-egy adventi gyertyát. December 17-én este a város főterén előbb Szabó István polgármester-helyettes mondott köszöntő szavakat, majd Győri Péter Benjámin evangélikus lelkész és a gyülekezet fiataljainak szolgálatára került sor. Ezt követően dr. Fabiny Tamás, az Északi Evangélikus Egyházkerület püspöke tartott igemagyarázatot Mk 1,1–5 alapján a főtéren összegyűlt több száz érdeklődőnek (képünkön). A városi ünnepség után a püspök a gyülekezeti teremben folytatott testvéri beszélgetést a szolnoki gyülekezet presbitereivel és érdeklődő tagjaival. A meghitt együttléti imaközösséggel zárult.

■ KOVÁCS ISTVÁN felvétele

HIRDETÉS

„Elég neked az én kegyelmem.”

Meghívó

Az Evangélikus Belmissziói Baráti Egyesület (EBBE) következő alkalma január 12-én, csütörtökön 17 órakor kezdődik a Budapest, Üllői út 24. sz. alatti földszinti teremben.

Áhítat: Szakács Tamás. Előadás: Dr. Fabiny Tibor: Órállás, hitvallás, tanítás – Gondolatok az EBBE indulásáról, tízéves szolgálatáról és belmissziói küldetésünk jövőjéről. Fórum: Felkért hozzászólók.

Minden érdeklődőt szeretettel vár az egyesület vezetősége.

Istentiszteleti rend • 2012. január 6.

Vízkereszt ünnepe. Liturgikus szín: fehér. Lekció: Mt 2,1–12; Ef 3,2–6. Alapige: Ézs 42,5–7. Énekek: 185., 186.

I., Bécsi kapu tér de. 11. (úrv.) Bence Imre; du. 6. Bence Imre; II., Hűvösvölgyi út 193., Felső de. 10. (úrv.) Veperdi Zoltán; III., Pesti úti evangélikus templom u. 9. du. 6. Fodor Viktor; Csillaghegy–Békásmegyer, III., Mező u. 12. de. 10. Donáth László; V., Deák tér 4. de. 11. (úrv.) Gáncs Péter; du. 6. Gerőfiné dr. Brebovsky Éva; VII., Városligeti fasor 17. du. 6. (egyházzenesi istentisztelet) Pelikán András; VIII., Karácsony S. u. 31–33. du. 6. Szabó Bertalan; Kőbánya, X., Kápolna u. 14. de. 10. (úrv.) Benkóczy Péter; Kelenföld, XI., Bocskai út 10. de. fél 11. (úrv.) Kovács Viktor; du. 6. Kovács Viktor; Budahegyvidék, XII., Kék Golyó u. 17. du. 6. (úrv.) Keczkó Szilvia; Angyalföld, XIII., Kassák Lajos u. 22. du. 6. Grendorf Péter; XIV., Zuglói, Lócsei út 32. de. 11. (úrv.) Tamásy Tamásné; Rákospalota, XV., Juhos u. 28. (kistemplom) de. 10. Ponicás Erzsébet; Cinkota, XVI., Batthyány I. u. 5. Vető István; Rákoskeresztúr, XVII., Pesti út 111. du. 4. Kovács Áron; Pestszentlőrinc, XVIII., Kossuth tér 3. du. 6. dr. Korányi András; Kispeszt, XIX., Templom tér 1. du. 6. Széll Bulcsú; Pesterzsébet, XX., Ady E. u. 89. de. 10. Győri János Sámuel; du. 6. Győri János Sámuel; Csepel, XXI., Deák tér de. fél 11. Zólyomi Máttyás; Budafok, XXII., Játék u. 16. du. 6. Solymár Gábor; Budaörs, Szabadság út 75. du. 6. Endreffy Géza; Budakeszi, Fő út 155. (gyülekezeti terem) du. 6. dr. Lacknerné Puskás Sára.

Istentiszteleti rend • 2012. január 8.

Vízkereszt ünnepe után 1. vasárnap. Liturgikus szín: zöld. Lekció: Lk 2,41–52; Róm 12,1–5. Alapige: 4Móz 14,10b–23. Énekek: 371., 361.

I., Bécsi kapu tér de. 9. (úrv.) Bence Imre; de. 10. (német) Johannes Erlbruch; de. 11. (úrv.) dr. Fabiny Tamás; du. 6. Horváth-Hegy Áron; II., Hűvösvölgyi út 193., Felső de. 10. Veperdi Zoltán; III., Modori u. 6. de. 3/4 11. Sztójanovics András; Pesti úti evangélikus templom u. 9. de. fél 10. (úrv.) Fodor Viktor; Csillaghegy–Békásmegyer, III., Mező u. 12. de. 10. Donáth László; Óbuda, III., Dévai Bíró M. tér de. 10. Hokker Zsolt; Újpest, IV., Lebástyák M. u. 36–38. de. 10. Solymár Péter Tamás; Káposztásmegyer, IV. Tóth Aladár út 2–4. de. 9. Solymár Péter Tamás; V., Deák tér 4. de. 9. (úrv.) Cselovszky Ferenc; de. 11. (úrv.) Ittész János; du. 6. (asztrali beszélgetések) Schneller István, Gáncs Péter; VII., Városligeti fasor 17. de. 10. (családi) Pelikán András; de. 11. (úrv.); VIII., Üllői út 24. de. 11. Szabó Bertalan; VIII., Rákóczi út 57/a de. 10. (szlovák, kétnyelvű családi) Gulácsiné Fabulya Hilda; VIII., Karácsony S. u. 31–33. de. 9. (úrv.) Szabó Bertalan; IX., Haller u. 19–21., I. emelet de. 11. (úrv.) Koczor Tamás; Gát u. 2. (katolikus templom) du. 6. (vespera) Bolba Márta, liturgus: Muntag Lőrinc; Kőbánya, X., Kápolna u. 14. de. 10. Benkóczy Péter; Kerepesi út 69. de. 8. (úrv.) Tamásy Tamás; Kelenföld, XI., Bocskai út 10. de. 8. (úrv.) dr. Blázy Árpád; de. fél 10. (úrv., családi) Kovács Viktor; de. fél 11. (úrv.) dr. Blázy Árpád; du. 6. Kovács Viktor; XI., Németvölgyi út 138. de. 9. dr. Blázy Árpádné; Budagyöngye, XII., Szilágyi E. fasor 24. de. 9. (úrv.) dr. Fabiny Tamás; Budahegyvidék, XII., Kék Golyó u. 17. de. 10. (úrv.) Bencéné Szabó Márta; Angyalföld, XIII., Kassák Lajos u. 22. de. 10. Grendorf Péter; Zuglói, XIV., Lócsei út 32. de. 11. (úrv.) Tamásy Tamás; XIV. Gyarmat u. 14. de. fél 10. (úrv.) Tamásy Tamás; Pestújhegy, XV., Templom tér de. 10. (úrv.) dr. Béres Tamás; Rákospalota, XV., Juhos u. 28. (kistemplom) de. 10. Ponicás Erzsébet; Rákosszentmihály, XVI., Hősök tere 10–11. de. 10. (úrv., családi) Börönte Márta; Cinkota, XVI., Batthyány I. u. de. fél 11. Vető István; Máttyásföld, XVI., Prodám u. 24. de. 9. Vető István; Rákoshegy, XVII., Tessedik tér de. 9. Kovács Áron; Rákoskeresztúr, XVII., Pesti út 111. de. 10. Kovács Áron; Rákosszabás, XVII., Péceli út 146. de. 9. Nagyné Szeker Éva; Rákospalota, XVII., Gózon Gy. u. de. 11. Nagyné Szeker Éva; Pestszentlőrinc, XVIII., Kossuth tér 3. de. 10. Győri Gábor; Pestszentimre, XVIII., Rákóczi út 83. (református templom) de. 8. Győri Gábor; Kispeszt, XIX., Templom tér 1. de. 10. Széll Bulcsú; XIX., Hungária út 37. de. 8. Széll Bulcsú; Pesterzsébet, XX., Ady E. u. 89. de. 10. (családi) Győri János Sámuel; Csepel, XXI., Deák tér de. fél 11. Zólyomi Máttyás; Budafok, XXII., Játék u. 16. de. 10. Solymár Gábor; Budaörs, Szabadság út 75. de. 10. Endreffy Géza; Pilisvörösvár (református templom) du. 2.; Budakeszi, Fő út 155. (gyülekezeti terem) de. fél 10. (családi) dr. Lacknerné Puskás Sára.

Összeállította: BODA ZSUZSA

ISTENTISZTELET-KÖZVETÍTÉS A RÁDIÓBAN

Bemutatkozik a Zuglói Evangélikus Egyházközség

Gyülekezetünk gyökerei az 1930-as évekig nyúlnak vissza. Az akkor még külvárosi résznek számító Zuglóban az első evangélikus istentisztelet 1933 karácsonyán volt az Angol utcai iskola tornatermében. 1935-ben alakult meg a Zuglói Evangélikus Templomépítő Egyesület. A gyűjtés megindult, a gyülekezet növekedni kezdett, és 1941-ben önálló lelkészt is kapott Scholz László személyében. Ő nevezte először Zuglót a reménység gyülekezetének.

A templom és gyülekezeti központ alapkövetésére 1942. október 11-én került sor, majd hamarosan megindult az építkezés. A lelkészi hivatalt, gyülekezeti termet és lakásokat magában foglaló épület 1944-ben készült el. Itt már lehetett istentisztelet tartani, a templomépítés azonban a háború miatt teljesen megakadt. A háborús idők elmúltával a templomépítés és a gyülekezeti munka megújult lendülettel folyt tovább. Végül 1950 májusában tarthattak először istentiszteletet a templomban, de a berendezések közül még sok minden hiányzott vagy ideiglenes állapotban volt.

Állandó használat mellett került minden szépen lassan a helyére. Legutolsóként 1997-ben korszerű

világítótesteket szereltünk a falakra, majd advent első vasárnapján D. dr. Harmati Béla püspök szentelte fel a teljesen felújított templomot.

A templom építése mellett a mindenkori lelkészek mindig nagy gondot fordítottak a gyülekezet belső, lelki építésére, az Istenbe vetett hit erősítésére, az íge hirdetésére. Templomépítő elődeink is ebből kapták az erőt, és gyülekezetünk a reménység

Vasárnaponként három helyen jövünk össze istentiszteletre, emellett sok hétközi alkalmunk van. Heti-kétheti rendszerességgel tartunk bibliaórákat, amelyeken különböző korcsoportok vesznek részt: nyugdíjasok, dolgozó felnőttek, fiatal házaspárok és kismamák. A fiataloknak gimnazista és egyetemista ifjúsági órát tarunk, a gyermekeknek hittan- és konfirmációs órákat, óvodai és iskolai hittanokat, a vasárnapi istentisztelettel párhuzamosan pedig két csoportban gyermekbibliakört. A gyülekezeti élet szerves részét képezik énekkarunk szolgálatai, a zenés esték sorozata, a nyári gyermek- és ifjúsági táborok, családi hétvégék, gyülekezeti délutánok, kirándulások. Immár egy évtizedes testvérkapcsolat fűz minket az erdélyi Csíkszereda gyülekezetéhez, amellyel két évente találkozunk.

Gyülekezeti életünk célja, hogy minden alkalmunkon családoként legyünk együtt Isten ígéje körül. Akik nem tudnak közénk jönni, azokhoz mi megyünk el otthonukba, hogy lelki és testi segítséget adjunk nekik. Isten től kapott legfontosabb küldetésünk az ő örömméretének a továbbadása, amely megváltoztatja mindnyájunk életét.

Evangélikus istentisztelet a Magyar Rádióban

Január 15-én, a vízkereszt ünnepe utáni második vasárnapon 10.04-től istentiszteletet hallhatunk a Kossuth rádió hullámhosszán Zuglóból. Igét hirdeti Tamásy Tamásné lelkész.

gyülekezete maradt akkor is, amikor fizikailag és anyagilag reménytelennek látszott a továbblépés. A reménység horgonya (Zsid 6,19) mindig erősnek bizonyul, mert biztos talajba, Isten megtartó szeretetébe kapaszkodik.

Aranymasni akció

Adománygyűjtés a marcaltői iskolásoknak és óvodásoknak

► Minden advent emlékeztet, hogy a várt Megváltó eljött. Ugyanakkor várjuk Krisztust, aki újra eljön. Advent kötelez és mozgósít: nem lehetünk tétlenek. A gyertyák fénye egyre erősebb. Már nincs sok hátra, tenni kell. A soproni Hunyadi János Evangélikus Óvoda és Általános Iskola tanulóit, szüleit és tanárait mozgósították az eljövendő Jézus szavai: „Éheztem, és ennem adtatok, szomjaztam, és innom adtatok...” (Mt 25,34a).

Az iskola próbál összefogásra és szolidaritásra nevelni. A soproni diákok már az eddigi években is támogattak egy-egy nagyobb horderejű ügyet. Gyűjtöttek többek között Haiti, Felsőszolca, Kolontár károsultjainak, valamint az iskola egyik súlyosan megbetegedett kisdíákjának is.

A szülői munkaközösség oszlopos tagjainak kezdeményezésére az idei advent is adománygyűjtéssel telt. Az eddigiekkel ellentétben most nem országos segélyszervezet számára küldték az adományokat, hanem egy konkrét intézményt akartak támogatni, ahol örömmel veszik a játékokat, ruhákat, könyveket és tartós élelmiszereket, mert sok rászoruló diák tanul náluk. Így esett a választás a marcaltői Kmetty György Evangélikus Általános Iskola és Óvodára, amelynek korábban az iskola padokat is adományozott.

A gyerekek lázasan készültek az

adománygyűjtésre. Informatikaórán szórólappokat készítettek, melyeket lelkes leánykezek az iskola összes ablakára felragasztottak. Egy kis csapat az iskola bejáratánál helyezte el óriásplakátot. Amikor kikerült az aula-ba a nagy gyűjtőláda, óránként telt meg adományokkal teli szatyrokkal. Nagyon sokan megmozdultak az akció során, hiszen rengeteg hasznos holmi gyűlt össze. A munka dandár-

diákok döbbenet tapasztalták meg, milyen egy kis iskola, ahová összesen annyian járnak, mint az ő iskolájukban a nyolcadik évfolyamba. Milyen érzés részt venni egy olyan fizikaórán, ahol az osztálylétszám mindössze kilenc fő.

Látták azt is, hogy az ajándékok a legjobb helyre fognak kerülni. Hálás köszönettel vették a marcaltői iskolások meghitt adventi műsorát, az

óvodások lelkes énekeit. Nagy szeretettel adták át mindenkinek a meglepetésszerűségét. Szinte könnyet lopott a szemekbe, mikor egy kisovis nem bontotta ki az édeséget, mert meg akarta mutatni az édesanyjának.

A marcaltői kollégákra bizony nagy feladat várt: az adományok rendszerezése, kiválogatása, célba juttatása. De a soproniak meg vannak győződve arról, hogy minden olyan helyre került, ahol örültek egy pár kiscipőnek, bélelt nadrágnak, stepelt mellénynek vagy egy játék macskának.

Nehéz volt a búcsúzás, a majd egy hónapos készülődés lezárása. Az összefogás, segítségnyújtás azonban tovább folytatódik. Januárban újabb akció veszi majd kezdetét.

Isten áldja meg az adakozókat és az adományok felhasználóit!

■ MATUS KLÁRA KRISZTINA iskolalelkész

Az Ordass Lajos-díj 2011. évi kitüntetettje, Ittész János nyugalmazott püspök hirdeti ígét január 8-án, vasárnap Budapesten, a Deák téri evangélikus templom 11 órakor kezdődő istentiszteletén. (Az Ordass Lajos-díjat az istentisztelet után nyújtják át a volt elnök-püspöknek.)

Mire jó a telefon? Hát hogy ne beszéljünk rajta!

Jó messzire jutottunk azóta, hogy Bell találmányának segítségével drótokon keresztül lehessen eljuttatni két földrajzilag különböző helyen lévő ember hangját a másik telefonkészülékbe. A vezetékes típusok után megjelentek a mobilok, amelyek igen rövid alatt zsebben hordható méretűvé zsugorodtak. Jelenleg pedig egy újabb forradalom zajlik, az elterjedt nevével „okostelefonoknak” hívott termékek ugyanis már inkább tekinthetők számítógépeknek, és a felhasználási módjuk is inkább azokhoz hasonlít.

2009-ben jött az első híradás arról, hogy – amerikai telefontulajdonosok között végzett felmérések szerint – az egyes beszélgetések egyre kevesebb ideig tartanak, míg a szöveges üzenetek száma egyre inkább nő. Az azóta eltelt két év az okostelefonok elterjedését hozta, így már nem is meglepő az az adat, hogy idén szilveszterkor csökkent az elküldött sms-ek száma (a Vodafone saját hálózatában mintegy húszszázalékos csökkenést tapasztalt), ugyanis az ilyen készülékekkel újévi jókívánságait már inkább a közösségi oldalak alkalmazásaival küldik el a felhasználók.

Egyre inkább internetezésre, illetve a világhálóra kötött alkalmazásokkal használjuk a telefonjainkat, és ez részben a megváltozott telefonálási szokásoknak is köszönhető. Már tavaly márciusban *Don't Call Me, I Won't Call You (Ne hívj, én sem foglak)* című riportjában foglalkozott Pamela Paul azzal a kérdéssel, hogy a telefon beszélgetésre való használ-

lata mennyire kiment a divatból... A *The New York Times*ban közölt írás egyik megszólaltatottja, Jonathan Adler belsőépítész például arról nyilatkozott, hogy a gyerekkorában tanult szabály, mely szerint este tíz óra után már nem illik telefonálni, megváltozott: most már egyáltalán nem illik telefonálni. Ő leginkább csak édesanyját szokta felhívni, de elképzelhetetlennek tartja, hogy más beszélni akarna vele, ha pedig mégis keresik telefonon, általában még a hívás elutasítása gombot sem nyomja le, mert abból a hívó fél tudja, hogy éppen a készüléke közelében van.

Ez az eset nem egyedi, és jellemzi azt a tendenciát, hogy a tengerentúlon a kapcsolattartás fő területe át-

teződött az internetes üzenetek világába. A telefont az üzleti életben is egyre ritkábban használják, és csak akkor, ha az e-mailekben folytatott párbeszédéből valami nem válik egyértelművé. Bár a trenddel lapunk főszerkesztője például általában sem ért egyet, de ebben az esetben is udvariassági szabály, hogy írásban kérjük a partner beleegyezését ahhoz, hogy felhívassuk.

A telefonhívás ugyanis zavaró.

EGYHÁZ ÉS VILÁGHÁLÓ

Rovatgazda: Nagy Bence

Mai világunkban az embereknek általában nincsen arra idejük, hogy hosszadalmas beszélgetéseket folytassanak, és ha mégis, akkor annak az időzítése is fontos. Márpedig a telefonhívások többsége esetén a hívott fél nem a saját időbeosztásának megfelelően kényszerül részt venni a kommunikációban. Ráadásul az amerikai stílusú, egy légtérű irodák elterjedésével a beszélgetések a többi ott tartózkodót is zavarják.

A tendencia hazánkba is rohamosan gyűrűzik be. Ahogyan a telefonokat egyre több mindenre használjuk – internetezés, levelezés, e-könyvek olvasása –, úgy válik egyre kevésbé jelentősé a beszélgetésekben elfoglalt szerepe, és válik egyre inkább zavaróvá, ha a többi vele végezhető tevékenység közben bejön egy váratlan hívás.

2012 sok szempontból a mobil éve lesz. Hódítani fognak az új készülékek, egyre inkább hordozható asszisztensként fogunk tekinteni rájuk. Akik megjedtek az új idők szelétől, ne aggódjanak. Egy kis készülék is elég nagy ahhoz, hogy egy teljes Bibliát magával hordhasson rajta az, aki a rohanó világban sem akar lelki táplálék nélkül útnak indulni.

■ NAGY BENCE

Magyarul

Bárhol járt is atyánkfia az elmúlt fél évszázadban, előbb-utóbb szinte mindenütt hallott magyar szót. Igaz, a Kárpát-haza peremvidékein egyre kevesebbet. Legutóbb, Vereckén járva már csak egy Nagyszőlősről odakerült orvossal beszélhetett anyanyelvén. Podolinban meg – Krúdy kedves felvidéki városkájában – éppen ottjártakor került kórházba a még élő egyetlen magyar bácsika...

A nagyvilágban, az egykori szállásterületen túl, a legváltozatosabb helyeken és körülmények között szólították meg – magyarul. Egy ideig gyűjtötte is történeteit, hogy más kuriózumokkal együtt majd közlésezi őket, de rá kellett jönnie, hogy a vele megessetek nyomába sem léphetnek apja vagy nagypapja történeteinek. Ők még nem utazási irodák szervezésében, hanem a múlt század nagy háborúiban járták be a fél világot.

Apai nagypapja Olaszországtól Lengyelorszáig, Szerbiától Ukrajnáig „tájékozódott”, békeidőben meg három évig Ó-Románia vendégszeretét élvezte egy lovassági garnizonban.

Apját a második világhéts utolsó hulláma – Ausztria, Németország és Luxemburg érintésével – egészen az Atlanti-óceánig sodorta, majd szaba-

dulásáig harmincezer társával együtt Franciaországban, a Mailly-le-Camp hadifogolytáborban ette az amerikaiak komiszkenyerét.

Történt, hogy csupa szálas néger fiúból álló, új tábori csendőralakulat érkezett hozzájuk. Eleinte kellő tisztelettel s tisztes távolból csodálták e marcona különítményt, később hozzászórtak a színes amikhoz. A csendőrok párban álltak őrséget a táborokapu előtt, a váltás mindig egylovas kocsival jött, s ugyanazzal vonult vissza az előző páros is. Egyszer, visszainduláskor lovuk valamitől megbokrosodott, ágaskodott, rúgkapált – egyikőjük a bakról, a másik pedig előlről próbálta megfékezni, mindhiába. Ekkor az egyik néger ékes magyarsággal elkiáltotta magát: „Aggyál neki az ostorral! Az anyga istenit, megbolondult ez a lú?!”

A fogoly bakák szája tátva maradt a csodálkozástól. Idő telve, miután sikerült a lovat közös erővel megszeli-díteni, valaki bátortalanul megkérdezte: „Hát maguk is magyarok?” „A hát – jött a válasz eredeti szatmári tájszólásban –, én Mónár Laji vagyok, a meg az öcsém ott, a Jani!”

Mint kiderült, a református Molnár szülők fiatal házasként még a

századfordulón vándoroltak ki a Paládok (Kis-, Nagy- vagy Bot-) valamelyikéről, de Pennsylvaniába kerülve nem az iparban vagy a bányászásban találtak boldogulást, hanem a mezőgazdaságban.

Idővel kis farmot vásároáltak, szépen gyarapodtak, csak hát... Nem lehetett gyermekük. Segítségnek egy néger cselédlány ragadt náluk karon ülő fiacskájával, majd újra „megesett”, s most már ketten lábatlanok voltak körül. Röviddel ezután valami csúnya mellbetegségben kiszzenvedett szegény, s ott maradt az árvák másfél meg háromévesen.

Molnárék is jól benne voltak a korban, se rokonuk, se ismerősük a maguk fajtájából, gondoltak hát egyet, s nevékre vették a lurkókat, sajátjukként nevelték fel protestáns hitben, s kitanították mindkettőt, végül a birtokot is rájuk írták. Így lett anyanyelve a csokoládébarna Molnár Lajosnak meg Jánosnak a magyar.

Míg élt édesapja, atyánkfia gyakran szóba hozta a néger magyarokat. Vajon megvannak-e még – tűnődött legutolsó alkalommal –, olyan egykorúak lehetünk... S vannak-e gyermekeik? Ha igen, tudnak-e magyarul?

■ OZSVÁTH SÁNDOR

EVÉL & LEVÉL

„Vándorélet” – Liszt Ferenc nyomában

Liszt Ferenc (1811–1886) születésének kétszázadik évfordulója alkalmából „Vándorélet” – Liszt Ferenc nyomában címmel zenei-műveltségi vetélkedőt rendezett a Jeunesses Musicales Egyesület középiskolai tanulóknak. A vetélkedő témakörei felölelték a 19. század egyik legjelentősebb zeneszerzőjének, zongoravirtuózának, karmesterének és zenepedagógusának tevékenységét, életének meghatározó állomásait és életművének fontosabb darabjait.

A vetélkedő két részből állt: egy tízfordulós on-line elődöntőből (szeptember 21-től november 30-ig) és egy budapesti döntőből. Az elődöntő forduló egy-egy Liszt életében fontos szerepet játszó városhoz kapcsolódott. A vetélkedő tartalmi részét a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem oktatói állították össze.

A versenyen százharmincöt csapat indult, az elődöntő feladatainak megoldása után százhuszonegy csapatot pontoztak. A Nyíregyházi Evangélikus Kossuth Lajos Gimnázium Bogányi csapata (Bognár Tibor, Berki Zsófi Anna, Fecske Péter, Gaál Eszter, Lukács Roland és Belinszky Etelka tanárnő) a negyedik legjobb pontszámmal került a hatszapos döntőbe.

A döntő tavaly december 10-én volt Budapesten, a Művészetek Palotájában. A feladatokhoz kapcsolódó zenei részletek tolmácsolásában részt vettek: Vámos Katalin (ének), Bogányi Gergely (zongora), Zsoldos Dávid (zongora), Szabó Ferenc János (zongora) és a Szent Efrém Férfikar (vezényelt: Bubnó Tamás). A zsűri tagjai voltak: dr. Batta András, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem rektora, Bogányi Gergely Kossuth-díjas zongoraművész, dr. Domokos Zsuzsanna, a budapesti Liszt Ferenc Emlékmúzeum és Kutatóközpont igazgatója, Farkas Zoltán, a Bartók rádió intendánsa, illetve Hamburger Klára zenetörténész, a Magyar Tudományos Akadémia doktora.

A nagyon színvonalas versengésben végül a második helyen végzett csapatunk. (Mindössze két ponttal előzött meg bennünket az ugyancsak nyíregyházi „Kürt utcai muzikusok” csapata.) Szócs Géza kultúráért felelős államtitkár igen nagyra értékelte a nyíregyházi fiatalok teljesítményét.

■ A BOGÁNYI CSAPAT

Trecskó Beáta, a vetélkedő egyik szervezője, Belinszky Etelka tanárnő, Bogányi Gergely Kossuth-díjas zongoraművész, Berki Zsófi Anna, Lukács Roland, Fecske Péter, Bognár Tibor, Gaál Eszter

Bonyhádi bravúrok

Eredményt hirdettek a középiskolák megyei matematikaversenyén

A Tolna megyei középiskolák 2011. évi matematikaversenyén 489 tanuló vett részt. Közülük 185-en írtak továbbküldhető dolgozatot. Kétlépcsős értékelés után a következő tanulók értek el dobogós helyezést:

9. évfolyam: 1. Nemes György, 2. Bősze Zsófia, 3. Matus Boglárka és Szász Norbert (valamennyien a Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium tanulói, tanáruk Simonné Krum Eszter).

10. évfolyam: 1. Kacz Dániel (Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium, tanára Csötönyi Nóra), 2. Arnold Balázs és Fehér Zsuzsanna (mindketten a szekszárdi Garay János Gimnázium tanulói, tanáruk Straubingerné Kemler Anikó).

11. évfolyam: 1. Bősze Zsuzsanna (Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium, tanára dr. Katz Sándor), 2. Bor Julianna (Vak Bottány Gimnázium, Paks, tanára Árokställási Eszter), 3. Barczel Nikolett (Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium, tanára dr. Katz Sándor).

12. évfolyam: 1. Tekeli Tamás, 2. Varjú János, 3. Halász Dániel (mindhárman a Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium tanulói, tanáruk dr. Katz Sándor).

Január 12-én Pécsen Baranya, Somogy, Tolna, Zala megye matematikaversenyén Tolna megyét a 11. és 12. évfolyam első hat-hat helyezettje képviseli.

■ KATZ SÁNDOR szaktanácsadó

SZERETETVENDÉGSÉGRE

Almás-diós kenyér

Hozzávalók: 20 dkg reszelt alma, 2 tojás, 10 dkg porcukor, 10 dkg darás liszt, 1/2 csomag sütőpor, 5 dkg Rama margarin, 1 csomag vaníliás cukor, mazsola, fahéj.

Elkészítése: a meghámozott és reszelt almát összekeverjük a fahéjjal és a mazsolával. Állni hagyjuk addig, amíg elkészítjük a tészta többi részét. A tojássárgákat jól kikeverjük a cukorral és a margarinnal. Hozzáadjuk az almát, a lisztet és a sütőport, végül belekeverjük a keményebb felvert tojásfehérjét.

Sütőpapírral kibélelt, 31 cm-es

őzgerincformába öntjük a masszát, és előmelegített sütőben kb. 160 fokon fél óráig sütjük. Ha kihűlt, tetszés szerint bevonhatjuk csokimázzal is.

HIRDETÉS

„Hová vezetnek a szálak”

Polgár Rózsa Kossuth-díjas kárpitművész életmű-kiállítása január 12-én, csütörtökön délután 18 órakor nyílik meg az Iparművészeti Múzeumban (Budapest IX., Üllői út 33–37.).

A kiállítás védnöke dr. Réthelyi Miklós nemzetierőforrás-miniszter. Köszöntőt mond dr. Takács Imre főigazgató. A kiállítást megnyitja dr. Keserű Katalin Széchenyi-díjas művészettörténész és Orosz István Kossuth-díjas grafikusművész. Közreműködik Regős Júlia (viola da gamba) és Szászvárosi Sándor (viola da gamba).

A kiállítás megtekinthető február 19-éig, hétfő kivételével, 10-től 18 óráig.

A kiállításról katalógus jelent meg.

HÍREK, HIRDETÉSEK

Az Evangélikus Élet jövő heti számának tartalmából
Választások éve címmel lesz olvasható a zsinat lelkészi elnökének jegyzete, presbiteri oldalunkon pedig – közkívánatra – egységes szerkezetben közöljük az egyházunkban idén esedékes általános tisztújítás „ütemezési tervének” táblázatát.

(Kérjük az egyházközösségek iratmisszióit, hogy gyülekezeti többlet-példányok iránti igényüket legkésőbb január 10-ig jelezzék szerkesztőségünknek!)

HIRDETÉS

Felvételi tájékoztató a Deák téren

A Deák Téri Evangélikus Gimnáziumba (1052 Budapest, Sütő utca 1.) a 2012/2013-as tanévre felvételizni szándékozó diákok és szülei számára január 13-án, pénteken 16 órakor megismételjük a 2011 szeptemberében már egyszer megtartott felvételi tájékoztatónkat. Ezen az alkalmon az iskola vezetői számolnak be a szülőknek iskolánk működéséről, hagyományairól és a felvételi rendszerről. Szeretettel várjuk az érdeklődő, most 4. és 8. osztályos tanulókat szüleikkel együtt – most elsősorban azokat, akik lemaradtak a szeptemberi alkalomról.

A rákosszentmihály-sashalmi evangélikus gyülekezetben (1161 Budapest, Hősök tere 10–11.) minden hónap második keddjén, legközelebb január 10-én 19 órától Taizé-ima és énekegyüttlét. Minden alkalommal van igehirdetés is. Információ: <http://gyertyafeny.lutheran.hu>.

APRÓHIRDETÉS

Kedvezményes üdülés Hévízen svéd-asztalos étkezésekkel, fürdőbelépőkkel. 6 nap: 34 000 Ft. Kisbér Tourist. Telefon: 06/34/352-700.

Új nap – új kegyelem

Vasárnap (január 8.)

Jézus mondta: „Amilyen mértékkel mértek, olyannal mérnek nektek.” Mk 4,24b (Mik 2,1; Mt 3,13–17; Róm 12,1–3/4–8; Zsolt 89,1–19) Túl sokat ítélkezünk. Indulatból, felületesen, elhamarkodottan, első látásra. Könnyű meglátni a másik szemében a szálkát, a magunkéban pedig nem látjuk a gerendát sem. Mi azt látjuk, ami a szemünk előtt van, Isten viszont azt is látja, ami a szívben van. Megbocsátani is nehezen tudunk. Előfordul, hogy „megbocsátunk, de nem felejtünk”. Isten nem ezt várja tőlünk! Jaj nekünk, ha olyan mértékkel mérnek majd rajtunk, amilyenrel mi mérünk embertársainkat. Isten megbocsát és kegyelmez nekünk – nem érdemünk miatt, hanem Krisztusért. Indítson ez el minket a szeretet és az egymás iránti elfogadás, a bocsánatkérés és -adás útján.

Hétfő (január 9.)

Hítetek ne emberek bölcsességén, hanem Isten erején nyugodjék. 1Kor 2,5 (Ézs 31,1; ApCsel 10,37–48; 1Kor 1,1–9) Meddig terjed az emberi bölcsesség? A ma felfedezése holnapra talán elavul. Megdől egy elmélet, egy új információ minden korábbi tudást felülír. Új távlatok nyílnak, mégis vannak megfejtethetlen talányok, leküzdhetetlen problémák és betegségek. Változunk, de megváltoztatni a világmindenséget, életnek és halálnak uraivá válni nem áll hatalmunkban. Isten adta az első emberbe az élet lehetőséget. Ő általa élünk, mozgunk és vagyunk. Ő itt van, velünk van. Hitünkkel belé kapaszkodjunk!

Kedd (január 10.)

Szíveteket szaggassátok meg, ne a ruhátokat, úgy térjete meg Istenetekhez, az Úrhoz! Jól 2,13a (Mk 1,15; Józ 3,9–17; 1Kor 1,10–17) A felsőruha megszagatása a bűnbánat és töredelem kifejezése az ókori Keleten. Az Istenhez térsi szándék kifejezése. Egy külső cselekedet azonban hamar kiüresedik, ha elvész mögüle a lelki tartalom! Képmutatóvá válhatunk, ha nem szívleljük meg a figyelmeztetést. A prófétai intelem arra figyelmeztet, hogy ne kifelé, a látható területén „cselekedjünk” a bűnbánatot, hanem szívünkben, lelkünkben.

Szerda (január 11.)

Műlik a sötétség, és már fénylik az igazi világosság. 1Jn 2,8 (Ézs 42,9; Kol 2,1–7; 1Kor 1,18–25) Már január első napjaiban észrevehető a változás. Csak percek, de ezek a percek nagyon értékesek. Mert a reményt hordozzák. Idén is véget fog érni a sötét, a dermesztő tél, a szürke napok lassan derengővé, majd fényesebbé válnak. Ez sem a mi hatalmunkban áll – mi csak részesei lehetünk a csodának. Ámulva nézhetjük, hogy milyen rend, precizitás és szépség vesz körül minket. A lelkünk fényét is megtaláltuk már? Volt igazi, lélekben átél karácsonyunk? Megszületett-e számunkra a Gyermeke, az Isten Fia, aki a világ Megváltója lett? Ha igen, akkor bennünk már nem a sötétség erői laknak. Isten Lelke járjon át mindannyiunkat, adjon örömet és békességet ebben az évben!

Csütörtök (január 12.)

Krisztus mondja: „A világon nyomorúságatok van, de bízzatok: én legyőztem a világot.” 1Jn 16,33b (Bír 6,23–24a; Mk 10,13–16; 1Kor 1,26–31) Az emberi sors megpróbáltatásai alól senki sem mentesülhet, aki erre a földre született. Keresztjére mindenkinél van. A veszteség, a félelem, a bánat, a gyász minden ember számára létező. És mégis: nincs aggodnivalónk! Nem a világ nyomorúságát vette el Krisztus, hiszen mi, akik benne hiszünk, szintén átélünk szenvedéseket. De itt a földön, az életünk végén és az után is ugyanannak a Jézusnak a kezében vagyunk! Ő győzött, hogy bennünket ne törjön össze félelem, szorongás, bánat, gyász, halál. Ő legyőzte a szabadulás akadályait, a bűnt, a halált és a poklot: aki őt követi, annak immár szabad az út az örökkévalóságba.

Péntek (január 13.)

Vigasztaljátok, vigasztaljátok népemet! – mondja Istenetek. Ézs 40,1 (2Kor 4,6; Lk 12,49–53; 1Kor 2,1–9) A fogság teljes reménytelenségében élő nép számára csak Istennek a próféták által közvetített szava jelentett vigaszt. Ők tartották a „lelket” a kétségbeesésben, a kilátástalanságban vergődő zsidóknak. A mi vigaszunk Jézus Krisztus személye és tanítása, amelyet minden alkalommal megkaphatunk, amikor hallgatjuk a hirdetett ígét, és élünk a szentségekkel. Jézus nem ígért könnyű életet követőinek, de az egyházon és szolgáin keresztül örök életre szóló vigaszt nyújt népének.

Szombat (január 14.)

Krisztus mondja: „Menjete el szerte az egész világra, hirdessétek az evangéliumot minden teremtménynek.” Mk 16,15 (Zsolt 72,19; Mt 6,6–13; 1Kor 2,10–26) Ez az íge „véletlenül” mindig elem kerül, amikor ezt a rovatot írom... És máskor, máshol is... Akkor ráz fel, amikor éppen „lent” vagyok, vagy annyira lelkes, hogy szétforgácsolódik a figyelmem, és nem a lényegre nézek. Mindig jókor talál meg. Ha én nem keresem, ő talál rám. Nem először, sokadszor. A missziói parancs ígéje végigkísér, mióta először léptem be a teológia, majd évek múltán az Evangélikus Missziói Központ kapuján. S azóta is... Istenre hagyatkozva ki-ki megtalálhatja az élete hivatását. Minden keresztény embernek szól ez a missziói parancs: hirdesd az evangéliumot! Légy bátor, kreatív, lelkes, és Isten megadja hozzá a társakat, az eszközöket, a felteleteket, hogy az örömhír hirdetése téged is boldoggá tegyen, és azokat is, akik közé küldve vagy.

■ KÖHÁTI DOROTTYA

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

Ajánló a rádió és a televízió műsoraiból január 8-ától január 15-éig

VASÁRNAP	HÉTFŐ	KEDD	SZERDA
7.00 / Echo Tv <i>Isten, Isten</i> (vallási műsor)	11.00 / Duna Tv <i>Élő egyház</i> (vallási híradó)	14.20 / m2 <i>Petőfi</i> (magyar tévéfilmsorozat)	10.50 / Duna Tv <i>1 könyv</i> Lackfi János műsora
8.08 / Vörösmarty Rádió (Székesfehérvár) <i>Lélekhangoló</i> Az Evangélikus Rádiómisszió összeállítása (on-line adás: www.vorosmartyradio.hu)	15.11 / Kossuth rádió <i>Prémium rocktörténet</i> 18.00 / Bartók rádió <i>Hangverseny a 300 éve született Nagy Frigyes, porosz uralkodó emlékére</i>	Feltámadott a tenger 16.40 / Duna Tv <i>Ablak a természetre</i> (magyar ismeretterjesztő film)	12.05 / Bartók rádió <i>Hangverseny délidőben</i> Benne: Liszt Ferenc: <i>Pater Noster; A genfi harangok</i> 13.30 / Kossuth rádió <i>„Tebenned bíztunk eleitől fogva...”</i> A református egyház féléórása
9.30 / Rádió 17 (Budapest) <i>Lélekhangoló</i> Az Evangélikus Rádiómisszió összeállítása (on-line adás: www.radio17.hu)	20.15 / m1 <i>FIFA-gála</i> Közvetítés Zürichből	19.30 / Kossuth rádió <i>Vacka Rádió</i> (folytatás mesejáték)	21.05 / m1 <i>On the Spot</i> (dokumentumfilm-sorozat)
10.00 / Duna Tv <i>Református istentisztelet</i>	21.30 / Duna World <i>...Hogy szaladnak a fák!</i> (magyar játékfilm, 1966)	20.30 / Pax Tv <i>A Megfeszített</i> (koncertfilm)	Földrengés és cunami – könnyek nélkül
10.45 / m1 <i>Református magazin</i>	21.30 / Duna Tv <i>Amy</i> (ausztrál játékfilm, 1998)	21.30 / Duna Tv <i>Magánélet</i> (francia–olasz játékfilm, 1961) (90')	21.30 / Duna World <i>Henrik Ibsen: Nóra</i> (magyar tévéfilm, 1986) (84')
11.10 / m1 <i>Evangélikus ifjúsági műsor</i>	00.05 / m1 <i>Múlt-kor</i> (történelmi magazin)	21.30 / Duna World <i>Karinthy Ferenc: Gellérthegyi álmok</i> (magyar filmdráma, 1975) (98')	23.05 / m1 <i>Viszlát, elvtársak!</i> (dokumentumfilm-sorozat)
11.45 / m1 <i>Balaton-felvidéki református templomok</i>			Az ébredés
CSÜTÖRTÖK	PÉNTEK	SZOMBAT	VASÁRNAP
5.20 / m1 <i>Hajnali gondolatok</i>	9.25 / Duna World <i>Balaton utazás</i>	7.10 / Duna Tv <i>Az Ótestamentum</i> (olasz sorozat)	9.00 / Duna Tv <i>Isten kezében</i> Magyar egyházak
6.00 / Bartók rádió <i>Muzsikáló reggel</i>	11.05 / Kossuth rádió <i>A Hely</i> (riportműsor)	Káin és Ábel	10.04 / Kossuth rádió <i>Evangélikus istentisztelet közvetítése Zuglóból</i>
12.55 / Bartók rádió <i>VI. budapesti barokk fesztivál 2011</i> Benne: Buxtehude: <i>G-dúr szonáta</i>	13.27 / Bartók rádió <i>XXII. miskolci nemzetközi kamarakórus-fesztivál, 2011</i> Benne: Brahms: <i>Adoramus</i>	16.10 / m2 <i>Magyarország története</i> Az államalapítás	10.55 / m1 <i>Evangélikus ifjúsági műsor</i>
14.05 / Kossuth rádió <i>Arcvadások</i> Berki Krisztián tornász	14.40 / Duna Tv <i>Pannonia 3 keréken</i> (magyar ismeretterjesztő magazin)	18.04 / Kossuth rádió <i>A Metro Klubtól a Szigetig</i>	11.30 / m1 <i>Erdélyi templomok</i>
18.30 / Pax Tv <i>Sarepta 60</i> (dokumentumműsor)	15.25 / Duna World <i>A Magyar Építészeti Múzeum</i> (magyar ismeretterjesztő film)	19.00 / Duna Tv <i>Gyurkovics Tibor: Fekvőtámasz</i> Közvetítés a Pesti Színház-ból, felvételtől	12.45 / Duna Tv <i>Lyukasóra (irodalmi műsor)</i>
19.00 / Pax Tv <i>Bach: János-passió</i> (koncertfilm)	20.35 / m2 <i>A nagy bajnok</i> (amerikai családi film, 2002) (91')	20.05 / m2 <i>A nagy bajnok</i> (amerikai–angol–francia–olasz–szlovák játékfilm, 2007) (98')	15.05 / Bartók rádió <i>Jubilata Deo.</i> Évszázadok egyházi muzsikája
21.40 / Duna Tv <i>Előre!</i> (magyar játékfilm, 2001)	21.05 / TV2 <i>Forrest Gump</i> (amerikai film, 1994) (130')	21.05 / Duna Tv <i>Az utolsó légió</i> (amerikai–angol–francia–olasz–szlovák játékfilm, 2007) (98')	21.30 / Bartók rádió <i>Az emberi hang dicsérete</i> Benne: Penderecki: <i>Lengyel rekviem</i>
23.15 / Duna Tv <i>Tengerszem</i> (magyar dokumentumfilm)	21.20 / HBO <i>Van ott valaki?</i> (angol filmdráma, 2008) (91')	22.00 / Bartók rádió <i>Hang-fogó.</i> Benne: Beethoven: VI. (Pastorale) szimfónia	

Evangélikus Élet – A Magyarországi Evangélikus Egyház hetilapja

E-mail: evelet@lutheran.hu • EvÉlet on-line: www.evelet.hu, www.evangelikusélet.hu

Hirdetésfelvétel: hirdetes@evelet.hu • Előfizetés: elofizetes@evelet.hu

Szerkesztőség: 1085 Budapest, Üllői út 24. Tel.: 1/317-1108; 20/824-5519, fax: 1/486-1195.

Szerkesztőségvezető: Boda Zsuzsa (zsuzsa.boda@lutheran.hu). Szerkesztőségi titkár (előfizetési és hirdetési ügyek referense): Vítális Judit (judit.vitalis@lutheran.hu).

Főszerkesztő: T. Pintér Károly (karoly.pinter@lutheran.hu). Olvasószerkesztő: Dobsonyi Sándor (sandor.dobsonyi@lutheran.hu). Korrektor: Sinkáné Zombory Katalin (katalin.zombory@lutheran.hu). Tervezőszerkesztő / EvÉlet on-line: Nagy Bence (bence.nagy@gmail.com). Rovatvezetők: Boda Zsuzsa – Új nap – új kegyelem (zsuzsa.boda@lutheran.hu), Hafenscher Károly – Régi-új liturgikus sarok (hafo@lutheran.hu), Kende K. Péter – Oratio oecumenica (peter.kende@lutheran.hu), Véghegyi Antal – A vasárnap ígéje (antal.veghelyi@lutheran.hu).

Kiadja a Luther Kiadó (kiado@lutheran.hu) 1085 Budapest, Üllői út 24. Tel.: 1/317-5478, 1/486-1228; 20/824-5518;

fax: 1/486-1229. Felelős kiadó: Kende K. Péter (peter.kende@lutheran.hu).

Nyomdai előállítás: Konsilo Kft. (1022 Budapest, Tapolcsányi u. 6.). Felelős vezető: Nagy Zoltán.

Árusítja a kiadó és a Magyar Posta Rt. (ÜLK) INDEX 25 211, ISSN 0133-1302

Előfizethető közvetlenül a kiadónál vagy postautalványon. Az előfizetési díj beföldön (illetve Románia és Szlovákia területén) negyed évre 3250 Ft, fél évre 6500 Ft, egy évre 13 000 Ft, európai országba egy évre 43 800 Ft (168 euró), egyéb külföldi országba egy évre 51 200 Ft (196 euró). Csak a minden hónap 15-ig beérkező lemondásokat tudjuk az azt követő hónap elsőjével törölni, ellenkező esetben még egy hónapig jár az újság. Beküldött kéziratokat nem örzünk meg és nem küldünk vissza. Az adott lapszámba zánt kéziratokat a megelőző hét csütörtökéig kérjük leadni! A hétfő delutáni lapzártakor kizárólag a hét végi eseményekkel összefüggő (és a szerkesztőséggel előzetesen egyeztetett) írásokat tudjuk figyelembe venni. Az e-mailben küldendő kéziratokat az evelet@lutheran.hu, a hirdetéseket a hirdetes@evelet.hu címre várjuk.

